

Búkũ Āzítáná Amvíná drĭ

Búkũ Āzítáná Amvíná drĭ 'dĩ ĩ'di āzítáná ĩsúlé sĭlé búkũ tōwú rĭ kí agá sĭ ĩjó údu rĭ kí amvijó ĩdí rĭ i. (Ála umve la mündú tĭ sĭ Pĕñĭtātũkĩ, 'dĩ kí búkũ tōwú āzítáná drĭ kí.) Rú búkũ 'dĩ 'badrĭ ífĭ Ībūrānĭyā Tĭ sĭ “ĩjó kí.” 'Bá pírĭ ātĭ kí rá Búkũ Āzítáná amvíná drĭ 'dĩ Músā sĭ ĩ'di nĭ ĩjó 'dĩ sĭ āsĭnā gālé ru ála dó ĩ'di 'bā drānā 'bā ĩjó ísú. Búkũ 'dĩ 'dó ru ĩjó jolé, “'Dĩ kí ĩjó Músā 'bā jolé 'bá pírĭ Īsĭrayĭlĭ drĭ 'banĭ rĭ kí.” Ígátáná jolé búkũ Āzítáná Amvíná drĭ 'dĩ Músā sĭ nĭ rĭ ātĭ vā ĩ'di pálé ũ'bĭru ĩjó Ú'dĩ rĭ agá rá. Ícétáná ālu rĭ ála ísú la búkũ 'Etáná 3:22-23 'dĩ Pétĕrō 'bā a'dúlé angájó búkũ Āzítáná Amvijó 18:15-18 rĭ agá āzĭla ĩ'di bā sĭ jójóla 'dĩ kí ĩjó Músā drĭ rĭ kí. Músā sĭ ándrá búkũ 'Ídóná, Āfũnā, 'Bá Lévnĭ drĭ kí, Kālāfe āzĭla Āzítáná Amvijó 'dĩ kí nĭ ānĭrú ílĭ 1300 jōku 1400 'dĩ sĭ útĭ drĭ Kúrĭsĭtō ku.

Búkũ Āzítáná Amvijó rĭ drĭ sĭlé 'dĩ úsĭ ĩ'di azizā úpĭ kí drĭdrĭnĭ gá āzĭla sŭrú āzĭ ũkpó la kí sĭ adrujó ĩ'didrĭ alé gá rĭ 'banĭ, cécé ándrá ru idélépi sáwā údu rĭ kí agá rĭ áni. ĩ'di tĭ ícĭma Ādróná kí drĭdrĭnĭ gá 'bá Īsĭrayĭlĭ drĭ abe rĭ i. Ādróná ā'ĭ sŭsú wĭjó 'bá Īsĭrayĭlĭ drĭ 'ba nĭ drĭ kí āzítáná ĩ'di drĭ kí vú ũbĭ rá rĭ gá. Īsĭrayĭlĭ drĭ adru drĭ ũnzĭ rú āzítáná Ādróná drĭ kí sĭ, ala ĩ'banĭ drĭrĭma fĕ rá. 'Dĩ kí ĩjó drĭ búkũ 'dĩ agá sĭ pírĭ rĭ kí, wó cápŭtā 27 āzĭla 28 be jō kí ĩjó ambamba la sŭsú wĭnā āzĭla áwātáná mŭlé ndrelé Īsĭrayĭlĭ ĩ'di 'bá ārútáná ru la yā jōku drĭ ũnzĭ rú yā rĭ gá sĭ. Ínátĭ ndúndú 'dĩ utu kí pá 'bé ĩ'rĭ kí drĭ gá 'dĩ sĭ ála sŭsú wĭnā āzĭla áwātáná 'dĩ kí jō agá ĩ'banĭ ũ'dŭkó re sĭ ātĭ kí tĭ ícĭma 'dĩ rá yā rĭ 'dajó.

Ăzítáná fĕlé sĭ 'Bé Hōrĕbũ a'bejó rĭ

¹ 'Dĭ kí ĭjó Mũsā 'bā jolĕ 'bā pírĭ Ĭṣĭrayĭlĭ drĭ 'banĭ āngũ kōtōrō rú Ĭyĭ Yōrĭdānĭ drĭ 'bā wókō ĭtú 'bā āfũ agâlĕ ru rĭ gá rĭ kĭ, 'dĭ āngũ Ārābā 'i ru ndrelĕpi Sũfũ be Pārānĭ kí drĭdrĭnjĭ gá Tófĕlĭ be Lābānĭ, Hāzĕrōtĭ āzĭla Dĭzāhábũ gá rĭ 'i. ² (Ācĭ 'dĭ 'dũ ũ'dũ mụdrĭ drĭ ālu 'dĭ i'dójó Hōrĕbũ gá sĭ cajó Kādĕsĭ Bārĭnĕyā gá 'dĭ gĕrĭ mụlĕpi 'Bé Sĕyĭrĭ gā sĭ rĭ 'i.)

³ Ĭlĭ kālĭ sũ 'bā Ĭṣĭrayĭlĭ drĭ bā kí āngũ Mĭsĭrĭ drĭ a'bejó 'bo rĭ 'bā vúlĕ gá ĩmbá mụdrĭ drĭ ālu 'bā ĩmbá ũ'dũ ālu rĭ sĭ, Mũsā ũlũ ĭjó Úpĭ 'bā āzítáná la kí fĕjó ĭ'dinĭ 'bā Ĭṣĭrayĭlĭ drĭ kí ĭjó sĭ rĭ kí pírĭ rá. ⁴ ĭjó 'dĭ idĕ kí ru Mũsā 'bā úpĭ Sĭhōnĭ sũrũ Āmōrĭ drĭ ũpĭ nalĕpi Hĕzĭbōnĭ gá rĭ ndĕjó 'bo āzĭla ĭ'di 'bā úpĭ Ũgĭ Bāsānĭ drĭ ũpĭ nalĕpi tāvũnĭ Āsĭtārōtĭ 'badrĭ Ĭdrĕyĭ be rĭ kí ndĕjó 'bo rĭ 'bā vúlĕ gá.

⁵ Yōrĭdānĭ 'bā wókō ĭtú 'bā āfũ agâlĕ ru 'dĭ sũrũ Mũwábũ drĭ agá, Mũsā i'dó ándrá dó ĭjó jolĕ āzítáná 'dĭ kí drĭ gá.

⁶ “Úpĭ Ādróná āmadrĭ jō āmanĭ 'Bé Hōrĕbũ gá 'dāá, ‘ĭmi u'á dó 'bé 'dĭ gá 'dā sāvā āzo rú 'bo. ⁷ ĭmi a'be kámbĭ 'dĭ 'i āzĭla ĭko drĭ mụlĕ āngũ 'bé 'a rú Āmōrĭ 'badrĭ agâlĕ, ĩmũ 'bā pírĭ jĭrānĭ rú Ārābā gá rĭ 'ba rú 'bé agâlĕ, 'bé 'bā pá ĭtú 'bā 'de agâlĕ ru rĭ gá, 'dĭ Nĕgĕvũ gá ĭyĭ tĭ gá āngũ 'bā Kānānĭ gá rĭ 'badrĭ gá āzĭla Lĕbānōnĭ gá cajó kperĕ Ĭyĭ āmbógó Ũfūrātĭ drĭ gá. ⁸ Ĭndre, áfĕ āngũ 'dĭ pírĭ ĩminĭ. Ĭfi ala gâlĕ, ĭ'dũ āngũ Úpĭ 'bā ũyō la najó 'i fĕ la āmā áyĭpĭka Ĭbũrahĭmũ, Ĭsákā āzĭla Yākó'bō 'banĭ anzĭ ĭ'badrĭ drĭlĕ gâlĕ rĭ abe rĭ gá.’ ”

'Bā drĭlĕ ru rĭ kí ũpĕjó rĭ

⁹ Mũsā jō 'bā Ĭṣĭrayĭlĭ drĭ 'banĭ, “Sāvā āmanĭ ándrá drĭ adrujó 'bé Sĭnáyĭ gá rĭ sĭ, ájō ándrá ĩminĭ, ‘Ăzĭ adrujó

drļlé ru sī 'bá kí drļ cejó rī mání ambamba. Má icó ī'di ngalé á'dū̄sī ku. ¹⁰ Úpí Ādrónjá īmidrļ fē ītī dó wēwē rú cécé lēlēgó 'bū̄ gá rī kí áni. ¹¹ Lē Úpí Ādrónjá āmā áyīpika 'badrļ 'bā fē īminí tījó pālē álīfū ālu sī āzila 'bā wi īminí sū̄sū̄ ī'di 'bā ándrá azīlē rī áni. ¹² Wó má icó ījō īmi ruļépi, ījō īmi nūlépi āzila īmi īsūlépi rī kí āzā kolé ma 'i á'dū̄sī íngoní-íngoní ru? ¹³ īmi ūpē āgōbī kí agá 'bá ūndūwā rú ījō vālēpi rá āzila rulé rūrū la kí ínátī ālu-ālu agá āzila ma dó sī kí 'bā adrulé īmi drļlé gá.'

¹⁴ “Dā 'bā ūngúkú gá īmi umvi ándrá ma, ‘ījō míní jōlē āmaní 'dī ī'di ījō múké la.’

¹⁵ “ījō 'dī sī, á'du dó 'bá ūndūwā rú īminí ūpēlē ínátī kí agālē 'bá drļlé ru rulé rūrū 'dī kí, á'bā dó sī kí īminí drļlé ru. Á'bā āzī rī kí drļlé ru 'bá álīfū kí drļlé gá, āzī rī kí 'bá túrú ālu kí drļlé gá, āzī rī kí 'bá kālī tōwú kí drļlé gá, 'bá mūdri kí drļlé gá. Á'bā āzī rī kí āmbogo rú ínátī kí drļlé gá. ¹⁶ Ū'dū 'dā sī á'bā īmi kí drļlé gá 'bá ījō amálēpi rī kí rú āzila ájō, ‘īmi itú ījō īmī ádrīpika āzila ámvōpika kí drīdrīnī gá rī kí āzila īlī ījō la kí ásī īgbē sī, drī tání adru ījō la ru mī ádrīpī İsrayīlī rú rī 'i jōku 'bá āzī ndú āmíyōná ru la. ¹⁷ İlī ījō mūlūmbē sī ku, 'dū 'bá pírī kí trū-trū uyaná kóru. Mí idé 'bá āzī sī ūrī sī ku, ā'dusīku 'bá ījō līlēpi rī ī'di Ādrónjá 'i. İjō ūkpó īmi ndēlēpi rá rī kí īmi ajī kí áma drļlé gá, ma mu kí ukólé ma 'i.’ ¹⁸ Sāwā 'dā sī ālu ándrá īminí ījō pírī īminí muļé idéle rī kí rá.

'Bá ūnī-ūnínjá gá rī kí tī pējó rī

¹⁹ “ījō 'dā kí ūngúkú gá, Úpí Ādrónjá āmadrļ fē āmaní āzítánjá, āko dó sī drļ Hōrēbū gá 'dāá rī sī muļé āngū 'bé 'a rú sūrū 'bá Āmōrī 'badrļ agā sī 'dī āngū 'bā kóru āzila āngū sī icójó idéjō ūrī sī kōtórō rú īminí ndrelé īmi mīfī sī cé rī áni, āzila 'dāá rī sī āca dó Kādēsī Bārīnéyā gá. ²⁰ İjō

'dĩ sĩ, ájo ĩminí, 'Īmi acá dó ăngũ 'bé ru sũrũ 'bá Āmórĩ rú rĩ 'badrĩ Úpĩ Ādróná ămadrĩ 'bá mũlé fělé ămaní rĩ gá 'bo. ²¹ Īndre, Úpĩ Ādróná mídrĩ fě míní ăngũ 'dĩ 'bo. Īmũ ăzĩla í'dũ 'ĩ'di mĩ ăni la rú, cécé Úpĩ Ādróná mĩ áyĩpĩka 'badrĩ 'bá jolé rĩ ăni. Mĩ idé ũrĩ sĩ ku joku mĩ ĩsũ ũkpō ăkō ku.'

²² "Wó ĩmi amũ má rũ 'dölé ăzĩla ĩjo mání, 'Lě ăpě kí 'bá ũní-ũnĩná gá la kí tĩ drĩlě gâlě ĩjō ăngũ 'dă gá rĩ kí ĩndũ ndrũlě sĩ ămaní ĩjō la ăjĩjō vúlě ăma rũ 'dölé gęřĩ ămaní mũlé 'dulé rĩ ăzĩla táwũnĩ ămaní sĩ mũjō ala gá rĩ kí abe.'

²³ "Īgátáná 'dĩ 'dá mání rĩ gá múké, ĩjō 'dĩ sĩ, má ũpě dó sĩ ĩmi agá 'bá kí mũdrĩ drĩ ĩrĩ, 'bá ălu-ălu angájō ínátĩ ĩ'didrĩ agá. ²⁴ A'be kí dó ăngũ 'dă rá ăzĩla mũ kí dó ăngũ 'bé ru rĩ agâlě, ca kí dó á'bu ĩsĩkólĩ rĩ gá ăzĩla acĩ kí dó 'a la 'i. ²⁵ Ajĩ kí ife ífĩ nalé nănă ăngũ 'dă agá rĩ kí kí drĩ gá ĩndĩ, ajĩ kí kí ăma rũ 'dölé ĩ'bă kí ũ'dũkō ăngũ 'dă gâlě rĩ kí ăjĩjō ămaní rĩ sĩ, 'Ăngũ Úpĩ Ādróná ămadrĩ 'bá fělé 'dă ĩ'di ăngũ mũ'dũ-mũ'dũ ălá la.'

Úpĩ Ādróná tĩ gājō úmgbé rĩ

²⁶ "Wó ĩlě ăndrá mũlé ku ĩminí ăzítáná Úpĩ Ādróná ĩmidrĩ drĩ kí gājō úmgbé rĩ sĩ. ²⁷ ĩmi unu ăndrá hémă ĩmidrĩ kí agâlě ăzĩla ĩjo, 'Úpĩ lě ăma ku; ĩjō 'dĩ sĩ anzé dó sĩ ăma angájō Mĩsĩrĩ gâlě ăma fějō 'bá Āmórĩ drĩ kí drĩ alé agá sĩ ăma u'dĩjō. ²⁸ ăma dó mũ íngölě? ămă ádrĩpĩka fě kí ăma ăsĩ ní umvúlě rá. Jo kí, "Bá 'dă kí ũkpō ru ăzĩla zo kí ămaní ăndânĩ, táwũnĩ ĩ'badrĩ kí ămbógō ru ăzĩla Bōrō la kí ũrũgá wĩlĩwĩlĩ kpere 'bũ gâlě. ăndre vă 'bá ănákĩ drĩ kí 'dăá rá."'

²⁹ "Wó ájo ĩminí, 'Īmi ũrũ 'bá 'bă yă ku, ĩmi idé kí sĩ ũrĩ sĩ ku. ³⁰ Úpĩ Ādróná ĩmidrĩ la mũ ĩmi drĩlě gá, ĩ'di mũ ă'dĩ 'dĩlě ĩminí cécé ĩ'di 'bă ăndrá idelé ĩmi drĩ gă sĩ Mĩsĩrĩ gá

³¹ āzila āngū kōtórō rú rī gâlê rī áni. 'Dǎá índre ándrá Úpí Ādrónjá midrî mba ími tā íngoní yā rī gá rá, cécé átépì 'bā ngótínjá ĩ'didrî tā mbajó gērî agá 'dā rī áni, mba ími tā kpere míní acá agá āngū 'dī gá 'dā.'

³² “Wó Íjọ 'dī kí agá sī pírí, ĩ'bā ándrá ásí Íjọ Úpí Ādrónjá ĩmidrî, ³³ ándrá mụlépí ĩmi drîlê gá ácĭ ĩmidrî gá, ĩmi drî 'delépi ĩnĭ sī ácĭ sī āzila ĩtú sī ũrŭ'bŭ sī, ĩminí āngū ĩsŭlépí sī rijó āzila vā gērĭ ĩ'dalépi ĩminí sī mụjọ rī drĭ gá ku.

³⁴ “Úpí la mụ Íjọ ĩminí jolê rī kí arelé 'bo, ũmbā na ĩ'di āzila na dó sī ũyō, ³⁵ 'Bá āzĭ áyi ĩmidrĭ ũnzĭ 'dī agá 'dā icólépi āngū mŭ'dŭ-mŭ'dŭ alá mání ũyō nalé ma fē la ĩmĭ áyĭpĭka 'banĭ 'dā ndrelépi la la adru 'dáyŭ, ³⁶ Kālêbŭ Yēfŭnē ngópi la lú mụ ndrelé la nĭ. Ma mụ āngū ĩ'di 'bāsĭ pá tĭjọ ala gá 'bo rī fēlé ĩ'dinĭ āzila anzĭ ĩ'didrĭ mụlé tĭlê drĭlê gâlê rī abe, ā'dusĭku ũbĭ Íjọ Úpí drĭ kí vú ásĭ pírí sĭ.'

³⁷ “Úpí rŭ mání ũmbā ĩmi Íjọ sĭ rá āzila jọ mání, 'Mí icó filé āngū 'dā agâlê ku, ³⁸ be la rá la 'bá ĩmi āzā kolépi, Yósŭwā Nŭnĭ 'bā ngópi la fi nĭ. Mí ímbá ásĭ la, ā'dusĭku ĩ'di mụ 'bá ĩsĭrayĭlĭ drĭ kí drĭ 'delé āngū 'dā 'dujọ nĭ. ³⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí jọ āmanĭ pírí anzĭ nírĭ ĩmidrĭ icólépi Íjọ múké rī kí drĭdrĭnĭ awalépi Íjọ ũnzĭ rī abe ku rī kí fi āngū 'dā gá nĭ. 'Dī kí anzĭ nírĭ ĩminí jolê mērọ'bá ĩmidrĭ kí kí ũrŭ mǎbŭsŭ rú rī kĭ. Ma āngū 'dī fē ĩ'banĭ āzila kí dó sĭ ri ala gá. ⁴⁰ Wó 'bá 'dī ĩmi rú rī gá, ĩmi uja ĩmi mụlé āngū kōtórō rú rī gâlê gērĭ sĭ mụjọ Mírĭ Ika rī gâlê ru.'

⁴¹ “'Dā 'bā ũngúkú gá ĩmi umvi, 'Āma iza Íjọ Úpí rŭ rá. Wó āma mụ ā'dĭ 'dĭlê rá, cécé Úpí Ādrónjá āmadrĭ 'bā azĭlê āmanĭ rī áni.' Íjọ 'dī sĭ, 'bá ālu-ālu 'du dó āko ĩ'didrĭ ā'dĭ

drî kí trũ mụjọ ì'diní ùràjọ la ì'di adru ìpé ru ãngũ 'bé 'a rú rĩ 'dụjọ rĩ sĩ rĩ áni.

⁴² “Wó Úpí jọ mánî, ‘Ílũ ì'baní lě 'bã mụ kí ã'dí gâlé ku, ã'dusíku méré' 'bá ì'badrî kí mụ kí ndělé rá.’ ⁴³ Ájọ ándrá ìminí rá, wó ìmi are ándrá áma tị ku. Ígã ándrá ãzítánjá Úpí drî kí úmgbé ãzıla ìko dó drĩ ãfó sĩ mụlé ãngũ 'bé ru rĩ gâlé. ⁴⁴ 'Bá ãmórĩ drĩ u'álépi ãngũ 'bé agá rĩ angá kí ìmi drĩ gá, ndě kí ìmi, adró kí ìmi cécé ãnúkúfí áni ãzıla mụ kí ìmi ụ'dí trũ angájọ Sěyírĩ gá kpere cajọ Hórĩmã gá. ⁴⁵ Íjọ 'dĩ sĩ ìmi ãgõ vúlé áwáná trũ Úpí rụ 'dólé, wó 'bã ásí áwáná ìmidrî drĩ gá ku ãzıla 'bã bílẹ áwáná ìmidrî kí arejó ku. ⁴⁶ Íjọ 'dĩ sĩ ìmi u'á ándrá dó Kãdésĩ gá 'dãá ụ'dú wěwě rú, ìmi iza sáwã ãndânĩ rĩ kí 'dãá.”

2

Wáyá cojọ ãngũ kótórõ rú rĩ agá rĩ

¹ Íjọ 'dã kí ùngúkú gá Músã jọ 'bá Ísìrayílĩ drî 'baní, “Ãma uja ãma vúlé ãzıla ãko drĩ mụlé gěřĩ mụlépi Mírĩ Ika rĩ gâlé ru, cécé Úpí 'bã azílé mání rĩ áni. Ãma ací ãngũ 'bé ru Sěyírĩ drî agá ụ'dú ãzo rú.

² “Dã 'bã ùngúkú gá Úpí jọ mánî, ³ ‘Ìmi apí dó 'bé 'dĩ 'a ụ'dú ãzo rú 'bo, ìtụ dó ụ'rùlé ru. ⁴ Ífě 'bá 'dĩ 'baní ãzítánjá 'dĩ kî, “Ìmi dó ãni rú alijó ìmi ádrípìka Ísãwũ 'bã drĩlẹ ru rĩ 'badrî ãngũ agã sĩ, 'dĩ kí 'bá u'álépi ãngũ Sěyírĩ gá rĩ kî. Kí dó mụ idélé ìmi sĩ ụrĩ sĩ, wó ìmi adru mífí trũ. ⁵ Ìmi inga ùmbã kí agâlé ã'dí sĩ ku, ã'dusíku má icó ãngũ ì'badrî 'bã wókõ fělẹ ìminí ku, ca ìminí sĩ icójọ pá sujọ ala gá ku. Áfě ãngũ 'bé ru Sěyírĩ drî 'bá Ísãwũ drî 'baní 'bo. ⁶ Lě ìmi ìgbã ãko ìminí mụlé nalé ãzıla ìyí ìminí mụlé mvulé rĩ kí ì'badrî séndě sĩ. ⁷ Úpí ãdrónjá mídrî wi míní sũsũ ãzĩ pírí míní ngalé ìmi drĩ sĩ rĩ kí drĩ gá 'bo. Ílĩ kãlĩ sụ

míní u'ájó Úpí Ādróná be 'dī gá 'dâ, mba ími tâ ácĩ míní wáyá cojó kótórō āmbógó 'dī agá rī gá āzila mí ícē āko āzī sī ku.” ’

⁸ “Íjó 'dī sī, āma alī dó āmā ádrípika anzi Ísāwũ drī 'bā drīlẹ́ 'ba rŭ sī Sēyírī gá āngŭ i'baní u'ájó rī gá sī. Āma uja āma gērī Ārābā drī angálẹ́pí Ílátī gá Ízīyónī-gébā gá āzila āmu dó āngŭ kótórō rú rī agā sī, 'dī gērī mŭlẹ́pí Mŭwábŭ gálẹ́ ru rī gá.

⁹ “'Dā 'bā ũngúkú gá, Úpí jọ mání, 'Mí inga ũmbā 'bā Mŭwábŭ gá rī kí así gá ku, jōku mí i'dó ā'dí i'ba abe ku, ā'dusíku má ícō āngŭ i'badrī 'bā wókō fělé íminí ku. Áfě táwŭnī Árī drī anzi Lótī drī mŭlẹ́ tìlẹ́ drīlẹ́ gálẹ́ rī 'baní i'bā āko rú 'bo.’ ”

¹⁰ ('Bá Ímímŭ 'badrī ri kí ándrá u'álé 'dāá, kí ũkpó ru āzila ũ'bí ru, zo kí āzo rú cécé 'bá Ānákī drī kí áni. ¹¹ Cécé 'bá Ānákī drī kí áni, ũlā ándrá vā kí 'bá Rĕfāyímŭ drī kí rú, wó 'bá Mŭwábŭ gá rī ri kí ándrá kí umvelé 'bá Ímímŭ drī kí. ¹² 'Bá Hŏrī drī ri kí ándrá u'álé āngŭ Sēyírī drī gá, wó anzi Ísāwũ 'bā drīlẹ́ ru rī dro kí ándrá kí 'dāá rá. Ú'dí kí 'bá Hŏrītī drī kí kí drīlẹ́ gá 'dāá rá āzila ri kí ándrá āngŭ i'badrī agá cí, cécé 'bá Íşīrayílī drī 'bā kí idélé āngŭ Úpí 'bā ándrá fělé i'bā āko rú rī agá rī áni.)

¹³ Mŭsā mu Íjó jóná trŭ drī gá jọ, “Úpí Ādróná jọ āmaní, 'Ínga dó ú'dí'da urugá āzila ími alī á'bu Zĕrĕdī drī 'dī 'i.' Íjó 'dī sī āma alī dó sī á'bŭ rá.

¹⁴ “Ílī alī kí dó 'dī sī kālī na drī ārō 'bo angájó sáwā āmaní Kādēsī Bārīnéyā a'bejó rī sī kpere āmaní Zĕrĕdī alī agá. Ísú 'dī sī 'bá áyi 'dā agá ícólẹ́pí ā'dí 'dìlẹ́pí rá kámbī agá rī ũdrā kí dó 'dī sī pírí 'bo, ándrá Úpí 'bā ũyō najó i'baní rī áni. ¹⁵ Úpí ri i'baní drīrīma fělé kámbī agá 'dāá kpere i'díní kí ílīkī agá pírí drī i'didrī sī.

¹⁶ “Bá āgōbì rú ā'dì drì āsījō rī kí dó mu ūdrālē 'bá kí agá 'dāá pírí 'bo, ¹⁷ Úpí jō mánî, ¹⁸ ‘Andrū lē mí alì dó mulé táwŭnī Mŭwábŭ drì Ārī gā sī. ¹⁹ Īdrī dó acá 'bá Āmōnī drì 'ba rú 'bo, ĩmi inga ūmbā kí agálē ā'dì 'dijó ku ā'dusīku má icó āngŭ bá Āmōnī rú rī 'badrī 'bā wókō āzī fēlē ĩminí ku. Áfē ĩ'di anzì Lótī drì mulé tìlè drīlè gálè rī 'baní 'bo.’ ”

²⁰ (Āngŭ 'dā ūlā ándrá ĩ'di āngŭ 'bá Rēfāyīmŭ 'badrī 'bāni la rú, 'dī kí 'bá u'alépi 'dāá rī kī, wó 'bá Āmōnī drī kí ándrá 'bá 'dī kí umve Zāmŭzŭmī. ²¹ 'Bá 'dī kí ándrá 'bá ūkpó, ū'bí āzila āzo rú cécé 'bá Ānákī drī kī áni la kī. Úpí ĩlīkī 'bá 'dī kí 'bá Āmōnī drī kí drīlè gá 'dāá, 'bá Āmōnī drī dro kí dó kí 'dāá rá, 'dŭ kí dó āngŭ ĩ'badrī rá āzila ri kí dó ala gá cí. ²² Úpí idé ĩjō ālu 'dī 'bā vŭná anzì Īsāwŭ 'bā drīlè ru rī 'baní, ĩ'bā kí u'ájó Sēyírī gá rī sī, 'bá Hōrī gá rī ūdrā kí kí drīlè gā sī. Dro kí dó sī kí 'dāá rá āzila ri kí dó ĩ'bā āngŭ gá cí kperē āndrū. ²³ ĩjō 'dī sī, cécé 'bá Ávītī drī 'bā kí ándrá u'ájó tōrómé 'dā agá kperē cajó āngŭ Gázā gá rī áni, 'bá Kāfŭtōrīmŭ rú angálépi āngŭ Kāfŭtōrī gá rī angá kí, ĩlīkī kí 'bá Ávītī drī kí rá āzila rī kí dó ĩ'bā āngŭ gá cí.)

Úpí Sīhōnī ndējó rī

²⁴ Mŭsā jō 'bá Īsīrayílī drī 'baní, “Āma dó mu alīlè āngŭ Mŭwábŭ drī agā sī 'bo, Úpí jō āmaní, ĩmi 'dó dó ācī āzila ĩza dó á'bu Ārīnōnī drī 'i. Áfē úpí Sīhōnī Hēzībōnī Āmōrī rú rī āngŭ ĩ'didrī abe ĩmi drīlè gá 'bo. Í'dì ā'dì ĩ'di be, mi dó sī āngŭ ĩ'didrī kí 'dŭ āzila mī dó sī ri ala gá. ²⁵ 'Dójó āndrū mujó drī gálè ru, ma 'bá vŭ drī gá 'dā rī kí fē idélé ĩmi sī pírí ũrī sī. 'Bá pírí drī kí ĩjō are ĩmi drī gá, kí ũrŭ 'bá la yā ũrī sī yā-yā.’ ”

'Bá Īsīrayílī drī 'bā kí úpí Sīhōnī ndējó rī

²⁶ Músã mu Ìjọ jọná trũ drĩ gá jọ, “Ìjọ 'dĩ sī, ápě dó 'bá Ìjọ ujílẹpí rĩ kí tì angájó àngũ kótórò rú Kědēmótì drĩ agá úpí Sīhónĩ àngũ Hẹzĩbónĩ gá rĩ rú Ìjọ ásí Ìgbẹ drĩ trũ:

²⁷ ‘Mí a'be àmaní alijó àngũ mídrĩ agá sī, àma dó sī mu gẹrĩ 'bã ífí-fí agá sī, àma uja ma drĩ àndá gá jọku drĩ Ìjĩ gá ku. ²⁸ Ídrĩ tá àmaní àkónã àmaní mùlé nalé àzila Ìyí àmaní mùlé mvùlé rĩ kí fě Ìgbálé séndě sī, àma tá kí Ìgbā rá. Ìjọ àmaní lèlé rĩ lú sī alijó àngũ mídrĩ agá sī ²⁹ cécé anzì ándrá Ìsāwũ 'bã drĩlẹ ru u'álẹpí Sěyírĩ gá, 'bá Mũwábũ rú u'álẹpí Árĩ gá rĩ 'bã kí idélé àmaní rĩ áni kperé àmaní Yōrídánĩ za agá àngũ Úpí Àdrónjá àmadrĩ 'bã fělé àmaní rĩ gá.’

³⁰ “Wó úpí Sīhónĩ Hẹzĩbónĩ drĩ à'ì àmaní alijó dā sī ku à'dusìku Úpí Àdrónjá mídrĩ fě ì'dinì acájó drĩ ùnzì ru àzila 'bã ásí la adrujọ ùkpó ru ì'di dó sī amù a'délé ími drĩ alé gá cécé ì'di 'bã ru idéjọ àndrũ 'dĩ áni.

³¹ “Úpí jọ mánì, ‘Índre, má i'dó Sīhónĩ kí fělé sùrù ì'didrĩ abe mídrĩ 'bo. Ú'dì'da, mí i'dó dó 'bá 'dĩ kí ndělé sī àngũ ì'badrĩ kí 'dujọ mínì.’

³² “Dā 'bã ùngúkú gá úpí Sīhónĩ gá rĩ kí àsìkárì ì'didrĩ abe kí mu amùlé à'dì gá àma rú Jāházì gá 'dāá 'bo, ³³ Úpí Àdrónjá àmadrĩ fě dó ì'di àma drĩlẹ gá, àma u'dì kí ngòpìka kí abe àzila àsìkárì ì'didrĩ kí trũ pírì. ³⁴ Sāwā 'dā agá àma upa táwũnĩ ì'didrĩ kí pírì àzila àma Ìlìkì àgòbì, ùkú àzila anzì ì'didrĩ kí abe pírì. Àma a'be 'bá àzì ídri la ku. ³⁵ Wó ànàkpá àzila àko àmaní upalé táwũnĩ agálé rĩ kí àma awa kí àma drĩdrìnjì gá rá.

³⁶ “Ì'dójó táwũnĩ Àrówā tì gá cajó á'bu Àrĩnónĩ rĩ gá, 'dì táwũnĩ á'bu tì gá rĩ gá cajó kperé Gílédì gá, táwũnĩ àzì

ālu āma ndĕlépi ũkpō sī rá la 'dá yu. Úpí Ādrónjá āmadrĭ fĕ táwũñĩ 'da kí pírí āma drĭlé gá. ³⁷ Wó āzítánjá Úpí Ādrónjá āmadrĭ drĭ sī, ĭfi ándrá āngũ Āmõñĩ drĭ agá ku, ĭyĩ tĩ Yābõkĩ drĭ agá ku āzila táwũñĩ 'bé andre gá rĩ kí agá ku.

3

Úpí Bāsānĩ drĭ Ụgĩ ndĕjõ rĩ

¹ “Dā 'bā ũngúkú gá āma uja dó tĩ sī mujó úrú tǝrǝmĕ Bāsānĩ gá, āzila úpí Ụgĩ amú āsĭkārĩ ĭ'didrĭ ā'dĩ drĭ kí abe āma rú ā'dĩ gá āni la táwũñĩ Ĭdrĕyĩ drĭ gá. ² Úpí jõ mánĩ, ‘Mí idé ĭ'di sī ũrĩ sī ku, áfĕ Ụgĩ kí āsĭkārĩ ĭ'didrĭ abe súrú ĭ'didrĭ kí trũ pírí ími drĭlé gá 'bo. Mí idé ĭjõ 'dĩ kí vúnjá ĭ'di rú cĕcé míní idélé úpí Āmõrĭ drĭ Sĭhõñĩ u'álépi Hĕzĭbõñĩ gá rĩ uru 'bá gá rĩ áni.’ ³ Ĭjõ 'dĩ sī Úpí Ādrónjá āmadrĭ fĕ úpí Ụgĩ Bāsānĩ drĭ āsĭkārĩ ĭ'didrĭ kí abe āma drĭlé gá āzila āma ụlĩ dó kí pírí. ⁴ Sávā 'dā agá, ā'dụ dó táwũñĩ ĭ'didrĭ kí pírí. Táwũñĩ kālĩ-ázíyá 'dā kí agá āmaní 'dụlé ku la 'dáyũ, ārũ āngũ Ārĭgóbũ drĭ pírí 'dĩ āngũ úpí Ụgĩ Bāsānĩ drĭ 'bā nalé rĩ. ⁵ Táwũñĩ 'dĩ kí úce kí pírí Bõrõ mére rú sĭlé āzo la kí sī cí āzila kĕjĭtĩ idélé bávũ sī kí ũpĭjõ rĩ kí cí āzila tǝrǝmĕ āzĩ ũ'bĩ andre celé Bõrõ sī ku la kí vā cí. ⁶ Āma ĭlĭkĩ 'bá ala gá rĩ kí pírí, cĕcé āmaní ngalé úpí Sĭhõñĩ Hĕzĭbõñĩ drĭ rũ rĩ áni. Āma ụ'dĩ Āgõbĩ kí, ũkú kí āzila anzĩ nírí kí abe pírí táwũñĩ ĭ'badrĭ agá 'dāá rá. ⁷ Wó ā'dụ ānākpá lícõ gá rĩ kí pírí āmaní āzila āra vā āko táwũñĩ agá 'dāá rĩ kí ĭndĩ. ⁸ Sávā 'dā sī ā'dụ ũpi ĭrĩ Āmõrĭ 'badrĭ āngũ ĭyĩ Yõrĭdánĩ gá wókõ ĭtũ 'bā āfũ agálé ru rĩ gá rĩ kí angájó á'bu Ārĭnõñĩ drĭ gá kpere 'Bé Hámõñĩ gá. ⁹ ('Bá Sĭdõñĩ gá rĩ kí 'Bé Hámõñĩ umve Sĭrĭyõ 'i, 'bá Āmõrĭ gá rĩ kí ĭ'di umve Sĕnĩ 'i.) ¹⁰ Ā'dụ úpí

Uḡĩ 'bã āngũ Bāsānī gá rī kí pírí, Távũnĩ túpũ drĩ gá rī kí abe, āngũ Ġĩlédĩ drĩ āzila Bāsānī drĩ kí trũ, angájó ìtũ 'bã āfũ agá cajó Távũnĩ Sālékā gá āzila Īdréyĩ gá. ¹¹ (Úpí Uḡĩ Bāsānī drĩ ì'di 'bá drālépi 'bá Rēfāyĩmũ drĩ kí agá vúvulé ru rī 'i, ídē Sāndúkũ sī ì'di ĩšĩjó rī aya sī, āzo la mítā sũ āzila mgbo la mítā Īrĩ. Ála drĩ ì'di ĩsú Kpere āndrũ táwũnĩ Rábã anzi Āmónĩ rú rī 'badrĩ gá 'dǎá cí.)

Āngũ awajó rī

¹² “Áma dó mu āngũ 'dǎ 'dulé sáwǎ 'dǎ sī 'bo, áfě dó ínátĩ Rúbēnĩ drĩ 'baní Gádĩ drĩ be āngũ úrú táwũnĩ Ārówǎ gá āni la á'bu Ārĩnónĩ gá rī 'i āzila āngũ Ġĩlédĩ drĩ túpũ rú rī 'bã nũsũ táwũnĩ la kí abe. ¹³ Ġĩlédĩ 'bã Īmbĩ āzila āngũ úpí Uḡĩ Bāsānī gá rī drĩ abe * áfě kí ínátĩ Mānásē drĩ 'bã nũsũ ní. (Āngũ Ārīgóbũ Bāsānī drĩ pírí únĩ ándrá ì'di āngũ 'bá Rēfāyĩmũ 'bã āni la rú. ¹⁴ Jáyírĩ angájó anzi Mānásē drĩ kí agá rī, 'du āngũ Ārīgóbũ drĩ Bāsānī gá rī pírí angájó Ġēsũrútĩ gá kpere Mākátĩ gá. 'Da dó tǔrómé 'dǎ kí rú ì'di 'bã rú sī āzila kpere āndrũ ála āngũ 'dǎ umve Hāvótĩ Jáyírĩ 'i.) ¹⁵ Áfě ándrá āngũ Ġĩlédĩ drĩ 'i sũrú Mākírĩ drĩ ní. ¹⁶ Wó anzi Rúbēnĩ drĩ 'baní Gádĩ drĩ abe áfě āngũ angájó Ġĩlédĩ gá rī kpere ándrá á'bu Ārĩnónĩ gá. Lőkókörĩ ì'badrĩ ándrá rī ĩyĩ 'bã ágágá āzila lőkókörĩ ì'badrĩ úrú rī ĩyĩ Yábókĩ gá, 'dĩ lőkókörĩ ì'bã āni Āmónĩ be rī. ¹⁷ Lőkókörĩ ì'badrĩ ìtũ 'bã 'de agálé ru rī ĩyĩ Yōrídánĩ 'i, 'dĩ Ārábã gá, angájó Kĩnērētĩ gá kpere ĩyĩ Ārábã drĩ ('dĩ mĩrĩ umvelé Mĩrĩ Ā'ĩ ru rī), kpere 'Bé Písĩgǎ 'bã pá gá wókō ìtũ 'bã āfũ agálé ru.

¹⁸ “Áfě ándrá ĩminí āzítáná sáwǎ 'dǎ sī ájọ, ‘Úpí Ādrónǎ ĩmidrĩ fě ĩminí āngũ 'dǎ 'dujó ĩmĩ āni la rú. Wó āgọbì

* 3:13 sũrú Mānásē drĩ 'bã nũsũ ri āngũ wókō ìtũ 'bã āfũ agálé ru ĩyĩ Yōrídánĩ drĩ gá.

ĩmidrĭ ũkpó trũ rĩ 'bã za kí ãko ĩ'badrĭ ã'dĭ drĭ kĭ trũ pírĭ Ĭyĭ Yōrĭdánĭ 'bã álé sĭ ĩmi ádrĭpĭka Ĭṣrayĭlĭ rú ázĭ acelépi rĩ kí āzã kojó sĭ āngũ ĩ'badrĭ 'dujó. ¹⁹ Wó ũkú ĩmidrĭ kí anzĭ kí abe āzĭla ānãkpá kí trũ (ánĭ cé ānãkpá ĩmidrĭ kí ũ'bĭ ru) icó kí acelé vúlé táwũnĭ mánĭ fĕlĕ ĩminĭ rĩ kí agá 'dãá, ²⁰ kpere Úpĭ 'bã fĕ agá la ĩmĭ ádrĭpĭka 'banĭ ã'dĭ ndĕ agá cécé ĩ'dinĭ fĕlĕ ĩminĭ rĩ āni. Ĭko kí āzã vã sĭ āngũ Úpĭ Ādrónjá ĩmidrĭ 'bã fĕlĕ ĩ'banĭ Ĭyĭ Yōrĭdánĭ 'bã 'á 'dã sĭ rĩ 'dujó, 'dã 'bã ũngúkú gá ĩmi dó sĭ gō vúlé āngũ mánĭ fĕlĕ ĩminĭ rĩ gá ĩndō.'

²¹ “Ú'dŭ 'dã sĭ má azĭ Yósũwã ní, ‘Índre ĩmi mĭfĭ sĭ ĭjó pírĭ Úpĭ Ādrónjá ĩmidrĭ 'bã ngalé ũpi ĩrĭ Ṣĭhónĭ 'ba rú Ŭgĭ be rĩ kí rá. Úpĭ la mŭ ĭjó ālu 'dĭ 'bã vúnjá ngalé āngũ sŭrŭ pírĭ ĩminĭ sĭ fĭjó ala gá rĩ kí ũrŭ 'bá gá rá. ²² ĩmi idé kí sĭ ũrĭ sĭ kŭ, Úpĭ Ādrónjá ĩmidrĭ la ã'dĭ 'dĭ ĩminĭ nĭ.’

Mŭsã atrĭjó 'bã za Yōrĭdánĭ ku rĩ

²³ “Sáwã 'dã sĭ á'bã mãmálá ásĭ pírĭ sĭ Úpĭ rŭ, má a'ĭ ĩ'di, ²⁴ Úpĭ Ādrónjá Ŭkpó 'Dĭpĭ, mí 'dó dó āmbōgō āzĭla drĭ mĭdrĭ ũkpó trũ rĩ 'dalé átĭ'bó mĭdrĭ ní 'bo, ã'dusĭku ādrónjá āzĭ 'bũ gá jōku ũnŌkŭ drĭ gá 'dã icólépi āzĭ mínĭ ngalé 'dĭ kí ngalépi la 'dáyŭ. ²⁵ Ífĕ áza mánĭ Yōrĭdánĭ 'bã 'á 'dã sĭ, ma dó sĭ mánĭ āngũ mŭ'dŭ-mŭ'dŭ 'dã kí ndre āzĭla āngũ ālá 'bé 'a rú Lébānōnĭ drĭ kí abe.’

²⁶ “Wó 'bá 'dĭ ĩmi ĭjó sĭ, Úpĭ u'á ándrá mánĭ ũmbã sĭ, icó ándrá dó sĭ áma ĭjó arelé ku. Kĕjĭ la gá jŌ ándrá mánĭ, ‘Dĭ ca rá! Álĕ mí agá mánĭ ĭjó 'dĭ ĭdĭ ku! ²⁷ Ĭtŭ ũrŭgá 'Bé Pĭṣĭgã drĭ gálé, índre āngũ ũrŭ āzĭla ándrá, ĩtŭ 'bã āfŭ agá āzĭla ĩtŭ 'bã 'de agá, mí undré ãko pírĭ kí múké-múké wó mí icó zalé Ĭyĭ Yōrĭdánĭ 'bã 'á 'dã sĭ ku. ²⁸ Wó ífĕ ĩmbátánjá Yósũwã nĭ, mí imbá ĩ'di ásĭ āzĭla ífĕ ĩ'dinĭ ũkpō ã'dusĭku

ĩ'di mu 'bá kí drĩ 'delé sī zajó āngū míní ndrelé 'dā agá sī rijó nĩ.'

²⁹ “Íjọ 'dĩ sī āma ace dó á'bu 'a Bětĩpẹyọrĩ gá.”

4

Mūsā azì 'bá İşirayılı drĩ 'ba are kí íjọ

¹ “Ú'dĩ'da İşirayılı ĩmi are drĩ íjọ mání azilé āzila āzítáná mání imbálé ĩminí 'dĩ kí, ĩmi ũbĩ kí vú āzila ĩmi dó vā sī u'á āngū Úpí Ādróná ĩmĩ áyípika 'badrĩ 'bā fēlé ĩminí 'dā gá, ĩmi dó sī 'du la ĩmi āni la rú. ² ĩmi ũ'bā jọ āzítáná āzì āzila ĩnze jọ āzítáná mání imbálé ĩminí 'dĩ kí 'bā āzì ku, wó ĩmba jọ āzítáná Úpí Ādróná ĩmidrĩ 'bā fēlé ĩminí 'dĩ kí tā. ³ ĩndre ĩmi mífí sī íjọ Úpí 'bā idélé 'Bé Pẹyọrĩ drĩ gálé rĩ kí cé. Úpí Ādróná mídrĩ ılıkĩ 'bá 'dĩ kí ĩmi drĩdrĩnĩ gá 'dāā ādróná umvelé Bāālĩ 'Bé Pẹyọrĩ gá rĩ kí ĩnzĩlẹpi rĩ kí pírí rá. ⁴ Wó ĩmi 'bá ā'ítáná trũ Úpí Ādróná ĩmidrĩ tì arelẹpi rá 'dĩ, ĩmi drĩ kpere āndrũ ídri.

⁵ “ĩndre, má imbá ĩminí āzítáná Úpí Ādróná mádrĩ 'bā azilé mání rĩ kí 'bo. ĩmi ũbĩ kí vú āngū ĩminí sī fíjọ ĩminí 'du lé ĩmĩni la rú rĩ gá 'dāā. ⁶ ĩmi ũbĩ āzítáná 'dĩ kí vú múké-múké, āzila íjọ 'dĩ kí i'da la 'bá sùrú āzì gá rĩ 'banĩ, ĩmi ũndūwá ru āzila 'bá íjọ vālẹpi rá la kĩ. Āndá-āndá ru drĩ kí āzítáná 'dĩ kí are íjọ azilé 'dĩ kí abe, kí jọ la, ‘Sùrú āmbógó 'dĩ ũndūwá ru āzila 'bá ala gá 'dĩ kí nítáná trũ.’

⁷ “Sùrú āzì āmbógó ĩ'di 'bā ādróná ní adrujọ āníná drĩ kí ĩ'di lě Úpí Ādróná āmadrĩ áni la 'dáyụ. Ādrĩ ĩ'di zì ĩ'di āma umvi rá. ⁸ Sùrú āzì āmbógó āzítáná píri mání imbálé ĩminí 'dĩ kí trũ ri íngō 'i? ⁹ ĩmi adru mífí trũ āzila ĩmba ĩmi tā, íjọ ĩminí ndrelé ĩmĩ mífí sī 'dĩ 'bā āvĩ kí jọ sī ĩminí ku, ĩminí adru agá ídri rú 'dĩ gá 'dĩ. ĩmi imbá āzítáná 'dĩ kí anzì ĩmidrĩ 'banĩ āzila anzì ĩmidrĩ 'bā anzì 'banĩ ĩndĩ.

¹⁰ Ǫ'dú ándrá míní sǐ pá tujó Úpí Ādrónǵá mídrĭ drĭlé gá 'Bé Hōrébū gá 'dǵá rǐ 'bǵá agá jō mínî, ú'dú ĭ'di 'bǵá jōjō la mání, 'Mí ajĭ 'bǵá 'dĭ kí áma drĭlé gá rǐ. Álĕ 'bǵá are kí ĭjō mání jōlé rǐ kĭ, ĭjō 'dĭ sǐ kĭ dó sǐ ála áma ĭnzĭ íngoní ru yǵá rǐ ũńĭ ĭ'baní u'á agá 'dĭ gá 'dǵá āzĭla kí dó sǐ anzĭ ĭ'badrĭ kí imbá idéjō la 'dĭ 'bǵá áni.'

¹¹ “ĭlū anzĭ ĭmidrĭ 'baní ĭmū ándrá āzĭla ĭtu ándrá pá 'bé pá gá 'dǵá 'dĭ sǐ ũrú'bū ānzĭ āzĭla ācĭkǵá ĭnĭbĭrĭcĭcĭ rǐ aku ĭ'di cí āzĭla ācĭ velĕpi kpere 'bū gǵálé rǐ be íngoní ru yǵá rǐ drĭ gá. ¹² ĭlū ĭ'baní, Úpí ajō ándrá ĭjō ĭmi abe ācĭ agǵálé íngoní ru yǵá rǐ drĭ gá, ĭmi are ĭ'di 'bǵá ĭjō jō agá rá, wó ĭndre ĭ'di 'bǵá mgbǵá rǐ ku. ¹³ Jō ĭminí ĭjō tĭ ícĭma drĭ, 'dĭ kí āzítánǵá mūdřĭ ĭ'di 'bǵá azĭlé ĭminí 'dĭ kí vú ũbĭjō āzĭla sǐ kí írǵá 'bara-'bara ĭrĭ la kí drĭ gá. ¹⁴ Ǫ'dú 'dǵá sǐ Úpí jō mání lĕ má imbá ĭminí āzítánǵá 'dĭ kí, ĭmi sǐ mū kí tǵá mbalé āngū ĭminí sǐ mūjō rĭjō rǐ gǵálé.”

Músǵá li ĩsĭrayĭlĭ kí bĭlé ĭndú ādroŋa ĭnzō rú rǐ kĭ sǐ

¹⁵ Músǵá jō anzĭ ĩsĭrayĭlĭ drĭ 'baní, “Ǫ'dú Úpí 'bǵá ĭjō ajōjō ĭmi abe ācĭ agǵálé 'Bé Hōrébū gá 'dǵá rǐ sǐ, ĭndre ĭ'di mgbǵá rǐ ku. ĭjō 'dĭ sǐ lĕ ĭmba ĭmi tǵá múké-múké, ¹⁶ lĕ ĭmi idé ĭjō ũnzĭ ĭmi izalĕpi la sǐ ādroŋa ĭnzō rú i'dálĕpi gbĭyǵá ágōbĭ drĭ sǐ jōku ũkú drĭ sǐ la kí idéjō ku, ¹⁷ jōku ānǵkpǵá ũnōkú drĭ gá jōku āriŋa ungalĕpi 'bū gǵá sǐ 'dĭ kí, ¹⁸ jōku āko ídri trū acĭlĕpi vū rŭ sǐ jōku ĭ'bĭ ĭyĭ agá rǐ kĭ trū. ¹⁹ Ídrĭ ĭtŭ, ĭmbá āzĭla lĕlĕgō 'bū gá 'dĭ kí ndre, āko āzĭ 'bǵá ulé jō mi kí ĭnzĭjō jōku āzĭ ngajō ĭ'baní ku, āko 'dĭ kí Úpí Ādrónǵá mídrĭ 'bǵá 'bǵalé 'bǵá pírĭ ũnōkú drĭ gá 'dĭ 'baní rǐ kĭ. ²⁰ ĭjō ándrá Úpí 'bǵá ĭmi anzĕjō Mĭsĭrĭ ĭminí sǐ drĭcĭjō ala gǵálé cécé ĭmi 'bǵá rǐ adru agá ācĭ úká drĭ ika rǐ agá rǐ áni rǐ 'bǵá agá jō ĭminî, ajĭ ĭmi sǐ ĭmi 'bǵájō ĭ'di 'bǵá 'bǵá ru, ĭminí āndrŭ sǐ adrujō 'dĭ 'bǵá áni 'dĭ.

²¹ “Wó ími ÍjỌ sĭ, Úpí Ădróná mídrĭ u'á ándrá mání ũmbā sĭ, ăzĭla na ũyō jỌ mání, má icó Įyĭ Yōrĭdánĭ zalé sĭ fĭjọ ăngŭ mŭ'dŭ-mŭ'dŭ ălá ĩ'diní mŭlé fĕlé míní rĭ gâlé ku. ²² ÍjỌ 'dĭ sĭ ma mŭ drălé ăngŭ 'dĭ gá 'dâ, má icó Įyĭ Yōrĭdánĭ zalé ku, wó ĩmi ăni rú mŭ zalé sĭ ăngŭ mŭ'dŭ-mŭ'dŭ ălá 'dă 'dujọ sĭ rijọ ĩmi ăni la rú. ²³ ĩmi adru mĭfĭ trŭ, ĩmi drĭ 'bă ăvĭjō tĭ icĭma Úpí Ădróná ĩmidrĭ 'bă icĭlé ĩmi abe rĭ 'bă ÍjỌ sĭ ku, ĩmi idé jō ădroŋa ĩnzō rú la kí anzi ĩmidrĭ 'banĭ ĩnzĭlé ku, 'dĭ ÍjỌ Úpí Ădróná mídrĭ 'bă gâlé úmgbé rĭ 'i. ²⁴ Úpí Ădróná mídrĭ ĩ'di cécé ăcí ăko pĭrí kí ivélépi rĭ ăni, ĩ'di ăjă rú.

²⁵ “Īdrĭ tání u'á ăngŭ 'dĭ gá 'dâ ílí ăzo rú ăzĭla ídrĭ anzi kí tĭ rá ăzĭla anzi ĩmidrĭ 'bă anzi drĭlé gâlé rĭ kí abe, ĩmi idé jō ÍjỌ ũnzĭ ăzĭ sĭ ĩminí ădroŋa ĩnzō rú la kí idé jō ku. ĩ'di ÍjỌ ũnzĭ la Úpí ĂDRÓNÁ MÍDRĬ 'bă drĭlé gá ăzĭla ĩ'di fĕ ĩ'diní u'ájọ ũmbā sĭ. ²⁶ Ụ'dŭ ăndrŭ 'dō sĭ má umve ĩminí 'bŭ kí ũnọkŭ be sādĭnĭ rú, ĩmi mŭ ũdrălé mbĕlĕŋá ru ũnọkŭ ĩminí Yōrĭdánĭ zajó 'á 'dă sĭ ĩminí mŭlé 'dŭlé ĩmi ăko rú rĭ gá. ĩmi ĩlĭkĭ pĭrí rá ĩdrĭ ĩ'di tĭ are ku rĭ gá. ²⁷ Úpí la ĩmi íré sŭrŭ ăzĭ kí drĭdrĭŋĭ gâ sĭ ăzĭla 'bă were kí rŭ pa sŭrŭ 'dă kí agâlé nĭ. ²⁸ 'Dăá ĩmi mŭ ăzĭ ngalé ădroŋa ăzĭ ĩnzō rú ăngŭ ndrelépi ku jōku ÍjỌ arelépi ku vâ ăkónă nalépi ku jōku ăko ăzĭ 'bă ăjĭ ngŭlépi ku bawŭ rú ăzĭla írá rú 'bă 'bă kí idélé drĭ sĭ rĭ 'ba nĭ. ²⁹ Wó ídrĭ Úpí Ădróná mídrĭ ndrŭ, mi ĩ'di ĩsŭ rá, ídrĭ ĩ'di ndrŭ ĩmi ăsĭ pĭrí sĭ ăzĭla ĩmi ídrĭ pĭrí sĭ rĭ gá. ³⁰ Ídrĭ adru ũcōgō agá ăzĭla ÍjỌ 'dĭ drĭ kí ru idé ĩmi ũrŭ 'bă gá, ũ'dŭ vŭlé rĭ sĭ mi ăgō Úpí Ădróná mídrĭ rŭ sĭ ĩ'di tĭ arejó. ³¹ Úpí Ădróná mídrĭ ĩ'di Ădróná ăsĭ ĩgbĕ trŭ la, icó ĩmi a'belé jōku ĩmi ĩlĭkĭlé ku ăzĭla icó tĭ icĭma ándrá ĩ'di 'bă sĭ ũyō najó mí ăyĭpĭka abe rĭ 'bă ÍjỌ ăvĭlé ku.”

Úpí Ădróná ĩ'di Ădróná ru nĭ

³² Mūsā mu íjọ jọṅá trũ drĩ gá 'bá Ịsịrayílĩ drĩ 'baní jọ, “Ìmi ũrā drĩ ụ'dú ịdu ándrá drĩ ìmi tíjọ ku 'dā kí 'bā íjọ, ị'dójọ ụ'dú Ādróná 'bā 'bá 'bājọ ụnọkú gá 'dā sī. Ịzị drĩ angájọ 'bũ 'bā wókō āzị rĩ gá cajọ āzị rĩ gá, íjọ āzị ru ngalépi āmbógó ru 'dĩ 'bā áni la cí yā? 'Bá āzị ālu íjọ arelépi íjọ āzị 'dĩ áni la drĩ gá la cí yā? ³³ 'Bá āzị ìminí arelé ādróná ị'badrĩ jọ íjọ ị'ba abe angájọ ácí agâlé acelépi ịdri cécé Ādróná ìmidrĩ 'bā jọlé ìminí ácí agā sī rĩ áni la cí yā? ³⁴ Jọku ādróná āzị súrú āzị ālu la 'dụlépi súrú kí agá, āzila ị'di 'balépi ị'di áni la rú ị'di 'bā sī íjọ ụ'bítáná ru, ícétáná, íjọ ụsútáná ru, ā'dí ru, drĩ ụkpó ị'di drĩ ị'daná trũ, drĩ ịjũná trũ, íjọ āmbogo āmbogo ụrĩ fēlépi 'baní rĩ kí trũ rí kí idélépi ìminí cécé Ụpí Ādróná ìmidrĩ 'bā idélé ìminí Mīsírĩ gá rĩ áni la cí yā?

³⁵ “Ị'da ìminí āko 'dĩ kí ìni la sī ìminí nǐjọ la Ụpí ị'di Ādróná ru nĩ, ị'di búlú gá ādróná āzị ndú la yu. ³⁶ Fē ìminí ị'di 'bā ụ'dúkọ arejó angájọ 'bũ gâlé sī ìmbátáná fējọ ìminí. Ị'da ìminí ụnọkú drĩ gá 'dā ácí āmbógó rĩ āzila ìmi are íjọ ị'di 'bā jọlé rĩ angájọ ácí āmbógó rĩ agâlé. ³⁷ Ị'di 'bā ìmi áyípika kí lējọ rá rĩ sī ụpē ìmi anzị ìmidrĩ drĩlẹ gâlé rĩ abe, ụkpō ị'didrĩ āmbógó rĩ sī ị'di āngbā anzé ìmi Mīsírĩ gâlé nĩ. ³⁸ Ìminí mu agá, Ādróná adro súrú ìmi ndēlépi āmbōgō sī āzila ụkpō sī rá 'dĩ kí ìmi drĩlẹ gá rĩ sī rá, fējọ la āngū ị'badrĩ 'bā kí adrujó ìmi āni la rú. ³⁹ Íjọ 'dĩ sī lē ịnĩ dó sī āndrū rá āzila ìmba íjọ 'dĩ kí tā ìmi ásí gá cí Ụpí ị'di Ādróná 'bũ gá āzila ụnọkú gá rĩ 'i, Ādróná āzị ndú la yu. ⁴⁰ Ìmba íjọ mání azilẹ rĩ kí tā āzítáná ị'didrĩ mání fēlé míní āndrū 'dĩ kí abe, íjọ 'dĩ sī ma dó mu adrulé mí be āzila anzị mídrĩ mụlé tìlẹ drĩlẹ gâlé rĩ abe. Mi dó sī mu u'alé āngū Ụpí Ādróná mídrĩ 'bā fēlé míní rĩ gá jā 'dā.”

Táwũnĩ sĩ apájó ru zĩjó rĩ kí

⁴¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Mũsā ũpě dó táwũnĩ āzĩ kí na ndú Yōrídánĩ 'bā wókō ƙtũ 'bā āfũ agálé ru rĩ gá, ⁴² sĩ 'bá 'bá adrulépi ƙ'di 'bā mērǫ 'bá rú ku rĩ 'dĩlépi drĩlé ũnzĩ sĩ rĩ 'ba apá sĩ ru ídri pajó táwũnĩ 'dĩ kí 'bā āzĩ ālu la gá. ⁴³ Ínátĩ Rũbẽnĩ drĩ ní úfě táwũnĩ Bězārĩ 'i 'dĩ āngũ túpũ rú kótórō rú rĩ 'i, ínátĩ Gádĩ drĩ ní úfě Rāmǫtĩ 'i, 'dĩ āngũ Gĩlédĩ drĩ agá, āzĩla ínátĩ Mānásě drĩ ní úfě Gólánĩ 'i 'dĩ āngũ Bāsānĩ drĩ agá.

Ăzítáná Mũsā 'bā imbálé 'bá Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ 'banĩ rĩ kí

⁴⁴ 'Dĩ kí āzítáná Mũsā 'bā 'bālé anzi Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ kí drĩlé gá rĩ kí. ⁴⁵ Mũsā azi ƙjó ũkpó 'dĩ kí āzítáná kí abe anzi Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ 'banĩ 'bā kí āfũjó Mĩsĩrĩ gálé 'bo rĩ sĩ. ⁴⁶ 'Bá 'dĩ kí 'dĩ sĩ āni rú á'bu Bětĩpéyǫrĩ drĩ gá 'dĩ Ƙyĩ Yōrídánĩ 'bā wókō ƙtũ 'bā āfũ agálé ru rĩ gá, āngũ úpĩ Sĩhǫnĩ 'bá Āmǫrĩ rú rĩ 'badrĩ ũpĩ nalépi Hězĩbǫnĩ gá ándrá Mũsā 'bā kí ndělé anzi Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ abe 'bā kí āfũjó Mĩsĩrĩ gálé rĩ sĩ rĩ 'i. ⁴⁷ 'Dũ kí āngũ úpĩ Sĩhǫnĩ drĩ āzĩla āngũ úpĩ Ƙgĩ Bāsānĩ 'badrĩ kí rá, 'dĩ kí ũpi ƙrĩ 'bá Āmǫrĩ 'badrĩ Ƙyĩ Yōrídánĩ 'bā wókō ƙtũ 'bā āfũ agálé ru rĩ 'badrĩ kí. ⁴⁸ Āngũ 'dĩ se ru angájó táwũnĩ Ārówā gá, á'bu tĩ Ārĩnǫnĩ drĩ gá kpere 'Bé Sĩyǫnĩ ('dĩ 'Bé Hámǫnĩ) gá. ⁴⁹ Umú kí āngũ Ārābā drĩ Yōrídánĩ 'bā wókō ƙtũ 'bā āfũ agálé ru rĩ pĩrĩ cajó Ƙyĩ umvelé Mĩrĩ ā'ĩ ru rĩ 'bā wókō ándrá rĩ gá, kpere 'Bé Pĩsĩgā 'bā pá gá.

5

Ăzítáná Úpĩ drĩ mụdrĩ rĩ kí

(*Āfũjā 20:1-17*)

¹ Mũsā umve 'bá Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ kí pĩrĩ āngũ ālu gá āzĩla jǫ ƙ'banĩ, "Ƙmi 'bá Ƙṣṣrayĩlĩ drĩ 'dĩ, ƙmi are drĩ āzítáná pĩrĩ

ãzıla íjõ mání azilé ìminí ú'dú ãndrũ 'dõ sî rî kî. Ìmi ùnĩ kí ãzıla ìmi ùbî kí vú. ² 'Bé Hõrëbũ sí gá 'dãá, ÚPÍ Ædrónjá ãmadrî idé tî icíma ãma abe, ³ ÚPÍ idé tî icíma 'dî ãma átëpîka kí abe ãzıla ãma ú'dî'da ídri rú ãndrũ 'dî kí abe ìndî. ⁴ 'Bé sí gá 'dãá, ÚPÍ jõ íjõ ìmi abe mîfî gá mîfî gá angájó ãcî agâlë. ⁵ Sáwã 'dã sî, átu pá ìmi drîdrînjî gá ÚPÍ be sî íjõ î'di 'bã jolë rî kí vú nzejó ìminî, ã'dusîku ìmi ándrá idé agá ãcî sî ùrî sî sî tujó 'bé sí gâlë. 'Dî kí íjõ ÚPÍ 'bã jolë rî kî:

⁶ “Ma ÚPÍ Ædrónjá mídrî ìmi anzelépi Mîsîrî gâlë, míní ándrá adrujõ átî'bó ru rî sî rî 'i.

⁷ “Lë ìmi ìnzî ãdroña ãzî kí ku wó lú ma 'i á'dûsî.

⁸ “Lë ìmi idé ìminí î'dá ãko ãzî 'bũ gá jõku ùnõkú drî gá jõku íyî ùnõkú ìndú gá rî agá rî ãni la ku. ⁹ Lë ítî ìmi ãja vûrú ãdroña ìnzõ rú 'dî 'baní kí ìnzîjõ ãzıla ãzî ngajó î'baní ku, ã'dusîku ma ÚPÍ Ædrónjá mídrî 'i, ma ÚPÍ Ædrónjá ãjã rú rî 'i. Ma drîrîma fë 'bã áma ngûlépi ùnzî ãzıla íjõ ùnzî ngalépi rî 'baní anzî î'badrî kí abe cajó kpere á'bî anzî na ãzıla sù rî 'ba rú. ¹⁰ Wó ma lëtanjá mádrî î'da 'bã áma lëlépi rá ãzıla ãzítánjá mádrî ã'îlépi rá rî 'bã anzî drîlë gâlë álîfû álîfû rî 'baní.

¹¹ “Mí ayú ÚPÍ Ædrónjá mídrî 'bã rú íjõ ùnzî gá ku, ã'dusîku ma ÚPÍ Ædrónjá mídrî 'i, ma drîrîma fë 'bã áma rú ayulépi yã 'dã rî ní rá.

¹² “Ímba Sãbátũ tã ãzıla î'bã î'di ndú ãlá ru cécé ÚPÍ Ædrónjá mídrî 'bã azilë míní rî áni. ¹³ Ínga ãzî mídrî kí ú'dú ázîyá, ¹⁴ wó ú'dú ázîrî rî î'di ú'dú sãbátũ drî sî avíjõ pëlë ndú ÚPÍ Ædrónjá mídrî ní rî 'i. Ú'dú 'dã sî, tãni mi 'i, anzî mídrî kí, átî'bó mídrî kí, ãnãpkã mídrî kí, tãni ãmíyõnjá u'álépi mídrîko gá 'dã rî kí

abe pírí 'bã nga kí āzī ku, ātí'bó mídrî 'bã aví kí cécé míní avílé rī áni. ¹⁵ Mí ũrã drī íjó míní ándrá adrujó Mīśírī gálé ātí'bó ru rī, wó ma ÚPí Ādróná mídrî 'i, má anzé mi drī ũkpō má drī āmbógó calépi rá rī sī. Íjó 'dī bāsī mání lějó la mí ĩnzī ú'dú sábátū drī 'i ĩ'di 'bájó alá ru 'dī.

¹⁶ “Íru mī átēpi kí mī āndrē be, cécé ÚPí Ādróná mídrî 'bã azilé míní rī áni, íjó 'dī sī mi adru drīlēba rú, mi dó sī u'á ílí āzo rú āngū ÚPí Ādróná mídrî 'bã mụlé fēlé míní rī gá.

¹⁷ “Lē í'dī 'bá ku.

¹⁸ “Lē ínga āwũ ku.

¹⁹ “Lē mí ũgũ āko ku.

²⁰ “Lē mí alí ĩnzō 'bá āzī rú ku.

²¹ “Lē ími ũlē 'bã āngā 'bá āzī 'bã ũkú sī ku, jó sī ku, ātí'bó ĩ'didrî sī ku, tī kí sī ku, kāyīnō kī sī ku, jōku āko āzī ĩ'di 'bã trū adrujó rī kí abe pírí.”

²² “Dī kí āzítáná ÚPí 'bã azilé ĩmi 'bá Įśīrayílī rú 'dī 'baní ú'dúkó re sī ĩminí ĩmi trajó 'bé sī gá rī sī rī kī. ĩ'di 'bã íjó nzejó ú'dúkó ũkpó la sī ācí agálé āzila ũrú'bu ānzī rī agálé rī sī, fē ĩminí āzítáná 'dī kí, ũ'bã āzī la kí kí drī gá ku. 'Dā 'bã ũngúkú gá Ādróná sī āzítáná 'dī kí írā 'bara-'bara ĩrī la kí drī gá āzila fē dó kí ma 'i Mūsā drī.”

Mūsā jọ íjó Ādróná kējí gá

²³ “Dā 'bã ũngúkú gá, Mūsā mụ íjó jọná trū drī gá jọ, 'bē lā mụ ācí akólé velé āzila ĩmi mụ ú'dúkó arelé āngū ĩnī rī gálé 'bo, drīlē ĩmidrî kí 'bá ĩyō ínātī drī kí abe amú kí má rú 'dólé ²⁴ āzila jọ kí, ‘ÚPí Ādróná āmadrî 'i da ándrá ĩ'di 'bã dīzā āzila āmbōgō āmaní ĩ'di are agá íjó jọ agā ācí agálé rī sī. Āndrū āndre dó rá 'bá 'bá ru rī icó adrulé ídri rú

rá Ādrónjá drī tání ĭjō jō agá ī'di be rá tí. ²⁵ Wó āma icó dó āma fēlé ūdrālē ĭdī ā'du ĭjō sī? Ācí āmbógó 'dā la āma ĭlīkī rá. Āma ūdrā rá āndá-āndá ru ādrī Úpí Ādrónjá āmadrī 'bā ū'dúkō are ĭjō jō agá ĭdī rī gá. ²⁶ 'Bā āzī acelēpi ídri rú ī'di 'bā Ādrónjá ídri rī 'bā ū'dúkō arejō ācí agālé rī 'bā vúlé gá la cí yā? ²⁷ Mūsā, ĭgō vúlé mūlé ĭjō pírí Úpí Ādrónjá āmadrī 'bā jōlé āmaní rī kí arelé. 'Dā 'bā ūngúkú gá, mí āgō dó vúlé āmaní ĭjō ī'di 'bā jōlé míní rī kí vú nzelé. Āma kí are āzila kí vú ūbī rá.'

²⁸ “Úpí la mū ĭjō 'dī arelé 'bo, jō mání, ‘Má are ĭjō 'bá 'dī 'bā kí jōlé rī rá, āzila ĭjō ī'bā kí jōlé rī kí múkē. ²⁹ Wógō! Ūrī drī tá adru 'bá 'dī kí ásī gá sáwā pírí sī, sī āzítánjá mádrī kí tā mbajō la, ĭjō 'dī sī kí tá adru drīlēba rú anzi ī'badrī kí abe jā 'dā! ³⁰ ĭmū, ĭlū ī'baní 'bā gō kí vúlé hémā ī'badrī kí agālé. ³¹ Wó Mūsā mi 'i rī gá, mí adru má be 'dā, ma dó sī míní āzítánjá mádrī kí fē ĭjō mání azilē rī abe pírí, mi dó sī kí imbá sī āzítánjá 'dī kí vú ūbījō āngū mání mūlé fēlé ī'baní rī gá.’ ”

³² Mūsā jō ĭjō 'bá ĩṣṛayílī drī kí abe ĭdī jō, “ĭmi 'bá ĩṣṛayílī drī 'dī, lē ĭmi adru mīfī trū sī ndrejō la ĩnga ĭjō pírí Úpí Ādrónjá ĩmidrī 'bā azilē ĩminí 'dī kí rá. ĭmi a'be jō āzila āmvé tāmbaņá kóru ku. ³³ ĭmba jō āzítánjá Úpí Ādrónjá ĩmidrī drī kí tā pírí, ĭjō 'dī sī ĭjō ĩmidrī kí dó sī adru pírí drīlēba rú āzila ĩmi dó sī u'á sáwā āzo rú āngū mání fēlé ĩminí rī gá.”

6

ĭlē Úpí Ādrónjá mídrī 'i

¹ Mūsā mū ĭjō jōņá trū drī gá jō, “'Dī kí āzítánjá Úpí Ādrónjá ĩmidrī 'bā azilē lē má imbá kí ĩminí rī kí. ĭmi ūbī kí vú ĩminí Mīrī Yōrīdánī zajō sī fijō āngū mání azilē ĩmi

'du la āko ĩmĩni la rú rĩ gālé rĩ gá. ² Íjǫ 'dĩ sĩ, anzi mídrĩ kí anzi ĩ'badrĩ mụlélé t̄ilé dr̄ilé gālé rĩ abe, kí Úpí Ādróná mídrĩ ũrĩ ú'dú míní adrujó ídri rú rĩ k̄i sĩ pírí, āzítáná ĩ'didrĩ mání f̄élé mídrĩ rĩ kí tā mbajó pírí, Íjǫ 'dĩ sĩ, mi dó sĩ u'á āngū 'dā gá 'dāá sáwā āzo rú. ³ ĩmi are āzítáná 'dĩ kí, ĩmi 'bá Įşırayılıĩ dr̄i 'dĩ, āzıla ĩmi adru m̄if̄i tr̄u s̄i kí tā mbajó, Íjǫ 'dĩ sĩ, Íjǫ ĩmidrĩ kí dó sĩ pírí adru múké āzıla ĩmi mụ kp̄élé ũ'bí ru āngū málĩ tr̄u m̄ũ'dũ-m̄ũ'dũ ānú 'bā sĩ rajó ala gá lé tr̄u rĩ gá, cécé Úpí Ādróná ĩmĩ áyíp̄ika 'badrĩ 'bā azilé ĩminí rĩ áni.”

⁴ Mūsā mụ dr̄i gá jǫ, “Mí are dr̄i, Įşırayılıĩ: Úpí Ādróná āmadrĩ 'bāngá lú Úpí ālu á'dũsĩ. ⁵ Ílě Úpí Ādróná mídrĩ ĩmi ásĩ pírí sĩ, ĩmi ídri pírí sĩ, ĩmi ũkpó pírí sĩ āzıla ĩmi ũndūwā pírí sĩ. ⁶ Āzítáná mání f̄élé míní āndrũ 'dĩ kí ĩmba kí tā ĩmi asĩ gá. ⁷ Mí ĩmbá kí anzi mídrĩ 'banĩ. Mí amvi āzítáná 'dĩ kí ĩ'baní míní ri agá v̄ũrũ lícǫ gá, míní acĩ agá ḡẽrĩ gā sĩ, míní ĩmi la agá v̄ũrũ āzıla míní āzĩ nga agá. ⁸ Mí úmbé kí ícétáná ru ĩmi dr̄i gá āzıla ísũ kí ĩmi androko gá sĩ ĩmi igájó. ⁹ Ísĩ kí bāwũ k̄ēj̄it̄i gá jó mídrĩ dr̄i ụrũ'bá gá āzıla k̄ēj̄it̄i sĩ afijó lícǫ gá rĩ ụrũ'bá gá.

'Bá kí b̄ilé ĩndũ lijó b̄ilé ākō sĩ rĩ

¹⁰ “Úpí Ādróná mídrĩ na ándrá ũyō m̄i áyíp̄ika Įb̄urahĩmũ, Įsákā āzıla Yākó'bō 'baní 'i mụ āngū ālá āmbógó la f̄élé ĩ'baní t̄awũn̄ĩ w̄ew̄é rú āzıla málĩ tr̄u míní s̄ilé mi 'i ku rĩ abe. ¹¹ Jó 'dĩ kí 'a lā ga āko ũniyambamba ĩminí 'bālé ĩmi 'i ku la kí sĩ āzıla ĩyĩ kídĩ ru ĩminí 'd̄ilé ĩmi 'i ku la k̄i sĩ, zāb̄ibũ āzıla m̄ĩz̄eȳit̄ũ ife ĩminí salé ĩmi 'i ku la kí abe. ¹² ĩmi adru m̄if̄i tr̄u s̄i ndrejó la ĩmi āvĩ Íjǫ Úpí ándrá ĩmi anzélēpi M̄ĩs̄ĩr̄ĩ gālé ĩmĩ adrujó át̄i'bó ru rĩ s̄i rĩ dr̄i gá ku.

13 “Mí ĩnzĩ Úpí Ādróná mídrî 'i, ínga āzĩ ĩ'diní á'dũsĩ āzĩla ína ũyō mídrî kí lú ĩ'di 'bā rŭ sī.

14 “Īmi ĩnzĩ ādroŋa āzĩ ndú la kí ku, ādroŋa āzĩ 'bá ĩmĩ ĵĩránĩ rú rĩ 'badrî kí. 15 Īdrĩ ādroŋa ndú 'dĩ kí ĩnzĩ, ājā Úpí Ādróná mídrî drî la asĩ ími drĩ gá cécé ācí áni āzĩla ĩ'di ími ivé rúmú-rúmú, ā'dusĩku Úpí Ādróná mídrî adrulépi mi be cí rĩ ta 'bāngá 'bá āzĩ ũ'bĩdrĩŋá idélépi ĩ'di be la ku.

16 “Ī'bā jō Úpí Ādróná ĩmidrî ũ'bĩtáná agá cécé ĩminĩ ándrá idélé Másā gá rĩ áni ku. 17 Īmi adru múké-múké sī ndrejó la ĩmba āzítáná Úpí Ādróná ĩmidrî drî kí tā āzĩla ĳjō 'dĩ 'bā azilé rĩ kí abe pírí. 18 Īnga ĳjō pĩrĩ āzĩla múké rĩ kí Úpí 'bā mēlētĩ gá áyũ, ĳjō 'dĩ sī, ĳjō ĩmidrî kí dó sī adru pírí drĩlēba rú. Īmi sī icó āngũ ālá mũ'dũ-mũ'dũ Úpí 'bā ándrá ũyō najó ĩmĩ áyĩpĩka 'banĩ rĩ 'dujō ĩmĩ āko rú, 19 āzĩla ĩmi mũ mērō 'bá ĩmidrî kí drolé Úpí 'bā azilé rĩ áni.

20 “Ú'dũ āzĩ sī anzĩ ĩmidrî kí ími zĩ, ‘Úpí Ādróná āmadrî fē āmanĩ āzítáná 'dĩ kí ĳjō azilé rĩ abe tā mbalé pírí íni ā'du ĳjō sī?’ 21 'Dā 'bā ũngúkú gá, ĳjō anzĩ ĩmidrî 'banĩ, ‘Āma ándrá ātí'bó ru úpí Mĩsĩrĩ drî pálé gá, wó Úpí anzé āma drĩ ũkpō ĩ'didrî gá āmbógó rĩ sī. 22 Āndre tálí Úpí 'bā idélé rĩ kí āma mĩfĩ sī āzĩla idé ĳjō ũrĩ fēlépi la kí 'bá Mĩsĩrĩ rú rĩ 'ba rŭ, Fārāwũ rŭ āzĩla drĩlēka ĩ'didrî 'ba rŭ pírí. 23 Wó anzé āma angájó Mĩsĩrĩ gálé sī āma ajĩjó 'dā āzĩla sī āmanĩ āngũ 'dĩ fējó ándrá ĩ'di 'bā ũyō la najó āmā áyĩpĩka 'banĩ 'i fē la rá rĩ áni. 24 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpí Ādróná āmadrî azĩ āmanĩ ĳjō sī āzítáná ĩ'didrî kí tāmabajó pírí āzĩla sī ĩ'di ĩnzĩjō. Ādrĩ idé la 'dĩ 'bā áni rá, ĩ'di mũ sáwā pírí sī súrú āmadrî tā mbalé āzĩla ĩ'di fē la 'ba adru ālá ru málĩ trũ. 25 Ādrĩ ĳjō pírí āzítáná ru Úpí Ādróná āmadrî 'bā lēlé rĩ kí tā mba rá, Ādróná la āma lā 'bá mgbā rú.’ ”

7

'Bá Úpí drî kî

¹ Músā jō 'bá İṣīrayīlî drî 'baní, “Úpí Ādróná mídrî la ími agu āngū ī'di 'bā muḷé fēlé míní 'duḷé rī gālé āzīla ī'di 'bá Hītî drî, Gīrīgásî drî, Āmórî drî, Kānání drî, Pēřézî drî, Hívî drî āzīla Yēbúsî drî sūrú āzīrî kālāfe ī'badrî 'bā sī adrujō ū'bí ru āzīla ūkpō trū 'dī kí dro rá. ² Úpí Ādróná mídrî drî dó 'bā 'dī kí fē ími drî alé gá sī kí ndějó rá, lē mí ĩlĭkĭ kí pírí. Mí ícī tĭ ī'ba abe ku jōku mí i'da ī'baní ásĭ ĩgbē ku. ³ Īmi ĩgbā kí ĩmíní ūkú ru ku. Lē anzĭ ĩmidrî kí izonzi abe 'bā ĩgbā kí ru ī'ba abe āluṅá la ku, ⁴ ā'dusĭku ícō kí anzĭ ĩmidrî kí fēlé áma gālé ĩnzĭlé úmgbé sī ādroṅa ndú 'dī kí ĩnzĭjō āzīla āzĭ ngajō ī'banî. Ījō 'dī 'bā āni rī drī ru idé rá, Úpí la acá ĩmíní ūmbā sī āzīla ī'di cōtĭ ĩmi ĩlĭkĭ rá. ⁵ Ījō 'dī sī, ĩmi andi ālĭtārĭ ī'bā kí sĭlé rī kí rá, írā ī'bā kí 'balé ndú ĩnzĭlé ĩnzĭ 'dī kí ĩmi aco kí kpékpé. Īmi aga ĩdĭṅá ādróná ūkú ru umvelé Āsérā rī drĭ kí vŭrŭ āzīla ĩmi ívé ādroṅa ĩnzō rú rī kí rá. ⁶ Mí idé ĩjō 'dī kí 'dī 'bā āni la ā'dusĭku mí 'bá Úpí Ādróná mídrĭ āni. Pē mi adrujō ndú ī'di 'bā 'bá ru angájō sūrú pírí ũnókŭ drĭ gá 'dā rī kí agá.

⁷ “Úpí lē āzīla pē ĩmi íni la adru ĩndē sūrú āzĭ 'dī kí kālāfe sī rá rī sī la ku, pē ĩmi ī'di 'bā ĩmi lējō rá rī sī, ĩmi 'bá ũnókŭ drĭ gá rī kí agá 'dā werená ru āndānĭ. ⁸ Wó Úpí lē ĩmi rá āzīla mba ūyō ī'di 'bā ándrá nalé ĩmĭ áyĭpĭka 'banĭ rī tā rá. 'Dī bāsĭ ĩjō ī'di 'bā sī ĩmi apájō drĭ ūkpō ī'didrĭ sī āzīla ī'di 'bā sī ĩmi anzéjō úpĭ Mĭśĭrĭ drĭ drĭ alé gá sáwā ándrá ĩmíní adrujō ātĭ'ból ru úpĭ Fārāwŭ drĭ Mĭśĭrĭ gālē rī sī rī í. ⁹ Lē mí āvĭ jō ĩjō Úpí Ādróná mídrĭ ī'di Ādróná 'i āzīla ī'di ā'ítáná trū rī ku. Ī'di tĭ ícĭma ándrá ī'di 'bā ícĭlé mí be rī tā mba āzīla lē'táná ī'didrĭ ukólēpi ku rī i'da anzĭ drĭlé gālē álĭfŭ álĭfŭ ī'di lēlépi āzīla āzítáná ī'didrĭ kí tā

mbalépi rī 'banī. ¹⁰ Wó ī'di 'bá ī'di ngūlépi ūnzí rī 'baní drīrīma fē rá. ¹¹ Ījō 'dī sī ĩmba āzítáná mání azilé míní 'dī kí tā múké-múké.”

¹² Mūsā mu Ījō jōná trū drī gá jō, 'bá Īṣrayīlī drī 'baní, “Ídrī āzítáná 'dī kí are āzila tā mba ásī mgbā sī rá Úpí Ādróná mídrī la tī ícīma ī'didrī mí be rī tā mba jā 'dá āzila ī'di míní lētáná ī'didrī ukólépi ku rī i'da ándrá ī'di 'bā ūyō la najó mī áyípīka 'baní rī áni. ¹³ Ī'di ĩmi lē āzila ĩminí sūsú wi, ĩmi dó sī kpē āzila ĩmi adru anzī trū ū'bí ru, ī'di ĩminí sūsú wi ámvú ĩmidrī kí drī gá, Ījō 'dī sī āná, wáyīnī ú'dí rī āzila ādu kí dó sī adru ĩminí cí āzila ī'di ĩminí sūsú wi ānākpá ĩmidrī tī, kābīlō, ĩndrī 'dī kí drī gá, āngū ándrá ī'di 'bā ūyō najó ĩmī áyípīka 'baní rī ī'di dó sī mu fēlé la ĩminí. ¹⁴ 'Bá āzī ūnókū drī gá 'dá sī ī'baní sūsú wijó icólépi adrulépi málī trū ĩminí āndānī la kí adru 'dá yu. Āgōbī, ūkū āzila ānākpá ĩmidrī kí abe icó kí adrulé úndó ru ku. ¹⁵ Úpí la ĩmi tā mba āyānī ūnzíkákānā ándrá ĩminí ndrelé Mīṣīrī gálé rī kí sī, wó rá la ī'di kí fē mēřō 'bá ĩmidrī kí rulé áyū. ¹⁶ Lē mí ĩlīkī 'bá Úpí Ādróná mídrī 'bā fēlé ĩlīkīlé ĩmi drī alé gá rī kí pírí rá; ī'bā ízákīzā 'bā agá míní ku. Mī ĩnzī ādroņa ī'bā kí ĩnzīlé rī kí ku āzila ínga āzī ī'baní ku, ídrī ādroņa ī'badrī kí ĩnzī rá, kí adru míní ímbá ru.

¹⁷ “Lē ĩjō jō 'bá 'dī kí 'bā kālāfe ū'bí ru ĩminí āndānī āzila ĩmi icó dó sī sūrú 'dī kí ndēlé ku íni la ku. ¹⁸ Mí idé ūrī sī kí sī ku, lē mí ūrā jō drī Ījō ándrá Úpí Ādróná mídrī 'bā ngalé Fārāwū uru 'bá gá 'bá ī'didrī Mīṣīrī gá rī abe rī kí pírí āzila mí āvī jō kí ku. ¹⁹ Mí ūrā jō drī Ījō jūwē ūnzíkānā ándrá Úpí Ādróná mídrī 'bā ajilé 'bá Mīṣīrī gá rī kí drī gá míní ndrelé ĩmi mīfī sī cé rī kí 'bā Ījō. Ījō ícétáná ru, tálí ru, ūṣūtáná ru, ū'bītáná āmbogo āmbogo āzila drī ūkpó ī'didrī ī'di 'bā sī ĩmi anzéjō rī kí abe. Gērī ālu ī'di 'bā sī 'bá

Mṣírĩ drĩ kí ĩlĩkĩjó rĩ sī, ĩ'di mụ 'bá míní idéjó kí sī ũrĩ sī 'dĩ kí ĩlĩkĩlé pírí rá. ²⁰ Úpí Ādróná mídrĩ la kí ụru 'bá fě ācí colé kpírí-kpírí kí drĩdrĩnĩ gá āzila ĩ'di 'bá apálépi ru zĩlépi ĩnzō rĩ kí ĩlĩkĩ rá. ²¹ ĩjó 'dĩ sī mí idé ũrĩ sī 'bá 'dĩ kí sī ku. Úpí Ādróná mídrĩ ĩ'di mi be cí; ĩ'di Ādróná āmbógó 'bání rulé rūrū la. ²² Úpí Ādróná mídrĩ la mụ súrú 'dĩ kí drolé ími drĩlé gá 'dā jājā rú rá. Mí icó kí ĩlĩkĩlé pālé ālu cõtĩ la ku, ā'dusĩku ĩdrĩ kí ĩlĩkĩ pālé ālu cõtĩ ānākpá ásé agá rĩ kí kpě wěwě rú āzila ānākpá 'dĩ kí mụ acálé ĩmi abe ũnzĩ ku rá. ²³ Úpí Ādróná mídrĩ la mērō 'bá mídrĩ kí fě a'délé ími drĩ alé gá āzila kí idé ũrĩ sī kpere míní kí ĩlĩkĩ agá. ²⁴ ĩ'di ũpi ĩ'badrĩ kí fě ími drĩ alé gá, mi kí ĩlĩkĩ rá āzila kí ĩjó la āvĩ rá. 'Bá āzĩ icó ími drĩ tēlé ā'dĩ sī ku, mi kí ĩlĩkĩ ũnókú drĩ gá 'dā pírí rá. ²⁵ Mí ivé í'dá ĩ'bā kí ĩnzĩlé ĩnzĩ rĩ kí rá. Ími ũlě 'bā āngājō sīlīvā āzila gólūdĩ sī kí idéjó rĩ kí sī, sī kí 'dujó míní ku. Ídrĩ kí 'du míní rá ĩ'di adru ĩjó āzĩ ũnzĩkākānā rú Ādróná drĩlé gá la ā'dusĩku Úpí Ādróná mídrĩ ngũ í'dá ĩnzĩjó ĩ'di kējĩ gá rĩ ũnzĩ. ²⁶ Mí ajĩ ādroṇa idélé drĩ sī 'dĩ kí 'bā āzĩ mídrĩ lícó gá ku, ídrĩ kí ajĩ rá áwātáná kí wājó rĩ la ru uja ími drĩ gá. Lě íngũ āko 'dĩ kí ũnzĩ ā'dusĩku Ādróná wā kí rá.”

8

Īmi āvĩ jō ĩjó Úpí drĩ gá ku

¹ Mūsā jō 'bá ĩsīrayĩlĩ drĩ 'baní, “Īmi adru mīfĩ trũ sī āzítáná mání fělé ĩminí 'dĩ kí tā mbajó ásĩ pírí sī ĩmi dó sī u'á ídri, ĩmi dó sī kpě ũ'bĩ ru āzila ĩmi dó sī āngũ ándrá Úpí 'bā ũyō la najó 'i fě la ĩmi áyípĩka 'baní rĩ 'du ĩminí la rú. ² Mí ũrā jō ĩjó Úpí Ādróná mídrĩ 'bā ándrá ími drĩ a'déjó ācĩ āzo āngũ kōtórō rú rĩ gā sī ílĩ kālĩ sụ alĩlépi 'dĩ kí agá, ĩ'dinĩ sī āfó ími 'a gá rĩ nzejó āzila ími ũ'bĩjó sī lějō nĩjó la

āko míní lělé idélé rī kí ā'du āzila mí icó āzítáná ī'didrī kí tā mbalé rá yā jōku yu yā rī. ³ Úpí fě míní adrujó ābírí sī sī āfó ími agá rī nzejó āzila fě míní mǎnā nalé, íná míní jō drī nalé mī áyípika kí abe ku la. Idé Íjó 'dī íni la sī ími imbájó sī nǐjó la 'bá icó lú adrulé ídri rú ākónā sī á'dū'sī ku, wó Íjó pírí āfūlépi Úpí tī gá rī sī. ⁴ Ílí kǎlī sū 'dī kí agá bōngó de ími uru 'bá gá ku āzila ími pá āvō kí ku. ⁵ Lě ínī rá Úpí Ādróná mídrī la ími co āzila míní drīrīma fě cécé átépi ní ī'di 'bā anzī kí ĩndú cojó ímbátáná ru rī áni.

⁶ “Íjó 'dī sī lě ímba āzítáná Úpí Ādróná mídrī drī kí tā, mí u'á gērī ī'di 'bā lělé rī sī āzila ífě ī'diní ārútáná. ⁷ Úpí Ādróná mídrī la ími agū āngū ālá mǔ'dū-mǔ'dū, āngū ĩyí dīlépi dī-dī rī trū, kídí āzila ĩyí agbélépi vū gálé dīlépi á'bu agá sī, ⁸ āngū āná ngánū rú āzila āná bálě rú, zābībū, úlúgó ife, pōmūgūrānātī ife āzila mǐzēyítū ife ādu ūfūlépi rī 'bā kí adrujó ala gá ānú trū rī gá. ⁹ ĩ'di āngū ākónā 'bā sī adrujó ala gá wēwē rú āzila āko āzī 'bā sī ĩcējó ala gá ku la. ĩ'di āngū aya 'bā sī abájó ala gá cécé írá áni āzila kópā 'bā sī adrujó tūpū la kí gá wēwē rú rī 'i. ¹⁰ Ídrī dó ākónā na sī agajó 'bo, mí ĩcú dó Úpí Ādróná mídrī 'i āngū ālá mǔ'dū-mǔ'dū ī'diní fělé míní rī sī.

¹¹ “Mí adru mīfī trū, lě mí āvī Íjó Úpí Ādróná mídrī drī gá ku, mí ūbī āzítáná ī'didrī mání fělé míní āndrū 'dī kí vú múké-múké mí āvī kí Íjó ku. ¹² Íjó 'dī sī ākónā míní lělé nalé rī drī kí dó adru míní pírí cí, ídrī dó jó ālá la kí sī sī u'ájó ala gá, ¹³ ānākpá mídrī tī ru āzila kābīlō rú rī drī kí tī wēwē rú rá, gólūdī, sílīvā āzila āko āzī míní trū adrujó ndú-ndú 'dī kí abe drī kí kpē rá, ¹⁴ lě mí adru jō āfó ru sī Íjó āvījó Úpí Ādróná mídrī ándrá ími apálépi 'bá Mīsírī drī kí drī alé gá míní adrujó ātī'bó ru rī sī rī drī gá sī ī'di gájó úmgbé ku. ¹⁵ A'dé ími drī āngū kōtórō rú wada ūrī ní

sĩ 'bá rujó cí, ãnĩ ùjũ trũ rĩ 'bã kí adrujó ala gá ítóniná trũ rĩ gâ sĩ. Ăngũ ă'ĩ ãyĩ kóru rĩ gá fẽ ãyĩ ní ăfũjó íră ụru 'bá gá mínĩ. ¹⁶ Kótórô agălê Ădróná fẽ mínĩ mănă nalé, ăkónă mí áyĩpĩka 'bã kí nalé kí ídri gá ku la sĩ ăfó ími 'a gá rĩ nzejó ăzĩla ími ụ 'bĩjó sĩ lějó nĩjó la ăko mínĩ lělé idélé rĩ kí ă'du ími sĩ ăšĩnă gá ăko ùniyambamba Ădróná 'bã sĩ mínĩ sũsũ ălă rĩ wijó kí drĩ gá rĩ kí ịsũ benĩ. ¹⁷ Mĩ ũră jô ịjó ími ăsí gălê jójó la mi ùndũwă rú ăzĩla ăzĩ mínĩ ngalé ũkpó ru ími drĩ sĩ rĩ fẽ mínĩ adrujó málĩ trũ ní íni la ku. ¹⁸ Lě mí ũră jô ịjó ÚPÍ Ădróná mídrĩ la mínĩ ũkpó fẽ sĩ adrujó málĩ trũ rĩ gá nĩ rĩ 'i. Idé ịjó 'dĩ íni la 'ĩ'dinĩ tĩ ícĩma ăndrá 'ĩ'di 'bă ũyô la najó mí áyĩpĩka abe rĩ tă mbajó kpere ăndrũ rĩ sĩ. ¹⁹ Ma ăndrũ ími bĩlě-ĩndũ li, 'idrĩ ÚPÍ Ădróná mídrĩ drĩ gá ịjó ăvĩ rá jôku 'idrĩ tĩ uja sĩ ădroŋa ăzĩ 'dĩ kí 'ĩnzĩjó ăzĩla sĩ ăzĩ ngajó 'ĩbanĩ, 'imi 'ĩlĩkĩ rá ăndă-ăndă ru. ²⁰ 'Idrĩ ÚPÍ Ădróná 'ĩmidrĩ 'bă tĩ are ku, 'ĩ'di mụ 'imi 'ĩlĩkĩlě cécé 'ĩ'di 'bă mụjó sũrũ ăzĩ 'dĩ kí 'ĩlĩkĩjó rĩ ăni.”

9

Ịsịrayĩlĩ bĩlě 'ĩndũ lijó ÚPÍ tĩ găŋă sĩ rĩ

¹ Mũsă jô Ịsịrayĩlĩ ní, “Mĩ are drĩ mi Ịsịrayĩlĩ. Ăndrũ mi dó ăni rú sĩ Ịyĩ Yôrĩdănĩ zajó sĩ fĩjó sũrũ ămbógó ăzĩla ũkpó sĩ ími ndělěpi rá rĩ kí drojó sĩ ăngũ 'ĩ'badrĩ 'dujó rá. Tăwũnĩ la kí mgbô rú ăzĩla Bôrô sĩ kí andre cejó rĩ zo kí wĩlĩwĩlĩ kpere 'bũ gălê. ² 'Bá ala gá Ănákĩ rú rĩ kí ăzo rú ăzĩla ũkpó ru, 'inĩ ịjó kí drĩ gá cé ăzĩla mí are ịjó jolé 'dĩ rá, 'Ă'di la pá tu anzĩ Ănákĩ drĩ kí drĩlě gá nĩ yă?” ³ Wô ăndrũ lě 'inĩ rá ÚPÍ Ădróná mídrĩ la mụ 'imi drĩlě gălê cécé ăcĩ ăngũ ivělěpi ũkpó sĩ rĩ ăni. 'Ĩ'di mụ kí ndělé ăzĩla kí 'ĩlĩkĩlě ími drĩlě gá 'dăă rá, ịjó 'dĩ sĩ mi dó sĩ kí dro ăzĩla kí 'ĩlĩkĩ gbôrũ cécé 'ĩ'di 'bă ịjó la azijó rĩ ăni.

4 “Dã 'bã ũngúkú gá ÚPÍ Ādrónjá mídrî drī súrú 'dī kí dro ími drīlĕ gá 'dâ ãmvé rá, lĕ íjō míní cénī-cénī rú, ‘ÚPÍ ají ma āngū 'dī 'dujó mâ āni la rú mání adrujó ālá ru rī sī la ku.’ Adru íni ku, ÚPÍ Ādrónjá mídrî la mu súrú 'dī kí drolé ími drīlĕ gá ãmvé la ā'dusīku ī'bã kí ũnzīkãnã idéjō rī sī. 5 Íjō 'dī adru kí mi ālá ru rī sī la ku jōku mūkĕ mídrî sī míní dó sī mujō āngū ī'badrî 'dujó 'dī la ku, wó íjō súrú 'dī 'bã kí idélé ũnzīkãnã rī sī, ÚPÍ Ādrónjá mídrî la kí dro ãmvé ími drīlĕ gá rá la ā'dusīku lĕ tī icíma ándrá ī'diní ũyō najō Īburaĥīmū be, Īsákã, āzıla Yākó'bō kí abe rī 'bã āzī ngalé. 6 Lĕ ínī cé ÚPÍ Ādrónjá mídrî fĕ míní āngū mū'dū-mū'dū 'dī míní adrujō ālá ru rī sī la ku. Adru íni ku, mi 'bá drī ũnzī la.”

Kājónjá idélé gólūdī sī rī

7 Mūsã jō Īṣṛayīlī ní, “Lĕ mí ũrã drī íjō ándrá míní fĕjō la ÚPÍ Ādrónjá mídrî 'bã u'ájó míní ũmbã sī kōtōrō agálé rī. Íjō 'dī 'bã āvī jō míní ku. I'dójō ũ'dū míní Mīsīrī a'bejō rī sī kpere āndrū míní acá agá 'dâ, íri ÚPÍ tī gálé úmgbé mvujō ī'di rú 'dâ rī sī rá. 8 'Bé Hōrĕbū sī gá 'dãá ífĕ ÚPÍ 'bã ũmbã ní angájō āzıla ũmbã ī'didrī calĕpi rá rī sī tī sī ími ĩlĭkĭjō rá. 9 Íjō 'dī idé kí ru sáwã mání mujō 'bé sī gálé írã 'bara-'bara ĩrī sī íjō tī icíma drī sĭjō kí drī gá ÚPÍ 'bã sī tī icíjō mí be rī kí a'íjō rī sī, má u'á 'bé sī gálé ũ'dū kālī sū āzıla ínī kālī sū, ána jōku ámvu āko āzī ku. 10 ÚPÍ āfĕ mádrī írã 'bara-'bara ĩrī ī'di 'bã sī íjō sĭjō kí drī gá tīndrīmvanjá ī'didrī sī nī rī kī. Drī la gá āzítánjá pírī ÚPÍ 'bã jōlé míní 'bé sī gá ācí agá sī, ũ'dú 'bã 'bã kí ru trajō 'bé pá gá 'dãá rī sī rī 'i.

11 “Ū'dú kālī sū āzıla ínī kālī sū 'dã 'bã kí ukójō 'bo rī ũngúkú gá, ÚPÍ fĕ írã 'bara-'bara ĩrī tī icíma drī 'dã kí mádrī. 12 'Dã 'bã ũngúkú gá ÚPÍ jō mání, 'Ísī vūrūlĕ

gbōrú, ā'dusīku 'bá mídrī míní ajílé Mīšírī gâlê 'dā iza kí ru rá āzila idé kí Íjō ūnzí 'bo. Uja kí ru āzítáná mání fĕlê rī kí agá 'dā rá, āzila idé kí ĩ'baní ādróná kájóná ru la aya akálépi aká-akâ rī sī.'

13 “Íjō 'dī sī, Úpí jō vâ mání, ‘Ánī 'bá 'dī kí drī ūnzí āzila are kí 'bá tī ku rī gá rá! 14 Mí a'be drī áma ūtríná cā, ma drī sī 'bá 'dī kí ĩĭkī āzila kí rú ĩnī ūnókú drī gá 'dā rá. Ma ĩmi 'bā sūrú ūkpó āzila ũ'bīkânā sī kí ndĕlépi rá la rú.'

15 “Íjō 'dī sī, má así dó 'bé sī gâlê rī sī vūrú írā 'bara-'bara ĩrī Úpí 'bā sī Íjō tī icíma drī sījó kí drī gá rī kí trū áma drī gá, ĩni 'dī 'bê la vâ 'dī ve sī ācí sī. 16 Ma mụ āngū andrélé, ándre ĩmi idé Íjō ūnzí la Úpí Ādróná ĩmidrī tī gājó úmgbé; ĩmi idé ĩminí ādróná ĩnzō rú kájóná í'dá ru la. ĩmi uja ĩmi búlú gá gbōrú gĕrī Úpí Ādróná ĩmidrī 'bā azilê ĩminí rī a'bejó rá. 17 Íjō 'dī sī, á'be írā 'bara-'bara áma drī gá rī kí ĩmi drīlê gá āzila andi kí dó sī kícíkíci rá.

18 “'Dā 'bā ūngúkú gá, ála ma Úpí drīlê gá kpúkú-kpúkú rú, ú'dú kálí sụ āzila ĩnī kálí sụ ána jōku ámvu āko āzí ku. Má idé ĩni la ĩminí Íjō ūnzí idéjó Úpí rú āzila fĕjó la ūmbā 'bā na ĩ'di rī sī. 19 Má idé ūmbā Úpí drī sī ũrī sī, ā'dusīku ūmbā 'dā ca ĩ'diní sī ĩmi ĩĭkījó rá. Wó Úpí are drī vâ ma ĩdí rá. 20 Ūmbā na Úpí 'i calépi rī sī tí sī ĩ'diní Ārónī ĩĭkījó rá, wó má á'í vâ Úpí 'i ĩ'diní sáwā ālu 'dā agá 'dāá. 21 ĩmi idé Íjō ūnzí la ĩminí kájóná idéjó Ādróná ru rī sī, má a'dú kájóná ĩminí idélé rī ivélé ācí sī. Má aco ĩ'di āzila á'í ĩ'di fúfú ru céce pútrú áni, āzila ásū ĩ'di ĩyí adílépi vūrú 'bé agâlê rī agá.

22 “Ífĕ ándrá vâ Úpí idé ĩminí ūmbā sī Tābérā gá, Māsā gá āzila Kībōrótī Hātávā kí agá 'dāá.

23 “Úpí 'bā ándrá ĩmi tī āpĕjó angájó Kādésī Bārīnéyā gá rī sī jō, ĩmī mụ āngū mání fĕlê ĩminí 'dā 'dūlê ĩmi āni la

ru.' Drī ūnzī sī īgā āzítáná Úpí Ādróná ĩmidrī drī úmgbé, ī'bā ásī ī'di drī gá sī tī la arejó ku. ²⁴ I'dójó mání ĩmi nī agá, ĩmi 'bá drī ūnzí Úpí 'bā tī galépi úmgbé la kī.

²⁵ “Íjó 'dī sī, ála ma Úpí drīlě gá kpúkū-kpúkū rú, ú'dú kālī sū āzila ínī kālī sū, ā'dusīku lě ándrá mgbārī gá ĩmi ĩlīkīlě rá. ²⁶ Má a'í Úpí 'i āzila ájọ ī'dinī, 'Úpí Ādróná ūkpó pírī 'dípī, mí ĩlīkī 'bá mídrī míní unzelé drī ūkpō mídrī āmbógó rī sī Mīšírī gálé āzila míní ajilé ūkpō mídrī sī 'dī kí ku fō! ²⁷ Mí ūrā drī ātí'bó mídrī Ībūrahīmū, Īsākā āzila Yākó'bō kí íjó. Í'bā drī ásī drī ūnzī 'bá 'dī 'badrī, ūnzikānā āzila íjó ūnzí ī'badrī drī gá ku. ²⁸ Íjó 'dī la fě la 'bá Mīšírī drī kí sī amú jolé la, “Úpí icó ándrá 'bá 'dī kí agulé āngū ī'dinī azilé ī'banī rī gá ku, agū kí ū'dílě kōtórō agálé la ī'di 'bā kí ngūjọ ūnzí rī sī.” ²⁹ Wó íjó mgbā sī 'bá 'dī kí 'bá mídrī kī, míní ūpělé adrujó mí āni la rú, āzila míní unzelé ūkpō mídrī āmbógó rī sī Mīšírī gálé, āzila míní ajilé drī mídrī 'bā ūkpō sī rī kī.’

10

Mūsā a'í āzítáná kí ú'dí ru

¹ “Dā 'bā ūngúkú gá, Úpí jọ mání, ‘Mí upa írā 'bara-'bara ĩrī ándrá drīdrī 'dā kī áni, āzila mí atú má rú 'bé sí gá 'dólé. Mí idé vā Sāndúkū tī icíma drī bāwū sī sī kí 'bājó. ² Ma mu íjó ándrá mání sílě drīdrī írā 'bara-'bara ĩrī míní andilé rá 'dā kí drī gá rī kí vúná sílě írā 'bara-'bara ĩrī míní upalé 'dī kí drī gá. Mí dó sī kí 'bā Sāndúkū tī icíma drī agá.’

³ “Íjó 'dī sī, Má idé Sāndúkū tī icíma drī bāwū 'bókólō drī sī āzila má upa írā 'bara-'bara ĩrī cécé ándrá drīdrī 'dā kī áni, āzila á'du kí áma drī gá trū tujó kī trū 'bé sí gálé. ⁴ Úpí sī írā 'bara-'bara ĩrī 'dā kí drī gá íjó ándrá sílě

dr̥ḍr̥ḍi 'dā kí vúná, āzítáná muḍr̥ḍi i'dini azilē īmini angájó āci agâlē ú'dú ándrá īmini īmi trajó 'bé pá gá 'dāá rī sī rī kí. Úpí fē írá 'bara-'bara ĩr̥ḍi 'dā kí mádr̥ḍi. ⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá má uja dó sī ma asílē v̥r̥ú 'bé s̥í gâlē, á'bā írá 'bara-'bara ĩr̥ḍi 'da kí Sāndúkū t̥i icíma dr̥ḍi mání idélé rī agá cécé Úpí 'bā āzítáná la fējó mání rī áni āzila írá 'bara-'bara ĩr̥ḍi 'da kí dr̥ḍi āndrū kperē ala gá 'dā.”

⁶ ('Bá Iṣṛayǐl̥ḥ dr̥ḍi angá kí kídí 'bá Jākánī dr̥ḍi 'badr̥ḍi gá sī mujó Mōsērā gá. Ārōñḥ drā dó Mōsērā gá, 'bá ĩs̥í kí dó i'di 'dāá āzila ngōp̥ḥ Ĩl̥yázā acá dó i'di kēj̥i gá átáló ru nī. ⁷ Angájó 'dāá, mu kí dó Gūdīgódā gá, āzila mu kí dr̥ḍi gá Yōtibatīyā gá āngū wōrōṇá ru ĩy̥i trū la kí agá. ⁸ Sāwā 'dā sī Úpí pē s̥úrú Léví dr̥ḍi kí ndú sī Sāndúkū Úpí Ādróná dr̥ḍi t̥i icíma dr̥ḍi uj̥jó, sī āz̥i ngájó i'dini ātalo rú āzila s̥ūsú wijó 'bá 'baní i'di rú sī. 'Dī āz̥i ĩ'ba kí ngalé kperē āndrū rī 'i. ⁹ Ĩjó 'dī bā sī s̥úrú Léví dr̥ḍi 'baní āngū fējó ádr̥iḗka kí agá 'dā ku 'dī. Kí āzākoma ĩ'badr̥ḍi kí ĩs̥ú āz̥i átáló dr̥ḍi ĩ'bā kí ngalé Úpí ní rī t̥i gá cécé Úpí Ādróná mídr̥ḍi 'bā azilē rī áni.)

¹⁰ Mūsā mu ĩjó joṇá trū dr̥ḍi gá jo, “Mání u'ájó 'bé s̥í gâlē ú'dú kāl̥i s̥u āzila ĩn̥i kāl̥i s̥u mání ándrá idélé dr̥ḍi rī áni 'dā sī, Úpí are ándrá ma pá alé ālu rá āzila ā'ḥ vā sī īmi ĩl̥k̥jó ku. ¹¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Úpí jo mání, 'Ímu āzila íce 'bá 'dī kí dr̥ḍi sī mujó fijó āngū mání ũyō najó ma fē la īmī áy̥iḗka 'baní rī 'dujó ĩ'bā āni la rú.’ ”

Ādróná lējó āzila i'di t̥i arejó

¹² Mūsā jo Iṣṛayǐl̥ḥ ní, “'dī ú'dī'da ĩjó Úpí Ādróná mídr̥ḍi 'bā lēlé mídr̥ḍi rī 'i, mí ĩnz̥i Úpí Ādróná mídr̥ḍi 'i āzila mí ũbī āzítáná ĩ'didr̥ḍi kí vú pírí, ĩlē i'di, ínga āz̥i i'dini ás̥i pírí sī, ¹³ āzila ímba āzítáná Úpí dr̥ḍi mání fēlé míní āndrū 'dī kí tā, ĩjó kí dó sī adru míní múké.

¹⁴ “Āko pírí kí ÚPí Ādróná mídrî ãni, ãko pírí 'bũ agá tání 'bũ wílíwílí 'dã agá rí kí, ãzila ũnókũ và ĩ'di ãni ãko ala gá rí kí abe pírí. ¹⁵ Wó lětánjá ÚPí drî mí áyíþika 'baní rí ándrá ũkpó ru, Íjò 'dĩ sī pē dó mi súrú pírí kí drîlé gá ãzila mi drî kpere ãndrũ 'bã ĩ'di 'bã pēlé rí 'i. ¹⁶ Íjò 'dĩ sī, lē mí itārã ími ásí 'i' dójó ú'dí'da lē mí are ÚPí tì ãzila mí a'be drî ũnzĩ cã. ¹⁷ ÚPí Ādróná ĩmidrî ĩ'di Ādróná ãdroṅa kí drîlé gá rí 'i, Úpí ũpi kí drîlé gá rí 'i, Ādróná ãmbógó ũkpó 'díþì 'i, ãzila Ādróná ũrîlé ũrî ũrî rí 'i. Uya 'bã ku ãzila ã'ĩ ru mîfî salé málí sī ku. ¹⁸ ĩ'di Íjò ĩmvú 'badrî ãwúzi kí abe rí lî þirî-þirî, lē và ãmíyóná kí rá ãzila ĩ'di và ĩ'baní ãkónã fē bōngó kí abe rá. ¹⁹ Íjò 'dĩ sī lē ĩlē ãmíyóná kí lēlē, ã'dusíku ĩmi ándrá và ãmíyóná rũ Mîsírî gálé. ²⁰ Mí ĩnzĩ ÚPí Ādróná mídrî 'i, mí are tì la ãzila ínga ãzi ĩ'dinî. Íru Íjò ĩ'didrî kí mgbemgbe ãzila ína ũyō ĩ'di rú sī á'dûsî. ²¹ Mí ícú ĩ'di rú ã'dusíku ĩ'di Ādróná mídrî 'i, ĩndre Íjò ándrá ĩ'di 'bã idélé ãmbógó ũsũtánjá ru míní 'dã kí ími mîfî sī rá. ²² Mí áyíþika mu kí ándrá Mîsírî gálé, kí ándrá lú 'bã kálí ázîrî. Wó ú'dí'da ÚPí Ādróná mídrî fē dó míní kpèlé ũ'bí ru cécé lēlégó 'bũ gá rí kí áni.”

11

Āmbögō ÚPí drî

¹ Músã jò İsrayılí ní, “Ílē ÚPí Ādróná mídrî 'i, mí ũbĩ Íjò ĩ'diní azilé rí kí vú, ãzítánjá ĩ'didrî kí abe pírí sãwã pírí sī. ² Āndrũ ĩmi igá drî Íjò ĩminí ndrelé ãzila amálé ÚPí 'bã drî gá Íjò ĩ'di 'bã ĩmi cojó ímbátánjá ru rí drî 'i. Anzi ĩmidrî ndre kí ándrá Íjò 'dĩ kí ku, ĩ'di ándrá ĩmi ãmgbã rí 'i. ĩndre ãmbögō ÚPí Ādróná ĩmidrî drî rá, ũkpō ãmbógó ĩ'didrî, ³ ãzila tálí ĩ'didrî kí abe. ĩndre Íjò ĩ'di 'bã idélé úpí Mîsírî gá rí rú rí kí rá ãzila súrú ĩ'didrî agá pírí. ⁴ ĩndre ándrá

ũkpõ Úpí 'bã sî ăsikărî Mîşîrî drî kí ðlîkîjõ pírî rî rá, fărásî ð'ididrî ă'dî drî kí ăzîla gărî ă'dî drî kí abe, ðmvú kí Mîrî lka rî agá î'baní 'bá İşîrayîlî drî kí vú bî agá. ⁵ Anzî mídrî ndre kí ándrá İjõ Úpí 'bã idélé mínî ăngũ kõtórõ rú rî agá 'dî sî mí affî drî ăngũ 'dî agá 'dâ ku rú rî kí ku, ⁶ ăzîla mí igá drî İjõ Ádróná 'bã ándrá idélé Dătánî rú ăzîla Ăbîramũ rú, İlîyábũ ínátî Rúbĕnî drî agá rî 'bã anzî kí abe rî drî gá. Vũ nzî ándrá ru tî mgbõ 'bá kí mîfî gâ sî ăzîla uti 'bá kí, lícõ, hémã, ăti'bo ăzîla ăko pírî î'badrî ídri rî kí abe 'bá İşîrayîlî drî kí drîdrî gá 'dăá pírî. ⁷ Wó ími ămgbã rî ndre ándrá İjõ pírî ămbogo-ămbogo rú Úpí 'bã idélé ími drî gâ sî rî kí rá.”

Sũsũ wijõ ăngũ azîlé rî drî gá rî

⁸ Mũsã jõ anzî İşîrayîlî drî 'baní, “İmi ũbî ăzítáná mánî fĕlĕ ĩminí ăndrũ 'dî kí vú pírî. 'Dă 'bã ũngúkú gá, ĩmi dó sî icõ İyî Yõrîdánî zalé sî fîjõ ăngũ ĩminí mujõ ala gá 'dî 'dũjõ ĩmîni la rú. ⁹ İjõ 'dî sî ĩmi dó sî u'á ăngũ málî trũ mũ'dũ-mũ'dũ ándrá Úpí 'bã ũyõ la najõ 'i fĕ la ĩmi áyîpîka 'baní anzî ĩmidrî mụlé tîlĕ drîlĕ gálĕ rî abe rî gá ílî ăzo rú. ¹⁰ Ăngũ ĩminí mụlé 'dũlé 'dî adru cécĕ ăngũ Mîşîrî gá ándrá ĩminí sî u'ájõ ala gá drîdrî rî ăni ku. İmi ándrá ala gá 'dăá ũri kpĕ, ĩmi ăzî ũkpõ la nga agá sî İyî ũsũjõ ăkónã ĩmidrî kí drî gá. ¹¹ Wó ăngũ ĩminí İyî Yõrîdánî zajõ sî fîjõ ala gálĕ 'dî ĩ'di ăngũ 'bé ru ăzîla á'bũ 'a rú la, ăngũ 'dă ĩ'di uzogó 'bũ gá rî 'bã sî 'dîjõ drî la gá nî la. ¹² Ăngũ 'dî Úpí Ádróná mídrî 'bã tã mbalé ăzîla andre tĕlé ílî 'bã i'dóná gá kpere ílî 'bã ăşîŋá gá nî rî.

¹³ “İjõ 'dî sî, ĩdrî ăzítáná ăndrũ mánî fĕlĕ ĩminí 'dî kí tã mba ă'ítáná sî vâ sî Úpí Ádróná ĩmidrî lĕjõ ăzîla ăzî ngájõ ĩ'dínî ĩmi ăşî pírî sî ăzîla ĩmi ídri pírî sî, ¹⁴ 'dă 'bã ũngúkú gá ma uzogó fĕ 'dîlĕ áyi 'bã i'dóná gá ăzîla áyi 'bã ukóná

gá, ǐjǒ 'dĩ sī ānā, wáyĩnĩ āzila ādu kí dó sī adru ĩminí cí.
 15 Ma dó ásé kí fě dǔlé ānākpá ĩmidrĭ 'baní ĩrĩ ru āzila ĩmi
 adru ākónā pírĩ ĩminí lělé rĩ kĭ trũ.

16 “ĩmi adru mĭfĭ trũ, jǒ ínĩ ku ála ĩmi ulé sī ĩmi sejó
 āmvé sī mǔjǒ ādroᅇa ĩnzǒ rú 'dĩ kí ĩnzĭjǒ sī āzĩ ngájó
 ĩ'banĩ. 17 ĩdrĩ idé la 'dĩ 'bā áni rá, Úpĩ la u'á ĩminí ũmbā
 sī. ĩ'di dó sī uzogó tĭ umbé 'bũ gálé cí, āngũ la adru ā'ĩ
 ru āzila ũri icó kí dó sī zolé ku. 'Dā 'bā ũngúkú gá, ĩmi dó
 ũdrā 'dāá rá, drĩ tání adru āngũ múké ĩ'di 'bā fělé ĩminí rĩ
 'ĩ tí.

18 “ĩmba ǐjǒ mádrĭ 'dĩ kí tā ĩmi asĩ gá āzila ĩmi úᅇmĩ gá;
 ĩmi úmbé kí ícétánjá ru ĩmi drĭ gá āzila ĩsũ kí ĩmi androko
 gá sī ĩmi igájó. 19 ĩmi imbá kí anzĩ ĩmidrĭ 'banĩ, ĩnze ǐjǒ
 ĩ'banĩ kí drĭ gá sáwā ĩminí rijó ĩmidrĭ lícǒ agá rĩ gá āzila
 ĩminí mǔ agá gĕrĭ gá sī 'dĩ gá 'dā, ĩminí ĩmi la agá gbǒlǒ
 drĭ gá āzila ĩminí angá agá uruᅇgá. 20 ĩsĩ kí bawũ kĕjĭtĩ gá
 jó mídrĭ drĭ uru'báná gá āzila kĕjĭtĩ sī afĭjǒ lícǒ gá rĩ uru'báná
 gá. 21 ǐjǒ 'dĩ sī, ĩmi anzĩ ĩmidrĭ abe ĩmi dó sī u'á ũᅇᅇkú
 drĭ gá 'dā ílĩ āzo rú, Úpĩ 'bā ándrá ũyǒ la najó 'ĩ fě la ĩmi
 áyĩpĭka 'banĩ rĩ áni. ĩmi mǔ u'álé āngũ drĭ gá 'dā jǎ 'dā.

22 “ĩmi adru mĭfĭ trũ sī āzítánjá mání fělé ĩminí 'dĩ kí
 tǎmbajó pírĩ, ĩmi dó sī Úpĩ Ādrónjá ĩmidrĭ lě sī acĩjǒ gĕrĭ
 ĩ'didrĭ kí agá pírĩ āzila sī ǐjǒ ĩ'didrĭ kí rujó mgbe-mgbe.
 23 'Dā 'bā ũngúkú gá Úpĩ la dó sǔrú pírĩ ĩmi drĭlě gá 'dĩ
 kí dro rá, āzila ĩmi dó sǔrú āmbǒgǒ sī āzila ũkpǒ sī ĩmi
 ndělépi rá 'dĩ kí 'bā āngũ kí 'dũ ĩmi āni la rú. 24 Āngũ pírĩ
 ĩminí sī pá tĭjǒ ala gá 'bo rĩ kí adru ĩmĩni. Āngũ ĩmidrĭ
 la ru ĩdrĭ angájó āngũ kǒtórǒ rú rĩ gá kpere Lébānǒnĩ gá,
 āzila angájó iyĩ Ũfūrátĩ gá kpere Mĩrĩ Mĕdītĕránĩyānĩ 'bā
 wókǒ ĩtũ 'bā 'de agálé ru rĩ gá. 25 Āngũ ĩminí sī mǔjǒ rĩ gá,
 Úpĩ Ādrónjá ĩmidrĭ la fě la 'báná ĩmi drĭlě gá 'dĩ kí idé ĩmi sī

ũrĩ sī, cécé ī'di 'bā azilé rī áni, āzila 'bā āzi icólépi īmi drī atrilépi la la adru 'dá yu.

²⁶ “Īndre drī, āndrū áfē īminí íjō pějō drīlēba kí drīdrīnjī gá áwātáná be. ²⁷ Āndrū īdrī āzítáná Úpí Ādróná īmidrī 'bā fēlé īminí rī kí tā mba rá, īmi adru drīlēba rú. ²⁸ Wó īdrī āzítáná Úpí Ādróná īmidrī drī kí gā úngbé sī ru ujaǰó ādroṇa īminí nīlélé ku la kí ĩnzījō, ī'di adru īminí áwātáná ru. ²⁹ Úpí Ādróná mídrī drī ími agu āngū míní muǰó fíjō ala gá míní muǰé 'duǰé mī āni la rú rī gá 'bo, lē mí ūlū íjō drīlēba drī 'Bé Gērīzīmū drī gá āzila íjō áwātáná drī 'Bé Ībālī drī gá. ³⁰ Īminí nīlélé 'bo rī áni, 'bé ĩrī 'dī kí Mīrī Yōrīdánī 'bā wókō 'á 'dā sī rī gá gērī muǰó āngū ĩtū 'bā 'de agalé ru rī gá, āni rú āngū mīrī ru Mōréyā drī gá, 'dī āngū 'bā Kānānī gá rī 'bā kí sī u'ájó Ārābā gá āni rú Gīlīgālī gá rī 'i. ³¹ Īmi dó āni rú mu Mīrī Yōrīdánī zalé sī fíjō āngū Úpí Ādróná īmidrī 'bā fēlé īminí, īminí muǰé 'duǰé īmi āni la rú rī gá. Īdrī 'du la sī rijó ala gá 'bo, ³² īmi adru mīfī trū sī ndrejó la íjō āzítáná ru mání 'bālélé āndrū īmi drīlélé gá 'dī kí īmī ūbī kí vú rá.”

12

Āngū sī Úpí ĩnzījō rī ālu

¹ Músā jō anzi Iṣṛayílī drī 'baní, “'dī kí íjō azilé āzítáná ru rī kí; īmi adru mīfī trū sī kí vú ūbījō ú'dú īminí u'ájó āngū Úpí Ādróná mí átépīka 'badrī 'bā fēlé mī āni la rú rī agá 'dāá rī kí gá pírí. ² Āngū īminí muǰé 'duǰé rī gá, īmi andi āngū 'bā 'dā 'bā kí sī āzī ngajó ādroṇa ī'badrī 'baní āzila sī kí ĩnzījō 'bé āzo āzila 'bé were rī kí drī gá sī āzila ife kí'dī rī kí ĩndú gá sī rī kí pírí. ³ Īmi andi ālītārī ī'bā kí šilélé 'dī kí rá, írā ī'bā kí 'bālélé ndú ĩnzīlélé ĩnzī 'dī kí īmi aco kí kpékpé, īmi aga ídīnjá ādróná ūkú ru umvelé Āsérā

rĩ drĩ kí vũrũ, ĩmi ivé kí ácí sĩ, ĩmi aga í'dá ãdroṇa ĩ'badrĩ
'badrĩ kí rá ázĩla ĩmi ĩní ãdroṇa ĩ'badrĩ kí rũ ängũ 'dĩ kí
aga 'dã rá.

⁴ “Ĩmi ĩnzĩ ÚPÍ ãDrónjá ĩmidrĩ 'i gẽrĩ ĩ'badrĩ ĩ'banĩ
ãdroṇa ĩ'badrĩ kí ĩnzĩjó rĩ kí sĩ ku. ⁵ Wó ĩndrũ ängũ ÚPÍ
ãDrónjá ĩmidrĩ 'bã mụlé pĕlé älu ínátĩ pírĩ ĩmidrĩ kí agá
'dã sĩ ĩ'di ĩnzĩjó ala gá rĩ 'i. Ängũ 'dã gálĕ lĕ ĩmũ rá; ⁶ 'dãá
ĩmi ajĩ ídétánjá ĩmidrĩ ivélé ivê rĩ kí ídétánjá äzĩ 'dĩ kí abe,
fĕtánjá älu mụdrĩ drĩ rĩ äzĩla fĕtánjá ndú-ndú angálĕpi ĩmi
ásĩ gá rĩ kí, äko ĩminĩ azĩlé ĩmi kí fĕ fĕtánjá ru cĕnĩ rĩ abe,
äzĩla äñäkpã mvaka kãjãní ĩmidrĩ kí abe. ⁷ ÚPÍ ãDrónjá
ĩmidrĩ 'bã drĩlé gá 'dãá ĩmi ĩzá ĩminĩ ułĩlé rĩ kí na 'bã
ĩmidrĩ lícõ gá rĩ kí abe, ĩmi äko ĩminĩ äzĩ ngalé ĩmi drĩ
sĩ rĩ kí na äzĩla ĩmi dó sĩ u'á äyĩkõ sĩ äko pírĩ ĩminĩ nalé rĩ
kĩ sĩ, ä'dusĩku ÚPÍ ãDrónjá mídrĩ wi mínĩ sũsũ 'bo.

⁸ “Lĕ ĩmi idé ĩjó kí ändrũ cécé ĩminĩ idélé 'bã älu-älu
ní ũrãjó la ĩjó ĩ'dinĩ idélé rĩ ĩ'di múké ĩ'dinĩ rĩ áni la ku.
⁹ Ä'dusĩku ĩfi drĩ ängũ ÚPÍ ãDrónjá ĩmidrĩ 'bã mụlé fĕlé
ĩminĩ äwítã rú, ĩminĩ sĩ mụjó u'ájó ala gá rĩ gá ku. ¹⁰ Wó
ĩmi mụ Mĩrĩ Yõrĩdánĩ zalé sĩ rijó ängũ ÚPÍ ãDrónjá ĩmidrĩ
'bã fĕlé ĩminĩ äwítã rú rĩ gá, ĩ'di fĕ ĩmi mụ avĩlé mĕrõ' bã
pírĩ ĩmi andre gá rĩ 'badrĩ rá, ĩmi dó sĩ adru ásí ĩgbĕ sĩ.
¹¹ ÚPÍ ãDrónjá ĩmidrĩ la mụ ängũ pĕlé älu sĩ ĩ'di ĩnzĩjó,
äzĩla 'dãá lĕ ĩmi ajĩ äko pírĩ mánĩ jolé ĩminĩ ĩmi ajĩ kí rĩ
kĩ: ídétánjá ivélé ivê rĩ kí, äkõ äzĩ ídétánjá ru rĩ kí abe, äzĩla
fĕtánjá älu mụdrĩ drĩ äzĩla fĕtánjá ndú ndú angálĕpi ĩmi
ásĩ gá rĩ, äko ĩminĩ ajĩlé fĕlé ĩmi ásí sĩ rĩ, fĕtánjá cĕnĩ rĩ,
äzĩla äko pírĩ ĩminĩ úyõ najó ĩmi kí fĕ ãDrónjá ní rĩ kí abe.
¹² ĩmi u'á äyĩkõ sĩ ÚPÍ ãDrónjá ĩmidrĩ drĩlé gá, anzĩ ĩmidrĩ
kĩ abe, äti'bo ĩmidrĩ ägõbĩ rú äzĩla ũkú ru rĩ kí, 'bã Lĕvĩ
drĩ u'alĕpi táwũñĩ ĩmidrĩ kí agá 'dĩ kĩ, lĕ ĩmi ũrã jõ ĩjó

'bá Léṽī drī 'baní āngū 'dáyū rī 'bā íjō īndī. ¹³ Īmi adru mīfī trū, adru īmi dó sī āko īmidrī ídétáná ru rī kí fē āngū īmi ásī 'bā lēlé rī gá la ku. ¹⁴ Ífē kí āngū Úpí 'bā pēlé sūrú āzī ālu la agá rī gá 'dāá, lē íjō āzítáná ru rī kí īmba kí tā múké-múké.

¹⁵ “Wó míní drīlēmgbō cí sī ānākpá míní lēlé līlē rī lījō āngū míní sī u'ájó rī gá. Mí icó nalé la īyō rú cécé Úpí Ādróná mídrī 'bā sūsú la wijó míní rī áni rá. Drī tání adru íjō lā'bī drī sī ālá ru jōku ālá ru ku tí, mí icó nalé la cécé mi 'bā rī lēza āzila yéré 'bā ízá na rī áni rá. ¹⁶ Wó lē īna ārī ku; īmi asu ī'di vū gá cécé īyī áni.

¹⁷ “Āko īminí fēlé Ādróná ní ídétáná ru 'bo rī lē īna ī'di āngū īminí sī u'ájó rī kí agá ku: drī tání adru āko ākónā rú la, wáyīnī, jōku ādu Mīzēyítū drī, jōku ānākpá īmidrī lícō gá rī 'bā mvaka kājānī rī kí, fētáná īminí íjō la azijó Úpí ní rī, fētáná íjō la sī angájó īmi ásī gá cénī rī āzila fētáná āzī rī kí abe. ¹⁸ Lē īna fētáná 'dī kí Úpí Ādróná mídrī drīlē gá āngū Úpí Ādróná mídrī 'bā pēlé rī gá anzī mídrī kí abe, āti'bo mídrī āgōbī rú āzila ūkú ru rī kí abe, 'bá Léṽī rú u'álēpi táwūnī mídrī agá 'dī kí abe. Lē mí u'á 'dāá āyikō sī íjō míní idélé rī kí sī Úpí Ādróná mídrī 'bā drīlē gá. ¹⁹ Ú'dú míní u'ájó āngū mídrī agá 'dāá rī kí agá pírí, mí adru mīfī trū, mí a'be jō 'bá Léṽī rú la kí yā ku.

²⁰ “Úpí Ādróná mídrī drī dó sūrú mídrī nzī āmbógó ru cécé ī'di 'bā ándrá azijó la míní rī áni 'bo, mí icó ízá nalé īmi ásī 'bā lēlé rī áni rá. ²¹ Āngū Úpí Ādróná mídrī 'bā pēlé Rú ī'didrī 'bā adru sī ala gá rī drī adru álī mí rú 'dā, mí icó ānākpá Úpí 'bā fēlé míní mídrī lícō agá rī kí 'bā āzī ālu la līlē rá, mání ūkpó la fējō míní rī áni, āzila mí icó dó sī ízá la nalé īmi ásī 'bā lēlé rī áni táwūnī mídrī agá rá. ²² Mí icó ānākpá áse agá lēza āzila mūcé 'dī kí nalé míní lēlé rī

áni rá. Drī tání adru ĭjŏ lā'bī drī sī ālá ru jŏku āndī ru tí.
²³ Wó lē ĭna ārí ku, ā'dusīku ārí ĭ'di ídri, lē ĭna ĭzá ídri la trū ku. ²⁴ Lē ĭna ārí ku; ĭmi asu ĭ'di vū gá cécé ĭyĭ áni. ²⁵ Lē ĭna ārí ku, ĭjŏ 'dī sī ĭmi dó sī u'á múké Úpí drīlĕ gá anzĭ ĭmidrĭ mŭlé tĭlé drīlĕ gálé rī kí abe, ā'dusīku ĭminí mŭjŏ ĭjŏ pĭrĭ Úpí mĭfĭ gá rī idéjŏ rī sī. ²⁶ Wó ĭmi agu āwā'dífŏ ĭmidrĭ kí āko ĭminí azĭlé Úpí ní fĕtánjá ru rī kí abe āngŭ ālu ĭ'di 'bā pĕlé sī ĭ'di ĭnzĭjŏ rī gá. ²⁷ Āko ídétánjá ru rī kí ivé kí pírĭ ālĭtārĭ Úpí Ādrónjá mídrĭ drĭ drĭ gá ĭzá la kí ārí la abe. Ārí āko mídrĭ ídétánjá ru rī drĭ kí, lē úsŭ ĭ'di ālĭtārĭ Úpí Ādrónjá mídrĭ drĭ 'bā bŭlŭ gá, wó mí icó ĭzá la nalé rá. ²⁸ Mí adru mĭfĭ trū sī āzítánjá mání fĕlé mínĭ 'dī kí vú ũbĭjŏ pírĭ, ĭjŏ 'dī sī āko pírĭ kí dó sī adru mínĭ múké anzĭ mídrĭ mŭlé tĭlé drīlĕ gálé rī 'banĭ jā 'dā, ā'dusīku mi mŭ ĭjŏ múké āzĭla pĭrĭ rī kí ngalé Úpí Ādrónjá mídrĭ drīlĕ gá.”

Bĭlé ĭndŭ ĭlĭnĭ Ādroŋa ndú la kí ĭnzĭjŏ rī sī rī

²⁹ Mŭsā mŭ ĭjŏ jŏŋá trū drĭ gá jŏ, “Úpí Ādrónjá mídrĭ la mŭ sŭrŭ mínĭ sī āngŭ ĭ'badrĭ 'dujŏ mí āni la rú 'dī 'bā 'bá kí ĭlĭkĭlé āzĭla mi dô sī ri āngŭ ĭ'badrĭ gá cí. ³⁰ Ādrónjá drĭ dó 'bá 'dā kí ĭlĭkĭ 'bo, mí adru mĭfĭ trū, mí ũbĭ jŏ ādroŋa ĭ'badrĭ kí vú ku, ā'dusīku 'dī la adru ĭjŏ ũnzĭ la. Lē ĭndrŭ 'bá 'dā kí ándrá ādroŋa ĭ'badrĭ 'banĭ āzĭ nga íngonĭ ru yā rī gá ku, ĭjŏ 'dī la ĭmi fĕ ādroŋa ĭ'badrĭ kí ĭnzĭlé. ³¹ Mí ĭnzĭ Úpí Ādrónjá mídrĭ cécé ĭ'bā kí ādroŋa ĭ'badrĭ kí ĭnzĭlé rī áni ku, ā'dusīku ĭ'bā kí ādroŋa ĭ'badrĭ kí ĭnzĭ agá, kí ĭjŏ ũnzĭ Úpí Ādrónjá mídrĭ 'bā ngŭlé ũnzĭ 'dī kí idé. Kí vā anzĭ ĭ'badrĭ kí ivé ācí sī ídétánjá ru ālĭtārĭ ĭ'badrĭ kí drĭ gá ādroŋa ĭ'badrĭ 'banĭ.

³² “ĭmi idé ĭjŏ mání jŏlé ĭminĭ 'dī kí pírĭ; ĭmi ũ'bā āzĭ la kí drĭ la gá ku jŏku ĭnze āzĭla kí ala gá 'dā āmvé ku.”

13

Mí ĩnzĩ ādroṅa ĩnzō rú rĩ kí ku

¹ Músā jọ Ịsịrayílĩ ní, “Bá āzĩ nábĩ rú la jōku bá āzĩ urobí ífí icélépi la drĩ āfū ími agá 'dā Ịjọ ícétáná ru jōku ũsũtáná ru la kí icéjọ, ² Ịjọ ícétáná ru jōku ũsũtáná ru ĩ'diní Ịjọ icéjọ drĩ la gá rĩ drĩ kí tání ru idé rá, āzıla drĩ jọ la, ābĩ kí ādroṅa āzĩ ĩnzō rú 'dĩ kí vú ādroṅa míní nĩlé ku 'dĩ kī āzıla āma ĩnzĩ kí kī āzıla ānga kí āzĩ ĩ'baní, ³ Ịē mí are nábĩ jōku 'bá urobí ífí icélépi 'dā 'bā Ịjọ ku. Úpí Ādróná ĩmidrĩ la ĩmi ũ'bĩ sĩ nĩjọ la Ịē 'i ĩmi ásí pírí sĩ yā jōku ĩmi ídri pírí sĩ yā rĩ. ⁴ ĩ'di Úpí Ādróná ĩmidrĩ 'i, Ịē ĩmi ũbĩ ĩ'di vú āzıla ĩmi ĩnzĩ ĩ'di áyụ; ĩmi ũbĩ āzıla ĩmba āzítáná ĩ'didrĩ kí tã; ĩnga āzĩ ĩ'diní āzıla ĩmi ĩbĩ ĩmi ĩ'di rú. ⁵ Wó Ịē ú'di Nábĩ ĩnzō rú jōku 'bá urobí ífí icélépi ĩnzō rú rĩ rá, ā'dusíku ĩ'di 'bā Ịjọ ĩmi ujjá sĩ mvujọ Úpí Ādróná ĩmidrĩ ándrá ĩmi ajílépi angájọ Mĩsĩrĩ gálé āzıla ĩmi anzélépi āngũ ándrá ĩminí sĩ adrujọ átí'bóló ru rĩ rú rá rĩ sĩ. 'Bá 'dĩ áni 'dĩ ĩ'di 'bá ũnzí la, Ịē ĩmi drĩ selé búlú gá sĩ āzítáná Úpí Ādróná mídrĩ drĩ kí gājọ úmgbé, Ịē ú'di ĩ'di rá, gẽrĩ 'dĩ áni rĩ sĩ, ĩmi dó sĩ Ịjọ ũnzí atrĩ ĩmi drĩdrĩnjĩ gá 'dā rá.

⁶ “Ícétáná sĩ mí ádrípị jōku mĩ ngópị jōku mĩ ĩzépị, jōku ũkú mídrĩ míní Ịēlé rĩ, jōku mĩ wõrĩ ānáyágágá la drĩ ĩmi ũcĩ ũnĩ-ũnĩ ru, drĩ jọ la, ‘Ịē āmụ kí ādroṅa āzĩ ĩnzō rú la kí ĩnzĩlé sĩ āzĩ ngájọ ĩ'baní’ (ādroṅa ĩmi jōku ĩmĩ áyípika 'bā kí jọ drĩ nĩlé ku la. ⁷ Ịcọ kí ĩminí ígátáná fēlé jójọ la ĩmi ĩnzĩ ādroṅa 'bá u'álépi ĩmi andre gá āni rú jōku 'bá angálépi álí āngũ tị 'bā āsĩ agá rĩ 'badrĩ kī). ⁸ Wó ĩmi ā'ĩ jọ Ịjọ ĩ'baní jolé rĩ kí ku jōku ĩmi are kí tị ku, ĩmi ĩ'da ĩ'baní ásí Ịgbẹ ku āzıla ĩmba kí tã ku. ⁹ ĩmi u'di kí rá, ĩmi adru 'bá drĩdrĩ kí u'bélépi írã sĩ rĩ, āzıla 'bá pírí 'bā nga kí kí u'bélé. ¹⁰ ĩmi u'bé ĩ'di írã sĩ káyĩ rá, ā'dusíku ĩ'di 'bā Ịjọ

ĩmi drĩ sejó búlú gá ÚPÍ Ādrónjá mídrî rú 'dâ ãmvé rĩ sĩ, 'dĩ Ādrónjá ĩmi ajílèpi angájó Mĩsĩrĩ gâlè ãngũ ándrá ĩminí sĩ adrujó ala gá átí'bó ru rĩ gá rĩ 'i. ¹¹ 'Dâ 'bã ùngúkú gá 'bá pírí Įsĩrayĩlĩ drî kí dó sĩ are la ãzĩla kí dó sĩ idé ũrĩ sĩ, ãzĩla 'bá ãzĩ ãlu ĩmi drĩdrĩnĩ gá la icó dó sĩ įjô ũnzĩ idélé ku.

¹² “Sáwã míní u'ájó táwũnĩ ÚPÍ Ādrónjá mídrî 'bã fĕlè míní rĩ kí agá rĩ sĩ, mí icó arelé la, ¹³ 'bã ãzĩ ùnzikãnã idélèpi la ãfũ kí ĩmĩ drĩdrĩnĩ gá anzĩ Bĩlĩyálĩ drî kí agá 'dĩ ãzĩla ce kí 'bã ĩmidrî kí drĩ ũnzĩ, ĩ'baní jójó la, 'Lĕ ãmũ kí ãdroņa ãzĩ kí įnzĩlè' ãzĩla ãzĩ ngalé ãdroņa ãzĩ ĩnzô rú ĩminí jô drĩ nĩlè ku la 'baní rĩ sĩ. ¹⁴ Įdrĩ kŕyŕkŕyŕ ãzĩ are rá, mí ifĩ įjô la įndũ múké-múké, ãzĩla įdrĩ įsũ la įjô ũnzĩ 'dĩ nga kí ru rá ãndá-ãndá ru yã áni, ¹⁵ lĕ mí įlĩkĩ 'bã táwũnĩ 'dã agá 'dãá rĩ kí pírí rá málĩ ĩ'badrĩ ãnãkpá ru rĩ kí abe. ¹⁶ Mĩ atrá ãko ĩ'badrĩ 'bã įmbĩ ãzĩ acelèpi rĩ kí pírí ũdrŕlè ãngũ ãlu gá táwũnĩ 'bã ágágá. Mĩ ivé dó táwũnĩ 'dã 'i ãko la ala gá rĩ kí abe pírí idétánjá ru ÚPÍ Ādrónjá mídrî nĩ. Ā'be ĩ'di įsá ru, ãngũ 'bã fi ndrú jã 'dã ãzĩla úsĩ jô ĩ'di įdĩ ku. ¹⁷ Įmba jô ãko ãzĩ lĕlè ivé kí rá 'dĩ kí tã ãlunjá la míní ku, ãzĩla ÚPÍ la dó sĩ ru ásĩ uja adrã ĩ'didrĩ agá, ĩ'di dó sĩ míní ásĩ įgbĕ ĩ'didrĩ ĩ'da, ãzĩla ĩ'di dó sĩ fĕ la mi kpĕ wĕwĕ rú ándrá ĩ'dĩ 'bã ũyŕ la najó mĩ áyĩpĩka 'baní rĩ áni, ¹⁸ įdrĩ ãzítánjá ĩ'didrĩ mánĩ fĕlè míní ãndrũ 'dĩ kí vú ũbĩ pírí rá ãzĩla įdrĩ įjô múké rĩ kí idé ÚPÍ Ādrónjá mídrî drĩlĕ gá rá, ifĩ la mí are ÚPÍ Ādrónjá mídrî 'bã tĩ rá.”

14

Gbýã drã awájó rĩ

¹ Mũsã jŕ 'bã Įsĩrayĩlĩ drî 'baní, “Įdrĩ awá 'bã drālèpi 'bo rĩ sĩ, ĩmi ũlĩ jŕ ĩmi ku jŕku ĩfa jŕ ĩmi drĩ'bĩ tandala rú cécé 'bã ãzĩ 'bã kí falé rĩ áni ku ã'dusĩku ĩmi anzĩ ÚPÍ

Ădrónjá ĩmidrĭ ģni. ² Mi 'bá ģlá Úpĭ Ădrónjá mídrĭ ģni ĩ'di 'bā pĕlé ndú ĩ'dĭ 'bā 'bá ru angájó 'bá ģzí ũnỌkú drĭ gá 'dā 'dĭ kí agá rĭ 'i.”

Ănăkpá icólé nalé rá rĭ kí

³ Múšā jỌ 'bá Įsĭrayĭlĭ drĭ 'banĭ, “Lĕ ĩna jō ģko ģzí Ădrónjá 'bā ugalé úmgbé 'dĭ kí ku. ⁴ ĩmi icó rá la ģnăkpá ģzí 'dĭ kí 'bā ĩsélé ģzí nalé áyụ: tí, kăbĭlŏ, ĩndrĭ kí abe, ⁵ Yéré, ũdrŭ, Ăbŭrĭ, Lĕza, Ká'bó ģzĭla ĩndĕrĕŋá kí abe. ⁶ Ănăkpá ĩsélé kŭrŭbĕ la 'bā kí sĭ ru awájó ĩrĭ ĩrĭ ģzĭla vā ĩrĭ 'a amvilĕpi amvi-amvĭ rĭ kĭ. ⁷ Wó ģnăkpá ĩrĭ amvilĕpi ku kŭrŭbĕ la kí sĭ ru awájó ku 'dĭ kí ĩna kí ku: Ngămĭyā, Įtógóná ģzĭla kĭlĕ. Lĕ ĩlā kí ģko ģlā kóru la rú, drĭ kí táni ĩrĭ 'a amvi rá tí kŭrŭbĕ la 'bā kí ru awájó ĩrĭ ku rĭ sĭ, kí ģlā kóru. ⁸ Lĕ ĩna ĩzógŏ ĩzá ku jŏku ĩmi aló ĩzá la ku. Kí ģlā kóru kí táni kŭrŭbĕ trŭ ĩrĭ ĩrĭ rá tí, amvi kí ĩrĭ 'a ku.

⁹ “Ăko ĩdri trŭ ĩyĭ agá 'dĭ kí agá, ĩminĭ icólé nalé rá rĭ kí ĩ'bĭ úpŭpĭ abe vā 'bĭko falé fā-fā rĭ kí. ¹⁰ Wó ģko ĩyĭ agá úpŭpĭ kóru ģzĭla 'bĭko kóru 'dĭ kí úna kí ku, kí ģlā kóru.

¹¹ “ĩmi icó ģriŋa ģlā rĭ kí nalé rá. ¹²⁻¹⁸ Wó ģriŋa nalé ku rĭ kí ũvĭ la kí 'dĭ: yŭkŭ, lŭŋŭ'dŭ, ĩŋmáná, kŏtŭrŏ, kŏná, ũgbŭlŭkŭ, ũwŏlŏ, Nŭgúnúke, kŭrúke, kálŭwĕ, mórŏkŏkŏ, ũkŏndŏ, yŭgŭ, ā'banaka ģzĭla 'bĭ'bĭŋá kí abe.

¹⁹ “Ăko úpŭpĭ trŭ ungalĕpi nzĕnzĕŋá kí ģni 'dĭ kí, úna kí ku, kí ģlā kóru. ²⁰ Wó ģko ungalĕpi úpŭpĭ trŭ cécé úna, ĩse ģzĭla úmbĭ kí ģni 'dĭ kí ģko ģlā la kĭ, ĩmi icó kí nalé rá.

²¹ “Lĕ ĩna ģnăkpá drălĕpi cĕnĭ rĭ ku. Mĭ icó ĩ'di fĕlé 'bá ģmĭyŏŋá ru ĩmi andre gá rĭ 'banĭ nalé rá, jŏku mĭ icó ĩ'di ĩtŭndălĕ ĩ'banĭ rá. Wó mi 'bá ģlá Úpĭ Ădrónjá mídrĭ ģni la.

“Lĕ mĭ 'a'dĭ ĩndrĭ mváná ĩzá ģndrĕ 'bā lé sĭ ku.”

Ăzítánjá ģko 'bā wókŏ ģlu mŭdrĭ drĭ fĕjŏ rĭ

²² Músã jô 'bã İşirayîlî drî 'banî, “İmba ãko ãmidrî ámvú agá ãfûlépi rî kí 'bã İsélé ãlu mұdrî drî rî kí tâ búlú gá ílí ãlu-ãlu sî. ²³ 'Dã 'bã üngúkú gá ímu ãngü Úpí Ādróná mídrî 'bã pĕlé míní sî ĩ'di ĩnzĭjô rî gá ãngü ãlu gá sî ãkónã İsélé ãlu mұdrî drî kí najó ĩ'di drĭlĕ gá 'dãã, ãná, wáyĭnĭ ú'dí rĭ, ãdu Mĭzĕyĭtũ drĭ, ãnãkpá kãjãní rĭ kí ãzĭla tĭ kí kãbĭlõ abe, mí idé İjõ 'dĭ 'lĭ ãrútánjá ru Úpí Ādróná mídrĭ ní sãwã píri sĭ. ²⁴ Úpí Ādróná mídrĭ drĭ míní sũsũ wi ãko mídrĭ kí drĭ gá rá, ãngü Úpí Ādróná mídrĭ ní pĕlé sĭ ĩ'di ĩnzĭjô rĭ drĭ adru lĭcõ mídrĭ be álĭ-álĭ ru sĭ míní ãlu mұdrĭ mídrĭ kí agujó ku yã áni, ²⁵ lĕ mí ĩtũndã kí rá ãzĭla í'du séndĕ la kí ími drĭ gá agulĕ ãngü Úpí Ādróná mídrĭ 'bã pĕlé sĭ ĩ'di ĩnzĭjô rĭ gâlĕ. ²⁶ Mí ayú séndĕ la sĭ ãko ími ásĭ 'bã lĕlé rĭ kí ĩgbãjõ jõnõ tĭ yã, kãbĭlõ yã, wáyĭnĭ yã, ãko mvulĕ mvu-mvũ ũká la yã, jõku ãko cí ími ásĭ 'bã lĕlé rĭ kí. İna ãko 'dĭ kí 'bã mídrĭ lĭcõ gá rĭ kí abe Úpí Ādróná mídrĭ 'bã drĭlĕ gá ãzĭla mí u'á dó sĭ ãyĭkõ sĭ. ²⁷ İnde jõ 'Bã Léví rú u'álĕpi ĩmidrĭ táwũnĭ agá rĭ kí ĩ'bã kí adrujó kãpa kóru rĭ sĭ ku.

²⁸ “Drĭ ca ílí na 'bã ukóná gá, ĩmi ájí ãkónã ĩmidrĭ ãlu mұdrĭ drĭ kí píri tâ mbalĕ táwũnĭ ĩmidrĭ kí agá. ²⁹ İjõ 'dĭ sĭ 'bã Léví rú u'álĕpi táwũnĭ mídrĭ agá kãpa kóru, 'bã ãmĭyõná ru, ĩmvú ru, ãzĭla ãwuzĭ kí abe, kí dó sĭ amũ ãko 'dĭ kí nalé sĭ agajó ãzĭla İjõ 'dĭ sĭ Úpí Ādróná mídrĭ la dó sĭ míní sũsũ wi ãzĭ píri míní ngalĕ drĭ sĭ rĭ kí drĭ gá.”

15

Ílí Dĕnõ kí ulĭjó rĭ

¹ Músã jô 'bã İşirayîlî drî 'banî, “Ílí ázĭrĭ 'bã ukóná gá ĩlĭ dĕnõ 'bã ãzĭ 'bã nalé ĩmidrĭ rĭ kí rá. ² Gĕrĭ la idéjó la rĭ gápi 'dĭ. 'Bã séndĕ fĕlépi dĕnõ rú ádrĭpĭ İşirayîlĭ rú rĭ ní

rĩ lě 'bā lị dẹnỖ 'dā rá, lě 'bā a'ị dẹnỖ 'dā ãđị ku, ã'dusĩku
 Úpí fě ăzítáná dẹnỖ 'dā kí lịjọ rĩ nĩ. ³ Mí icó dẹnỖ mídrị
 a'ịlẹ 'bá ămíyỖná ru rĩ drị rá, wó adru 'bá mídrị Ịsịrayílị
 ru rĩ drị ku.

⁴ “'Bá ăzí icó adrulẹ lěměrí ru ĩmi agá 'dā ku ã'dusĩku
 Úpí Ădróná mídrị la mụ míní sũsũ wilé ăngũ ĩ'di 'bā mụlẹ
 fělẹ míní ăwítá rú rĩ gá. ⁵ Ịdrị ăzítáná Úpí Ădróná mídrị
 drị mání fělẹ míní ăndrũ 'dĩ kí tã mba ăzıla ĩ'di tị are rá
 rĩ gá. ⁶ Úpí Ădróná mídrị la míní sũsũ wi cécé ĩ'di 'bā ịjọ
 la azijọ míní 'bo rĩ ăni. Mi sėndě fě sũrũ ũ'bí 'baní dẹnỖ
 rú, wó mí icó sėndě a'ịlẹ sũrũ ăzí drị ku, mi adru úpí ru
 'bá kí drịlẹ gá, wó sũrũ ăzí icó kí adrulẹ úpí ru ĩmi drịlẹ
 gá ku.

⁷ “Mí ădrịpịka Ịsịrayílị rú la drị kí adru lěměrí ru
 táwũnĩ ăngũ Úpí Ădróná mídrị 'bā mụlẹ fělẹ míní rĩ
 kí agá, ĩmi ăsí 'bā mbajọ jọku ịbĩ jọ ĩmi mịfị 'bá mídrị
 Ịsịrayílị rú lěměrí rĩ kí ăzã kojọ cí ku. ⁸ Kẹjị la gá ịnzị
 ĩmidrị mgbọ rú sĩ kí ăzã kojọ ịsá ru ăko ĩ'baní lělẹ rĩ kí
 fějọ. ⁹ Ịmi adru mịfị trũ, lě ịgã jọ 'bá 'dĩ 'baní dẹnỖ fělẹ
 ku, ĩminí nịjọ la ála mụ dẹnỖ kí lịlẹ ăni rú ılı ăzĩrị rĩ agá
 rá rĩ sĩ. Lě ũrătáná ũnzị 'dĩ 'bá ăni rĩ 'ba fi ĩmi ăsí gá ku.
 Ịdrị gã dẹnỖ fělẹ ĩ'baní úmgbé, kí awá Úpí rụ ĩmi rụ sĩ,
 ăzıla ála ĩmi ịsũ mi adru ịjọ ũnzị trũ. ¹⁰ Ịfě ĩ'baní ăko
 ăsí pírí sĩ ăzıla ịndrã kóru, ăzıla Úpí Ădróná mídrị la míní
 sũsũ wi ăko míní idélẹ rĩ kí gá ăzıla ăko míní sĩ ĩmi drị tịjọ
 kí drị gá rĩ kí abe pírí. ¹¹ 'Bá ăzí lěměrí la kí adru ú'dụ pírí
 sĩ ăngũ Ịsịrayílị drị agá cí ăzıla kí ăzãkoma lě rá. Ịjọ 'dĩ
 sĩ ă'bā ăzítáná ru ịnzị ĩmi drị mgbọ rú sĩ ĩmi ădrịpịka
 lěměrí ru ăzãkoma lělépí rĩ kí ăzã kojọ ăngũ ĩmidrị agá
 'dā.”

'Bá Ăti'bo rú rĩ kí trũjọ rĩ

¹² Múṣā jọ 'bá Ịṣirayíḷḷí drî 'baní, “Bá ũkú ru jọku ágóbí ru Ịbūrānīyā rú la 'bā ázì ru Ịtũndālēpi míní āzì ngalēpi ílì ázìyá 'bo rī, lē ịtrū kí ílì ázìrī rī sī rá. ¹³ Ịdrī kí trū mụjọ rá, ị'baní mụ agá, lē ìmi a'be kí mụlé drìdrì ru ku. ¹⁴ Ífē ị'baní kābīlō, ịndrì, ānā ífì āzìla wáyīnī angájó āko mídrì kí agá ásì pírì sī, cécé Úpí Ādróná mídrì 'bā míní sūsù la wíjọ rī áni. ¹⁵ Mí ũrā drī Ịjọ míní ándrá adrujọ átí'bo rú Mṣírī gálé Úpí Ādróná mídrì 'bā sī ìmi anzėjó drì ũkpó ị'didrì sī rī 'bā Ịjọ, 'dī bāsī Ịjọ mání míní āzítánjá 'dī kí fējó āndrū 'dī.

¹⁶ “Wó átí'bo mídrì drī jọ la míní, ‘Álē ìmi a'belé ku,’ ā'dusìku lē mi 'i 'bá mídrì lícọ gá rī kí abe ịsù vā u'ṅṅá mí be rī múké, ¹⁷ 'dā 'bā ũngúkú gá í'du ị'di agulé kējìtì jọ mídrì drì agá, ísō bílẹ la gũtrū sī āzìla ị'di dó sī adru átí'bo mī āni la ru jā 'dā. Mí idé vā átí'bo mídrì ũkú ru rī ní ālu 'dī 'bā áni.

¹⁸ “Ìmi ásì 'bā azá ku míní átí'bo mídrì kí trūjọ rī sī, ā'dusìku āzì ị'baní ngalé míní ílì ázìyá 'dā ca āzì tá 'bā 'balé séndē sī rī 'bā ngalé pālẹ ịrī rī 'bā ājẹ tị gá rá. Ịjọ pírì míní ngalé rī kí agá Úpí Ādróná mídrì la sūsù wí kí drī gá rá ídrī idé la 'dī 'bā áni rī gá.”

Ānākpá Kājānì rī kí

¹⁹ Múṣā jọ 'bá Ịṣirayíḷḷí drî 'baní, “Lē í'bā ānākpá mvaka kājānì tị, kābīlō āzìla ịndrì 'badrì kí Úpí Ādróná mídrì ní angájó kōróná mídrì agá. Lē í'bā mōnīgọ kājānì tị mídrì kí agá la āzì ngalé ku, āzìla lē úlì kābīlō kājānì rī 'bā 'bíkó ku. ²⁰ Ílì ālu-ālu sī, mi 'bá mídrì lícọ gá rī kí abe lē ìna ịzā la kí Úpí Ādróná mídrì drīlẹ gá āngū ị'di 'bā pēlẹ sī ị'di ịnzìjọ rī gá. ²¹ Ānākpá 'dī drī kí adru acá trū, mīfì kọlì, jọku ịlúwẹ trū yā áni, mí idé kí ídétánjá ru Úpí Ādróná mídrì ní ku. ²² Lē ìna ānākpá 'dī 'bā áni rī kí 'bā

ĩmidrî kí abe lícó gá, ãnãkpá la drĩ tání adru ãlá ru jõku ãlá kóru yá áni, ina kí cécé ĩminí mŭcé kí nalé ló'bá abe rĩ áni. ²³ Wó lě ina ári ku, be la rá la ĩmi asu ĩ'di vŭrŭ cécé ĩyí áni.”

16

Ŭmŭ alijó 'bá drĩ gâ sĩ rĩ

¹ Mŭsā jò İsirayılĩ ní, “Mí ĩnzĩ Úpí Ādróná mídrî 'i ĩnzĩtáná Ŭmŭ alijó 'bá drĩ gâ sĩ rĩ drĩ sĩ ĩmbá Ābíbŭ drĩ agá, ā'dusiku anzé mi angájó Mĩsĩrĩ gâlé ĩnĩ ĩmbá 'dĩ drĩ sĩ. ² ĩmu āngŭ ālu ĩnzĩtáná drĩ Úpí Ādróná mídrî 'bā pĕlé sĩ ĩ'di rŭ ĩnzĩjó rĩ gá, mí ulĩ ãnãkpá kí angájó kōróná mídrî agá sĩ Ŭmŭ alijó 'bá drĩ gâ sĩ rĩ najó. ³ Míni ākónā 'dĩ na agá, ina ĩ'di mŭkátĩ u'belé ākŭkĩ kóru rĩ sĩ. Ina mŭkátĩ u'belé ākŭkĩ kóru rĩ ú'dú ázĩrĩ, míní ándrá idélé míní āfŭjó Mĩsĩrĩ gâlé mbĕlĕ rĩ sĩ rĩ áni. Ina mŭkátĩ 'dĩ 'i, ála ĩ'di umve mŭkátĩ drĩcĩrĩ drĩ, ĩjó 'dĩ sĩ mi dó sĩ ĩjó ándrá míní adrujó Mĩsĩrĩ gâlé drĩcĩrĩ gá rĩ 'bā ĩjó ũrā ú'dú míní u'ájó idri rĩ agá pírí. ⁴ Lĕ ísú mídrî āngŭ gá āzĩla lícó gá ākŭkĩ ú'dú ázĩrĩ ũmŭ drĩ 'dĩ kí agá ku. Ānãkpá ĩlĕ ú'dú drĩdrĩ rĩ 'bā ĩndró sĩ rĩ úna ĩ'di ú'dú 'dā 'bā ĩnĩ sĩ, lĕ ĩzá la 'bā ca ũ'bŭtĩ gá ku.

⁵ “Mí idé idétáná ũmŭ alijó 'bá drĩ gâ sĩ rĩ drĩ táwŭnĩ Úpí Ādróná mídrî 'bā fĕlé míní rĩ 'bā āzĩ agá ku, ⁶ be la rá la āngŭ Úpí Ādróná mídrî 'bā mŭlé pĕlé sĩ ĩ'di rŭ ĩnzĩjó rĩ gá. Mí idé idétáná ũmŭ alijó 'bá drĩ gâ sĩ rĩ drĩ 'i ĩndró la 'dā sĩ, ĩtú 'bā 'de agá 'dĩ, sáwā ándrá ú'dú míní Mĩsĩrĩ a'bejó rĩ sĩ rĩ drĩ áni. ⁷ Mí ũ'bĩ ĩzá la āzĩla ina ĩ'di āngŭ ālu Úpí Ādróná mídrî 'bā pĕlé sĩ ĩ'di ĩnzĩjó rĩ gá. Ŭ'bŭtĩ sĩ ígō dó sĩ vŭlé mídrî hémā 'a gâlé. ⁸ Ina mŭkátĩ ākŭkĩ kóru

rĩ ú'dú áziyá, ú'dú ázîrĩ rĩ sî ĩtra ĩmi Úpí Ādróná mídrî ĩnzîlé ázila ĩnga ázi ú'dú 'dā sî ku.”

Ūmũ ákónā āfūlépi drīdrī rĩ drî 'i

⁹ Mūsā jō Īsīrayīlī ní, “Ílā sābītī kí ázîrĩ 'i'dójó sāvā míní ũndú lijó rĩ sî. ¹⁰ 'Dā 'bā ũngúkú gá mí idé dó Ūmũ ákónā āfūlépi drīdrī mídrî ámvú agá rĩ drî 'i Úpí Ādróná mídrî ní, mí ají ĩ'diní ídétánjá míní fēlé céní rĩ kí angájó āko ĩ'diní sūsú wijó míní ĩ'di 'bā fēlé rĩ kí agá āko ĩ'diní fēlé míní rĩ kí úmgbó vú sî. ¹¹ Mí u'á āyīkō sî Úpí Ādróná mídrî drīlé gá āngū ĩ'diní pēlé sî ĩ'di ĩnzījó rĩ gá, mi anzī mídrî kí abe, āti'bo mídrî ũkú ru āzila āgōbī rú rĩ kí, 'bá Léví rú mídrî táwūñĩ agá rĩ kí, āzila 'bá āmíyóná ru rĩ kí, ĩmvú kí āzila āwuzi u'álépi ĩmi drīdrīñĩ gá rĩ kí abe. ¹² Ījō ándrá míní adrujō ātí'bó ru Mīsīrī gálé rĩ 'ba agá jō drī míní, Ījō 'dī sî ímba ázítánjá 'dī kí tá ásí pírí sî.”

Ūmũ nalé bōrōkō agá rĩ

¹³ Mūsā jō Īsīrayīlī ní, “Míní ũndú kí ndrījō 'bo āzila zābībū nzijó wáyīñĩ rú 'bo rĩ 'bā vúlé gá, mí idé dó Ūmũ nalé bōrōkō agá rĩ ú'dú ázîrĩ. ¹⁴ Mí u'á āyīkō sî ūmũ 'dī sî anzī mídrî kí abe, ātí'bó mídrî ũkú ru āzila ágōbī rú rĩ kí, 'bá Léví rú mídrî táwūñĩ agá rĩ kí, āzila 'bá āmíyóná ru rĩ kí, ĩmvú kí āzila āwuzi u'álépi táwūñĩ mídrî agá rĩ kí abe. ¹⁵ Mí ĩnzī Úpí Ādróná mídrî 'i āyīkō sî ú'dú ázîrĩ āngū ālu ĩ'di 'bā pēlé sî ĩ'di ĩnzījó rĩ gá. Mí u'á āyīkō sî ā'dusīku Úpí Ādróná mídrî wi sūsú ákónā míní ũkūnalé āzila āzī míní ngalé ĩmi drī sî rĩ kí drī gá rá.

¹⁶ “Āgōbī mídrî sūrú agá rĩ 'bā amú kí pírí Úpí Ādróná mídrî ĩnzīlé pālé na ílí ālu-ālu sî āngū ĩ'di 'bā pēlé sî ĩ'di ĩnzījó rĩ gá: Ūmũ mūkátí ākúkí kóru rĩ drî 'i, Ūmũ ákónā āfūlépi drīdrī mídrî ámvú agá rĩ drî 'i āzila Ūmũ nalé

bōrōkō agá rī trū. 'Bá āzī 'ba amú drīdrī ru ÚPÍ drīlẹ́ gá ku. ¹⁷ 'Bá ālu-ālu 'bā ají āwā'difō úmgbó ÚPÍ Ādróná mídrī 'bā sūšú la wijó ĩ'diní rī 'bā vú sī."

'Bá íjọ́ lẹ́lẹ́pí rī kī

¹⁸ Mūsā jọ́ Isirayílí ní, "Mí ùpě́ ínátì ālu-ālu agá 'bá íjọ́ lẹ́lẹ́pí rī kī āzila 'bá āmbogo rú táwũnĩ́ pírí ÚPÍ Ādróná mídrī 'bā fě́lé míní rī kī agá. 'Bá 'dī 'bā lẹ́ kī 'bá kī íjọ́ múké-múkẹ́ uyaṅá kọ́lẹ́. ¹⁹ 'Bá íjọ́ lẹ́lẹ́pí rī 'bā atrị́ íjọ́ lẹ́lẹ́ mgbā rī ku, jọku 'ba uya 'bá kī ku. Mí a'í séndě́ sī 'bá mífí sajó rī ku, ā'dusiku ĩ'di 'bá ūndūwā rú rī 'bā mífí āsā cí āzila 'bá íjọ́ mgbārī idélẹ́pí rī fě́ íjọ́ pịrị́ rī ujalé íjọ́ ūnzí ru. ²⁰ Ụ'dú pírí sī mí awa íjọ́ pịrị́ rī, íjọ́ 'dī sī mí dọ́ sī u'á āngū ÚPÍ Ādróná mídrī 'bā fě́lé míní rī gá."

Ādroṅa āzī kī ĩnzījọ́ rī

²¹ Mūsā jọ́, "Míní ālítárí idé agá ÚPÍ Ādróná mídrī ní, mí ì'dị́ ídíná ife rú búlú la gá 'dā ādróná ūkú ru Āsérā ní la ku. ²² Mí ì'dị́ írā āzī kī ídíná ru ādroṅa ĩnzō rú la kī ĩnzījọ́ ku, ā'dusiku ÚPÍ Ādróná mídrī ngū́ kī ūnzí."

17

¹ Mūsā jọ́, "Mí idé jọ́ idétáná ru tị́ jọku kābīlō ācá trū jọku āyání rú la kī ÚPÍ Ādróná mídrī ní ku, 'dī kī āko ÚPÍ Ādróná mídrī 'bā ngū́lẹ́ ūnzí rī kī.

² "Ídrī are la ágóbí́ āzī jọku ūkú āzī u'alẹ́pí táwũnĩ́ ĩmidrī́ 'dī kī agá la iza íjọ́ ÚPÍ Ādróná mídrī drīlẹ́́ gá sī tị́ icíma 'dī kī nūjọ́ rá, ³ sī ādroṅa ĩnzō rú 'dī kī ĩnzījọ́ āzila āzī ngajọ́ ĩ'badrī́ jọku ĩtú́ ĩnzījọ́ jọku ĩmbá ĩnzījọ́ jọku lẹ́lẹ́gọ́ 'bū́ gá 'dī kī ĩnzījọ́, āzítáná ÚPÍ drī́ kī búlú gá sī, ⁴ ídrī́ íjọ́ 'dī áni la are rá, lẹ́ mí ifí ĩndú́ la múké-múkẹ́. Íjọ́ ūnzí 'dī áni rī drī ru idé Isirayílí́ gá 'dā rá āndá-āndá ru yā áni, ⁵ mí ájí ágóbí́ jọku ūkú íjọ́ ūnzí 'dī áni 'dī idélẹ́pí rī kẹ́jítì

sĩ fįjõ táwũnĩ agâlê rĩ gá, lě ú'bé ĩ'di írã sĩ 'bã drã dó sĩ káyĩ rá. ⁶ 'Bá ĩrĩ jõku 'bá na drĩ kí ĩjõ vũ nze drĩ la gá ăzıla drĩ kí ru ájĩ pírĩ ălu, lě ú'di ĩ'di rá, wó 'bá ălu drĩ ĩjõ vũ nze drĩ la gá nĩ lě ú'di ĩ'di ku. ⁷ 'Bá sãdĩnĩ rú rĩ 'bã i'dó kí ĩ'di u'béle kí drĩ sĩ drĩdrĩ sĩ ĩ'di 'dijõ, ăzıla ũ'bĩ 'bã i'dó kí dó ĩ'di u'béle sãdĩnĩ kí vú gâ sĩ, gẽrĩ 'dĩ ăni rĩ sĩ, ĩmi dó sĩ ĩjõ ũnzĩ drĩ atrĩ ĩmi drĩdrĩnĩ gá.

⁸ “Údrĩ Ununujá ăzi ájĩ ĩmi drĩlê gá wó drĩ mba rá sĩ ĩjõ la ĩjõ, drĩ adru ări asujá ăni yã, jõku ăcõnjá ăni yã, jõku 'bã 'dĩnjá ăni yã, ĩmi agũ ĩ'di ăngũ Úpĩ Ădrõnjá mídrĩ 'bã pělê sĩ ĩ'di ĩnzĩjõ rĩ gá. ⁹ Mĩ agũ ununujá 'dĩ ăni 'dĩ kí ătalo Lévĩ rú la kí drĩlê gá, ăzıla 'bã ĩjõ ĩlêpi dũwãnĩ gá sãwã 'dã sĩ rĩ drĩlê gá, ĩfê 'bã amá kí ĩjõ drĩ la gá rĩ i. ¹⁰ Lě mí idé ĩjõ ĩ'bã kí amálê rĩ 'bã vúnjá ăngũ Úpĩ 'bã mũlê pělê rĩ gá 'dãá. Mĩ adru mĩfĩ trũ sĩ ĩjõ 'dĩ kí ngajõ cécê ĩ'bã kí ĩlêlê mínĩ rĩ ăni. ¹¹ ĩnga ĩjõ ăzítánjá drĩ ĩ'bã kí ĩmbálê mínĩ rĩ kí ăzıla ĩjõ ĩ'banĩ amálê mí idé kí rĩ kí vúnjá. Mĩ uja mi bũlũ gá sĩ ĩjõ ĩ'banĩ ĩlêlê mínĩ rĩ kí a'bejõ ku. ¹² 'Bá 'bã ĩjõ ĩlêpi rĩ jõku ătálõ ăzi tĩ gá pá tulêpi Úpĩ Ădrõnjá mídrĩ 'bã kějĩ gá rĩ idelêpi rĩ lě ú'di ĩ'di rá, gẽrĩ 'dĩ 'bã ăni rĩ sĩ, mi dó sĩ ĩjõ ũnzĩ atrĩ 'bã ĩřayĩlĩ drĩ kí drĩdrĩnĩ gá. ¹³ 'Bá ăzi drĩ dó sĩ are la, ĩ'di dó sĩ idé ũrĩ sĩ, ăzıla 'bã ăzi icó dó sĩ idemará 'dã 'bã ăni la idéle ĩdĩ ku.”

Ădrĩzã Úpĩ drĩ kí

¹⁴ Mũsã jõ, “Ídrĩ fi ăngũ Úpĩ Ădrõnjá mídrĩ 'bã fělê mínĩ ĩ'du ĩ'di mĩ ăni la rú rĩ gá sĩ řijõ 'bo, ăzıla mí icõ jõlê la, ‘Lě ăpě kí 'bã ăzi ămanĩ úpĩ ru cécê sũrũ ăzi ăma andre gá 'dĩ 'badrĩ ăni.’ ¹⁵ Lě ĩnĩ rá 'bã mínĩ pělê úpĩ ru rĩ 'ba adru 'bã Úpĩ Ădrõnjá mídrĩ 'bã pělê nĩ la. 'Ba adru 'bã mí ădrĩpĩka rú la kí 'bã ăzi, ĩ'bã jõ ămĩyõnjá mínĩ úpĩ ru ku. ¹⁶ Úpĩ 'dã 'bã adru jõ fãrásĩ trũ ũ'bĩ ru ăřĩkãrĩ ĩ'didrĩ 'banĩ ku, 'bã pě

jō 'bá kí tị vúlé Mĩsĩrĩ gálé sī mụjọ fārásĩ āzĩ kí ĩgbājó ku, ā'dusĩku Úpí jō 'bá ĩ'didrĩ bā gō kí jō vúlé lé ĩdĩ ku. ¹⁷ Lẽ 'bā 'du ũkú wěwě rú ku, ā'dusĩku ũkú 'dĩ kí mụ ásĩ la ujalé Ādrónjá rú 'dā ku rá, 'ba adru kúrénĩ sílívā trũ āzĩla gólūdĩ trũ ambamba ku.

¹⁸ “Drĩ acá úpí ru 'bo, lě 'bā adru búkũ āzítánjá 'dĩ 'badrĩ trũ cí, ímbátánjá la ala gá rĩ 'ba adru kí búkũ āzítánjá drĩ ātalo Léví rú rĩ 'bā kí imbálé rĩ 'bā vúnjá. ¹⁹ Lẽ 'bā mba búkũ 'dĩ tā ĩ'di andre gá āni rú āzĩla 'bā lā ĩ'di ú'dụ pírí sī. ĩjọ 'dĩ sī ĩ'di dó sī ũnĩ ārútánjá fělé Úpí Ādrónjá ĩ'didrĩ ní, tị la arejó āzĩla āzítánjá fělé ĩ'dinĩ rĩ kí vú ũbĩjó pírí. ²⁰ ĩjọ 'dĩ la ĩ'di tamba ũrātánjá índě dó 'h ádrípika ĩsĩrayĩlĩ rú rĩ kí rá rĩ gá, āzĩla ĩ'di ĩ'di atrĩ icójó āzítánjá Úpí drĩ kí gājó gērĩ ndú ndú sī rĩ gá. 'Dā 'bā ũngúkú gá ĩ'di dó sī ũpĩ na ílĩ āzo rú āzĩla anzĩ ĩ'didrĩ drĩlẹ gálé rĩ kí vā ũpĩ na ílĩ āzo rú āngũ ĩsĩrayĩlĩ drĩ gá.”

18

Āko fějó ātalo 'banĩ 'bá Léví drĩ abe rĩ

¹ Mũsā jō 'bá ĩsĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ, “Ātalo āfũlépi súrú Léví drĩ kí agá rĩ kí 'bá Léví rú rĩ kí abe pírí, úfě ĩ'banĩ wókō āngũ āni la āngũ ĩsĩrayĩlĩ drĩ gá 'dāá ku; be la rá la kí u'á āko fělé āwā' dífô rú āzĩla āko āzĩ fělé Úpí ní ídétánjá ru rĩ kí sī. ² Úfě ĩ'banĩ āngũ súrú āzĩ rĩ 'badrĩ áni ku, wókō ĩ'badrĩ gápi Úpí ní fělé adrujó ātalo rú 'dā cécé Úpí 'bā azilẹ rĩ áni.

³ “Sáwā tị kí jōku kābĩlō kí idéjọ ídétánjá ru rĩ sī, ĩwú, sísō āzĩla ífĩ la kí abe úfě kí ātalo 'banĩ. ⁴ ĩfě ĩ'banĩ āko ĩsélé ĩmidrĩ āfũlépi drĩdrĩ āná, wáyĩnĩ, ādu nalé nānā rĩ āzĩla wĩzĩ idélé kābĩlō 'bĩko sī rĩ abe. ⁵ Mĩ ĩjọ 'dĩ nga ínĩ la ā'dusĩku Úpí Ādrónjá mídrĩ pě súrú Léví 'badrĩ súrú

ĩmidrĩ kí agá 'dâ píri sĩ ăzí átáló drĩ ngajó anzi ĩ'didrĩ mŭlé tĩlé drĩlé gálé rĩ abe já 'dâ.

⁶ “'Bá Lĕvĩ rú la drĩ ăfũ táwũnĩ ĩmi drĩ Isĩrayĩlĩ drĩ kí 'bă ăzí gá ăngũ ĩ'di 'bă sĩ u'ájó rĩ gá sĩ amũjó ăngũ Úpĩ 'bă pĕlé sĩ ĩ'di ĩnzĩjó rĩ gá, ⁷ icó ăzí ngalé Úpĩ Ădróná ĩ'didrĩ ní átáló ru cécé ătalo Lĕvĩ ru 'dĩ kí 'bă ăzí 'bă kí ngalé rĩ ăni rá. ⁸ 'Ba ĩsũ ăkónă úmgbó fĕlé 'bă 'dă 'banĩ rĩ vũjă cécé ătalo ăzí rĩ 'bă kí ĩsũlé rĩ ăni, átă 'bă ĩ'didrĩ drĩ kí tání ĩ'dinĩ ăko ăzí ăjĩ angájó ľícó ĩ'didrĩ gálé rá tí.”

U'ájó idri ălá sĩ rĩ

⁹ Mũsă jo, “Ídrĩ fi ăngũ Úpĩ Ădróná mídrĩ 'bă fĕlé mínĩ rĩ gá 'bo, mí ũnĩ jô gĕrĩ sũrũ 'dăá rĩ 'bă kí sĩ ĩjô ũnzĩ idéjô rĩ kí ku. ¹⁰ Lĕ 'bă ăzí ĩmi drĩdrĩnĩ gá la 'bă fĕ idétáná ru ĩ'di 'bă ngótĩ ágóbĩ jôku ĩzóná idétáná ivélé ivè rĩ rú ku ăzĩla 'bă ăzí 'bă ndrĩ ăndrĩkĕ ku, 'bă nga ũlĕgô ăzí ku, ¹¹ lĕ 'bă ăzí 'bă uwi úri ku, 'bă nga ũjôgô ăzí ku ăzĩla 'bă zĩ ĩjô 'bă ũdrălépi rá rĩ kí 'bă úrĩndĩ tĩ gá ku. ¹² Úpĩ Ădróná mídrĩ lĕ 'bă ĩjô ũnzĩkănă 'dĩ ăni 'dĩ kí idélépi rĩ kí ku, ăzĩla ĩjô 'dĩ băsĩ gápi fĕlépi la ĩ'dinĩ sũrũ ăzí 'dĩ kí drojó ămvé ăngũ ĩminĩ sĩ mũjô rijó 'dă gá 'dăá rá 'dĩ. ¹³ Mĩ adru Úpĩ Ădróná mídrĩ drĩlé gá ĩjô kóru.”

Nábĩ pĩrĩ rĩ kí ĩnzô rú rĩ abe

¹⁴ Mũsă jo, “Sũrũ mínĩ sĩ lĕjô mũjô rijó ăngũ ĩ'badrĩ agá 'dĩ kí 'bă ăndrĩkĕ ndrĩlépi ăzĩla ũjôgô ăzí ngalépi la kĩ. Wó Úpĩ Ădróná mídrĩ uga mínĩ ĩjô 'dĩ kí ngalé úmgbé. ¹⁵ Úpĩ Ădróná mídrĩ la mínĩ nábĩ mâ ăni la inga ĩmi drĩdrĩnĩ gá angájó mí ădrĩpĩka kí agá 'dă ăzĩla lĕ ĩmi are ĩ'di tĩ rá. ¹⁶ 'Dĩ ĩjô ăndrá mínĩ zĩlé Úpĩ Ădróná mídrĩ tĩ gá sáwă ăndrá ĩminĩ ĩmi trajó 'Bé Hôrĕbũ gá 'dăá rĩ sĩ rĩ 'i, mínĩ jojô la, 'Lĕ má are ũ'dũkô Úpĩ Ădróná mádrĩ ăni

la jõku ándre áci ãmbógó 'dĩ ĩđĩ ku, ã'dusĩku mã mu drälé ku rá rĩ 'i.'

¹⁷ “Íjõ 'dĩ sĩ Úpĩ jõ mání, ‘Íjõ ĩ'bã kí jolé 'dĩ ĩ'di múké.
¹⁸ Ma mu ĩ'baní nábĩ ázi mí áni la ingalé kí drĩdrĩnjĩ gá 'dã; ma mu ĩ'dinĩ íjõ ĩ'di 'bã mülé jolé rĩ lülé ázĩla ĩ'di mu íjõ píri mání azilé rĩ kí lülé 'bá İşĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ nĩ. ¹⁹ ĩ'di mu íjõ jolé áma rü sĩ, mã mu drĩrima fêlé 'bá ĩ'di tĩ gälépi úmgbé rĩ ní rá. ²⁰ Wó nábĩ ázi drĩ angá íjõ jolé áma rü sĩ işü 'dĩ sĩ áfê ĩ'dinĩ ázítánjá la ma 'i ku, jõku nábĩ íjõ jolépi rü ädroņa ázi ĩnzõ rü 'dĩ 'badrĩ sĩ rĩ lē ú'dĩ ĩ'di rá.’ ²¹ Mĩ icó ími zĩlé, ‘Áma icó dó nĩlé la ú'dúkõ 'dĩ angá Úpĩ drĩ ku rĩ gá íngonĩ ru yã?’ ²² Íjõ Nábĩ ázi 'bã jolé Úpĩ rü sĩ rĩ drĩ ru idé ku jõku drĩ adru mgbã ku, 'dã adru íjõ äfülépi Úpĩ tĩ gá la ku. Nábĩ 'dã la íjõ ĩ'di ãni 'bá 'bã la jõ. ĩmi idé ũrĩ ĩ'di sĩ ku.”

19

Táwũnĩ sĩ ru zĩjó rĩ

¹ Mũsã jõ, “Úpĩ Ädrónjá mídrĩ drĩ dó sũrũ ĩ'di 'bã sĩ mujó ängũ la fêjó mínĩ rĩ 'bã 'bá kí ĩlĩkĩ rá, ídrĩ dó kí ndē sĩ rijó táwũnĩ ĩ'badrĩ kí agá ázĩla lícõ ĩ'badrĩ kí agá 'bo, ² ípē dó mínĩ táwũnĩ ázi kí na ágágá ängũ Úpĩ Ädrónjá mídrĩ 'bã fêlé mínĩ sĩ u'ájó rĩ gá. ³ Mĩ awa ängũ Úpĩ Ädrónjá mídrĩ 'bã fêlé mínĩ 'dã wókõ na sĩ, ängũ älu-älu 'bã adru táwũnĩ sĩ icójó cajó ala gá gbõrũ rĩ trũ. Íjõ 'dĩ sĩ, 'bã ázi drĩ 'bã 'dĩ, ĩ'di dó sĩ apá ru zĩlé ala gá sĩ ru tãmbajó.

⁴ “'Bã ázi drĩ drĩ ru pa 'bã 'dijó drĩlê ũnzĩ sĩ drĩ adru íjõ ásĩ gá la sĩ ku yã áni, ĩ'di dó sĩ icó apalé ru zĩlé sĩ ru tãmbajó táwũnĩ 'dã kí ázi agá rá, ĩ'di dó sĩ u'á íjõ kóru. ⁵ Ícétánjá sĩ, ägõbĩ ĩrĩ drĩ kí mu ängũ älu gá ife galé áse agälé, älu rĩ 'bã ife ga agá, nekenjá drĩ nze ázi älu rĩ drĩ gá sĩ ázi rĩ drĩ gajó káyĩ, ĩ'di icó apalé ru zĩlé sĩ ru tãmbajó táwũnĩ

'dī kí āzī agá rá, ī'di dó sī u'á íjǒ kóru. ⁶ Távũñĩ sī apájó ru zǐjǒ rī drī tá adru ālu, drīdrīñĩ cajó alagá rī icó adrulé rá-rá ru, wó ágǒbǐ 'dīlḗ rī 'bā kāká āvũ ārī ũfḗlḗpi rī drī ī'di dro arḗlḗ 'dīlḗ gḗrḗ gá sī ārígótḗ la ũfḗjǒ, ágǒbǐ 'bá 'dīlḗpi andre-ũnzī sī rī ú'dī 'bāngá ī'di íjǒ kó ru ā'dusīku íjǒ āzī ī'bā āni ásí gá la 'bā adrujǒ ī'di 'bā jīránĩ be 'dáyũ rī sī. ⁷ Íjǒ 'dī bāsī mání āzítáná fḗjǒ ĩminí sī távũñĩ āzī kí pḗjǒ na bḗlḗlḗ gá 'dī.

⁸ “Úpí Ādróná mídrḗ drī dó sūrú mídrḗ nzā mgbọ rú ándrá ī'di 'bā ũyō la najó 'i mḗ idélḗ la rá rī āni, āzīla ī'di 'bā āngũ ī'di 'bā íjǒ azijó mí áyípīka 'baní 'i fḗ la rī āni, ⁹ 'dā 'bā ũngúkú gá mí ũpḗ távũñĩ āzī kí na ḗdí. (ī'di mḗ āngũ 'dī fḗlḗ mídrḗ ídrī āzítáná pírí āndrũ mání fḗlḗ míní 'dī kí idé rá āzīla ídrī Úpí Ādróná mídrḗ lḗ sī u'ájó ímbátáná ī'didrḗ kí sī rī gá.) ¹⁰ Gḗrḗ 'dī sī mi dó sī 'bá 'dīñá íjǒ kóru rī atrī āngũ Úpí Ādróná mídrḗ 'bā mḗlḗ fḗlḗ míní āwítā rú rī gá. Íjǒ 'dī sī íjǒ 'bá 'dījǒ íjǒ kóru rī rḗ dó sī mi ku.

¹¹ “Wó 'bá āzī drī ī'di 'bā jīránĩ ngũ ũnzí, drī ru zḗ ī'di tḗlḗ gḗrḗ tḗ gá, ī'di cojǒ āzīla drī ī'di 'dī rá, drī apá ru zḗlḗ távũñĩ 'dī kí 'bā āzī ālu la gá, ¹² 'bá ĩyō drīlḗ ru távũñĩ ī'didrḗ agá rī 'bā pḗ kí 'bá āzī kí tḗ sī ī'di ajíjǒ vúlḗ angájó távũñĩ 'dā agálḗ āzīla 'bā fḗ kí dó sī ī'di 'bá 'dīlḗ rá rī 'bā ārígótḗ ũfḗjǒ, íjǒ 'dī sī lḗ ú'dī dó sī ī'di rá. ¹³ ĩmi 'i'da ī'diní ásí ĩgbḗ ku. Lḗ ī'di 'bá 'bá íjǒ kóru rī 'dīlḗpi rī āngũ Įṣīrayǐlḗ drī agá 'dā rá, íjǒ pírí kí dó sī adru ĩminí múké benĩ.

¹⁴ “Mí unze jō írā ándrá mí áyípīka 'bá kí usúlḗ lōkókōrī mídrḗ mī jīránĩ kí abe āngũ Úpí Ādróná mídrḗ 'bā fḗlḗ míní rī gá rī kí ku.”

'Bá sādínĩ rú rī

¹⁵ Músā jō 'bá İṣṣayılǐ drĭ 'baní, “Lě úlĭ 'bá ǐjō ũnzĭ idelépi rĭ 'bá ǐjō sādínĭ ālu sĭ ku, ǐjō lijó pĭrĭ-pĭrĭ rá, lě sādínĭ 'bā adru kí ǐrĭ jōku na.

¹⁶ “Sādínĭ āzĭ drĭ lě 'bá āzĭ ní ũcōgō fělé sĭ ĩ'di tōjó ĩnzō sĭ, ¹⁷ 'bá ǐrĭ ǐjō 'dĭ gá rĭ 'bā tu kí pá 'bá ātalo rú āzĭla 'bá ǐjō lĭlépi sáwā 'dā sĭ rĭ kí drĭlé gá āngū sĭ Úpĭ ĩnzĭjō rĭ gá. ¹⁸ Lě 'bá ǐjō lĭlépi rĭ 'bā ndrŭ kí ǐjō la 'bā ĩndŭ múké-múké, wó údrĭ 'bá sādínĭ rú rĭ ǐsŭ jō ĩnzō, ǐjō ĩnzō rú ĩ'di 'bā jolé ĩ'di 'bā ádrĭpĭ ũrŭ.'bá gá rĭ sĭ, ¹⁹ 'bá 'dĭ 'bā áni rĭ 'bā ǐsŭ drĭrĭma 'bá tá 'bá tōlépi rĭ 'bā tá tí mŭlé ǐsŭlé rĭ. Gērĭ 'dĭ áni rĭ sĭ, ĩmi dó sĭ ǐjō ũnzĭ atrĭ ĩmi drĭdrĭnĭ gá. ²⁰ 'Bá 'bā ĩmbĭlĭkō acelépi rĭ kí dó sĭ ǐjō 'dĭ are āzĭla kí dó sĭ idé ũrĭ sĭ, āzĭla ǐjō ũnzĭ 'dĭ 'bā áni rĭ icó dó sĭ ru idélé ĩmi drĭdrĭnĭ gá 'dā ĩdĭ ku. ²¹ ǐjō 'dĭ 'bā áni rĭ kí agá ĩmi i'da ásĭ ĩgbē ku: ǐdri 'bā ũfŭ kí drĭ ǐdri be, mĭfĭ 'bā ũfŭ kí drĭ mĭfĭ be, sĭ 'bā ũfŭ kí drĭ sĭ be, drĭ 'bā ũfŭ kí drĭ drĭ be āzĭla pá 'bā ũfŭ kí drĭ pá be.”

20

Gbýā sĭ ā'dĭ 'dijó rĭ

¹ Músā jō İṣṣayılǐ ní, “Ídrĭ mŭ ā'dĭ gá mērō'bá mídrĭ 'ba rŭ, ǐdrĭ ndre la fārásĭ kí, gárĭ ā'dĭ drĭ kí āzĭla āsĭkárĭ ĩ'badrĭ kí abe ndē kí ũ'bĭkānā sĭ mídrĭ kí rá, mí idé kí sĭ ũrĭ sĭ ku, ā'dusĭku Úpĭ Ādróná mídrĭ ĩmi anzélepi āngū Mĭsĭrĭ drĭ agálé rĭ la adru mí be cí. ² Mi jō dó āni rú lějō ā'dĭ i'dójō, átáló 'bā amŭ pá tulé āsĭkárĭ kí drĭlé gá sĭ ǐjō jōjó ĩ'baní. ³ 'Bā jō, 'Mí are drĭ İṣṣayılǐ, āndrŭ mi dó mŭ ā'dĭ 'dĭlé mērō'bá mídrĭ kí abe 'dĭ, ĩmi ásĭ 'bā umvú ku jōku mí idé ũrĭ sĭ ku, ĩmi ũrŭ.'bá 'bā yā mērō'bá mídrĭ kí drĭlé gá ku, ⁴ ā'dusĭku Úpĭ Ādróná ĩmidrĭ la mŭ ĩmi abe ĩndĭ, āzĭla ĩ'di ĩmi fě ā'dĭ ndēlé rá.’

⁵ “Bá āmbogo rú āsīkārī kí drīlẹ́ gá rī kí jọ́ la āsīkārī 'baní, ‘Bá āzì jọ́ ú'dí la sīlẹ́pí sī Ādróná zìjọ́ drī la gá ku la cí yā? Íjọ́ 'dī sī, lẹ́ 'bā gō lícọ́ gá, jō íni ku ī'di icó mụlẹ́ drālẹ́ ā'dí gālẹ́ rá āzila 'bá āzì ndú la la dó sī mụ Ādróná zilẹ́ jọ́ 'dā drī gá nī ku rá. ⁶ 'Bá āzì 'dā zābībū ámvú trū wó ífí la ājí 'bīlẹ́pí ku la cí yā? Lẹ́ 'bā gō lícọ́ gá, jō íni ku ī'di icó drālẹ́ ā'dí gālẹ́ rá āzila 'bá āzì ndú la la dó sī mụ āyikō idélé ífí la sī nī ku rá. ⁷ 'Bá āzì lẹ́lẹ́pí ũkú ĩgbālẹ́pí wó ají drī ũkú lẹ́ ku la cí yā? Lẹ́ 'bā gō lícọ́ gá, jō íni ku ī'di icó drālẹ́ ā'dí gālẹ́ rá āzila 'bá āzì ndú la lā mụ ũkú 'dā ĩgbālẹ́ nī ku rá.’ ⁸ 'Dā 'bā ũngúkú gá 'bá āmbogo rú āsīkārī kí drīlẹ́ gá rī kí dó vā jọ́ la ī'baní, ‘Bá āzì ũrī āzila ásí umvúlẹ́pí umvú-umvú la cí yā? Lẹ́ 'bā gō vúlẹ́ lícọ́ gá ā'dusiku ī'di mụ ũkpó ākō fělẹ́ ádrípika āzì 'dī 'baní ku rá.’ ⁹ 'Bá āsīkārī 'bā āmbogo rú rī drī kí dó Íjọ́ jọ́ná de āsīkārī kí abe 'bo, kí dó drīlẹ́ āsīkārī 'badrī kí ũpě āsīkārī kí drīdrīnī gá 'dā.

¹⁰ “Míní mụ agá táwũnī āzì ce agá sī ā'dí 'dijọ́, drīdrī rī sī ífẹ́ ī'baní drīlẹ́mgbọ́ sī ásí ĩgbẹ́ ịsújọ́ ráká. ¹¹ Drī kí ā'ī kẹ́jí tị ī'badrī táwũnī drī kí nzílẹ́ ásí ĩgbẹ́ sī rá, 'bá pírí táwũnī 'dā agá rī kí dó sī adru mī átí'bóló ru, mī dó sī kí ũnmī āzì ngalẹ́ míní ũkpó sī. ¹² 'Bá táwũnī 'dā agá rī drī kí gá ásí ĩgbẹ́ idélé mí be úmgbé āzila drī kí mí be ā'dí ā'ī, āsīkārī 'bā ce kí táwũnī 'dā trọkíliri. ¹³ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Úpí Ādróná mídrī drī dó fě́ la ípa táwũnī 'dā rá, mí ụ'dí āgọbị ala gá rī kí pírí rá. ¹⁴ Wó ũkú kí, anzị kí abe, ānākpá kí trū āzila āko āzì táwũnī 'dā agá rī kí abe pírí, kí dó adru ũrọdrī mí āni la rú, āzila mī dó sī icó ũrọdrī Úpí Ādróná mídrī 'bā fě́lẹ́ míní angájọ́ mẹrọ́'bá mídrī 'ba rùlẹ́ rī kí ayúlẹ́ mí āni la rú rá. ¹⁵ Ínga Íjọ́ 'dī kí 'bá táwũnī mí rụ 'dā rá-rá ru āngū míní sī mụjọ́ rijọ́ ala gá rī gá 'dā kí ụrụ' 'bá gá cécé 'dī 'bā áni, adru sùrú mí rụ 'dā áni rú

rĩ 'ba rú ku.

¹⁶ “Wó súrú Úpí Ādróná mídrĩ 'bā mụlé fělé āwītā rú míní rĩ 'bā táwũnĩ kí agá, mí ụ'dí āko ídri trũ ala gá 'dāá rĩ kí pírí. ¹⁷ Mí ỉĩkĩ 'bá súrú 'dā kí agá rĩ kí pírí: 'Bá Hítĩ drĩ kí, 'bá Āmórĩ drĩ kí, 'bá Kānānĩ drĩ kí, 'bá Pěřezĩ drĩ kí, 'bá Hívĩ drĩ kí āzila 'bá Yěbúsĩ drĩ kí abe cécé Úpí Ādróná mídrĩ 'bā míní ũkpó la fějó rĩ áni. ¹⁸ Īdrĩ kí ỉĩkĩ pírí ku, kí ĩmi fě ỉjó ũnzĩ idélé Úpí Ādróná ĩmidrĩ rú, ỉjó 'dĩ sĩ kí dó sĩ ĩmi imbá ỉjó drĩnzá ru ĩ'bā kí jō sĩ ādroña ĩ'badrĩ kí ĩnzĩjó rĩ kí sĩ.

¹⁹ “Míní lě agá táwũnĩ 'dā pa agā, íga ife ífí la kí najó nānā rĩ kí vũrú ku, ā'dĩ 'dā drĩ táni ụ'dụ 'dụ agá āzo rú rá tí. Mí icó ife 'dā kí ífí nalé rá, wó ĩga jō kí vũrú ku, ā'dusĩku ife 'dā adru kí mērọ' 'bá mídrĩ kí ku. ²⁰ Mí icó ife āzĩ ífí nalé ku 'dĩ kí izalé āzila galé vũrú sĩ āko ĩmi āzākolépi sĩ táwũnĩ 'dā 'dujó rĩ kí idéjó rá kpere míní táwũnĩ 'dā 'dụ agā.”

21

'Bá 'dìlè ũnĩ rĩ

¹ Músā jọ, “Údrĩ 'bā āzĩ ịsú ú'dị ĩ'di ũnĩ ásé agálé āngũ Úpí Ādróná mídrĩ 'bā mụlé fělé míní rĩ gá, wó údrĩ nĩla ā'di 'dị ĩ'di nĩ yā rĩ gá ku, ² 'bā ĩyō ĩmidrĩ drĩlẹ ru rĩ kí āzila 'bá ỉjó lịlẹpi rĩ kí abe 'bā mụ kí āngũ 'dā 'bā āzo āvũ rú 'dāá rĩ ụ'bĩlé táwũnĩ ānĩyágágá 'dāá ĩ'di ịsújó rĩ kí abe. ³ 'Dā 'bā ũngúkú gá 'bá ĩyō drĩlẹ ru táwũnĩ ānĩná āvũ 'dā andre gá rĩ 'bā a'dụ kí tị kẹrĩ drĩ āzĩ ngalépi ku la. ⁴ 'Bá ĩyō 'dā 'ba agụ kí ĩ'di á'bu ỉyĩ trũ nzulépi ku, drĩ sōlé ku āzila ũri sajó ala gá ku la agá, 'bā nũ kí imbe la rá. ⁵ Anzĩ Lévĩ drĩ átaló rú 'dĩ 'bā mụ kí 'dāá ĩndĩ, ā'dusĩku kí mụ kẹsĩ ru bilépi alĩ be 'dĩ lịlẹ nĩ. Úpí Ādróná mídrĩ pẹ kí āzĩ ngalé ĩ'dinĩ āzila kí sĩ ỉjó sũsú wijó rĩ jọ nĩ. ⁶ 'Dā 'bā ũngúkú gá 'bá ĩyō pírí drĩlẹ ru táwũnĩ āni ágágá āvũ 'dā

andre gá rĩ 'bã ùjĩ kí ru drĩ tĩ kĕrĩ imbe nũlé 'dã drĩ gá,
 7 ãzĩla 'bã jọ kí, 'Ãma asu ãrĩ 'dĩ drĩ ãmadrĩ sĩ ku ãzĩla ãnĩ
 ã'du idé 'i'di nĩ yã rĩ gá ku. 8 'Bá drĩlĕ ru 'dĩ kí dó Úpĩ a'ĩ
 jọjọ la ítrũ 'bá mídrĩ Ísĩrayĩlĩ drĩ mínĩ apálé Mĩsĩrĩ gálé
 'dĩ kí. Úpĩ ítrũ ãma ãzĩla í'bã íjọ 'bá 'dĩlé íjọ kọlĩ 'dĩ drĩ
 ãma drĩ gá ku fô! 9 Íjọ 'dĩ sĩ, íjọ ãminĩ idélé Úpĩ 'bã lĕlé
 rá 'dĩ la fĕ, ãrĩ 'bá 'dã drĩ ú'bã dó sĩ 'i'di ãmi drĩ gá ku.”

Ūkú rụlé mǎbúsũ rú rĩ

10 Músã jọ, “Ídrĩ mụ ã'dĩ 'dĩlé mĕrọ'bá mídrĩ kí abe
 ãzĩla Úpĩ Ádróná mídrĩ drĩ dó kí fĕ ãmidrĩ gá rá, ídrĩ dó sĩ
 kí rụ ã'dĩ gá 'dãã mǎbúsũ rú, 11 ãmi ãzĩ drĩ ũkú ãzĩ ndre kí
 agá 'dãã ãla ru, drĩ lĕ 'i'di 'dũlé 'ĩ'dinĩ ũkú ru yã ãni, 12 'ba
 agụ 'i'di lĩcọ 'i'didrĩ gá, 'bã ufá 'i'di drĩ'bĩ rá ãzĩla 'bã ulĩ
 únúká la kí rá, 13 ãzĩla 'bã ũtrũ bõngó ándrá sĩ 'i'di rujọ rĩ
 kí rá. 'Ba u'á dó 'i'didrĩ ko gá 'dãã átĕpĩ kí awájọ ãndrĕ be
 ãmbá ãlu, 'dã 'bã ũngúkú gá icó dó 'i'di 'dũlé 'ĩ'dinĩ ũkú ru
 rá. 14 Vúlé vúlé ru drĩ u'á 'ĩ'dinĩ ãyĩkõ sĩ ku, lĕ 'ba a'be 'i'di
 mụlé drĩlĕ mgbọrú. 'ĩ'dinĩ 'i'di 'dũjọ ũkú ru rá rĩ sĩ icó dó
 'i'di 'bálé átí'bó ru ku, ãzĩla 'i'di ãtũndálé séndĕ sĩ ku.”

Hákĩ ngótĩ kǎjǎnĩ rĩ drĩ

15 Músã jọ 'bá Ísĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ, “'Bá ãzĩ drĩ adru ũkú kí
 trũ ĩrĩ drĩ ãzĩ rĩ lĕ ãndãnĩ, wó ngótĩ kǎjǎnĩ rĩ drĩ adru ũkú
 'i'di 'bã ngũlé ũnzĩ rĩ drĩ 'i, 16 ágóbĩ drĩ dó lĕ ãko 'i'didrĩ
 kí awalé anzĩ 'i'didrĩ 'banĩ, lĕ 'bã fĕ hákĩ ngótĩ kǎjǎnĩ rĩ
 drĩ kí mũlũmbĕ kóru adru ũkú vúlé 'i'di 'bã lĕlé ambamba
 rĩ 'bã ngótĩ drĩ la ku. 17 Lĕ 'bã fĕ ãko úmgbó pálé ĩrĩ rĩ
 kí ngótĩ kǎjǎnĩ rĩ nĩ, drĩ tãni adru agá ngótĩ ũkú ngũlé
 ũnzĩ rĩ drĩ 'i rá tí. Ngótĩ 'dĩ bãsĩ 'ĩ'dinĩ bõdõ ũnĩjọ rĩ. Háki
 kǎjǎnĩ drĩ kí 'i'di ãni.”

Ngótĩ íjọ arelépi ku rĩ

¹⁸ Músā jō ʔṣṣrayǎlǎ ní, “Bá āzǎ drǎ adru ngóṭǎ drǎ ũnzǎ āzǎlǎ átépǎ kí tǎ arelépǎ āndrē be ku la trū, drǎ kí tǎnǎ ǎ'dǎnǎ drǎrǎma fē rá, drǎ gǎ kí tǎ arelé úmgbé, ¹⁹ átépǎ 'bǎ ru kí ǎ'dǎ āndrē be, 'bǎ agu kí ǎ'dǎ 'bǎ ǎyō drǎlǎ ru táwǎnǎ 'dǎ agǎ rǎ kí drǎlǎ gǎ pá tujó kēsǎ drǎlǎ gǎ. ²⁰ 'Bǎ jō kí 'bǎ ǎyō drǎlǎ ru rǎ 'banǎ, 'Ngóṭǎ āmadrǎ 'dǎ drǎ la ũnzǎ, gǎ āma tǎ arelé úmgbé, ǎ'dǎ séndē iza āzǎlǎ ǎ'dǎ 'bǎ ǎmērǎlépǎ íwǎ sǎ la.’ ²¹ 'Dǎ 'bǎ ũngúkú gǎ 'bǎ pǎrǎ ʔṣṣrayǎlǎ drǎ kí dó sǎ ǎ'dǎ u'bé ǎrǎ sǎ kǎyǎ. Gērǎ 'dǎ ǎnǎ rǎ sǎ, ǎmi dó sǎ ǎjǎ ũnzǎ atrǎ ǎmi drǎdrǎnǎ gǎ rá. 'Bǎ pǎrǎ ʔṣṣrayǎlǎ drǎ kí dó sǎ are la āzǎlǎ kí dó sǎ idé ũrǎ sǎ.”

Āzítánjá āzǎ rǎ kǎ

²² Músā jō 'bǎ ʔṣṣrayǎlǎ drǎ 'banǎ, “Údrǎ 'bǎ āzǎ 'dǎ ǎjǎ ũnzǎ ǎ'dǎ 'bǎ idélé rǎ sǎ āzǎlǎ údrǎ dó sǎ āvū la gǎ ife sǎ gǎ, ²³ lē ǎ'be āvū la ife sǎ gǎ 'dǎá kpere ǎnǎ gǎ ku. ǎsǎ ǎ'dǎ ú'dú ǎlu 'dǎ 'bǎ vúnǎ sǎ rá, ǎ'dusǎku āvū 'bǎdrǎ ife sǎ gǎ rǎ la áwǎtánjá Ādrónǎ drǎ ajǎ āngū drǎ gǎ. Mǎ andǎ āngū Úpǎ Ādrónǎ mǎdrǎ 'bǎ fēlé ǎmǎnǎ 'dǎ āvū ǎsǎlǎ ku rǎ sǎ ku.”

22

¹ Músā jō ʔṣṣrayǎlǎ ní, “Ídrǎ 'bǎ āzǎ 'bǎ tǎ jōku kǎbǎlō ndre lē āvǎlé āvǎ-āvǎ, mǎ a'be ǎ'dǎ ku, ǎru ǎ'dǎ agulé vǎlé 'dǎpǎ drǎlǎ. ² 'Bǎ 'dǎ 'bǎ lǎcǎ drǎ adru ǎnǎ rú ku, jōku ǎdrǎ 'dǎpǎ la ǎ'dǎ 'ǎ yǎ rǎ nǎ ku yǎ ǎnǎ, ǎ'dú tǎ 'ǎ jōku kǎbǎlō 'ǎ trū mǎjǎ lǎcǎ gǎlǎ mǎ be ǎndǎ kpere 'dǎpǎ 'bǎ ru a'dǎ agǎ. Mǎ dó sǎ fē la ǎ'dǎ drǎlǎ ǎndō. ³ Mǎ idé ǎjǎ ǎlu 'dǎ ǎnǎ rǎ ǎdrǎ 'bǎ āzǎ 'bǎ kǎyǎnō, bōngǎ jōku ǎko āzǎ 'bǎ āzǎ ǎnǎ lēlépǎ āvǎlépǎ āvǎ-āvǎ la ǎsǎ rǎ gǎ, lē mǎ a'be ǎ'dǎ ku.

⁴ “Ídrǎ 'bǎ āzǎ 'bǎ kǎyǎnō jōku tǎ ndre a'dé vǎrǎ, mǎ a'be ǎ'dǎ ku. ǎko 'bǎ 'dǎ 'bǎ āzǎ ǎnǎkpǎ ǎ'dǎdrǎ ǎngǎjǎ urǎ gǎ pá drǎ gǎ.

⁵ “Lẽ ũkú 'bã sũ kí ãgɔbì 'bã bõngó ku, ãzila ãgɔbì 'bã sũ kí ũku kí 'bã bõngó ku, ã'dusíku Úpí Ádróná mídrĩ ngũ 'bá íjọ 'dĩ 'bã áni rĩ kí idélépi rĩ kí ũnzí.

⁶ “Ídrĩ árinjá ázi 'bã jörövũ ísú ife sí gá jòku vũrú gẽrĩ tị gá ãzila ãndrẽ vũ mvaka kí drĩ gá jòku gbé kí drĩ gá, lě í'dụ árinjá 'bã ãndrẽ ìndĩ ku. ⁷ Mí icó árinjá 'bã mvaka kí 'dùlé rá, wó lě mí a'be árinjá 'bã ãndrẽ mùlé rá, íjọ 'dĩ sí mí dó sī u'á ú'dụ ãzo ru ãzila adru málí trũ.

⁸ “Ídrĩ jó ú'dí sí, lě ísì Börö ázi dẽrẽ la jó 'dã 'bã drĩ 'bã búlú gâ sí cí sí 'bá kí atrĩ jó á'déná gá. 'Bá ázi drĩ dó sí a'dé drājó rá, íjọ la adru dó sí mî ãni ku.

⁹ “Lẽ mí umú ũri ĩrĩ kí salé amvú mídrĩ zābíbũ drĩ agá ku; ídrĩ idé la 'dĩ 'bã áni rá, ũri míní salé 'dã kí zābíbũ drĩ be kí ru iza ĩrĩtrá rá.

¹⁰ “Lẽ mí icí mọnĩgọ kí kǎyĩnō be ãngũ ãlu gá sí ámvú sọjó ku.

¹¹ “Lẽ ísũ bõngó cālé kǎbílō 'bíko sí usalé bõngó mĩfĩ nírinjá rĩ be ãngũ ãlu gá rĩ kí ku.

¹² “Mí ĩgbe bõngó tǎyā-tǎyā la bõngó míní sũlé rĩ 'bã kónā sụ rĩ kí tị gá sí cí.”

Ãzítánjá ũkú 'baní ru sũjó ágɔbì be rĩ

¹³ Músá jọ 'bá Ísìrayílĩ drĩ 'baní, “Ágɔbì ázi drĩ ũkú a'dụ, ĩ'baní ru lajó ĩ'di be 'bo rĩ 'bã vúlé drĩ dó ĩ'di ngũ ũnzí, ¹⁴ ãzila drĩ dó sí ìnzō alí ĩ'di rú sí rú la izájó jójó la, ‘Má a'dụ ándrá ĩ'di ũkú ru, wó ma mụ áma lalé ĩ'di be 'bo, má ísú adru bíkĩrā ku.’

¹⁵ “Íjọ 'dĩ drĩ ru idé 'dĩ áni rá, ĩzónâ 'bã átépĩ kí ãndrẽ be 'bã a'dụ kí sókã ándrá ári trũ ĩzépĩ 'bã kí sí ru lajó ágô be drĩ la gá ú'dụ drĩdrĩ 'dã sí rĩ 'i, i'dajó la 'bá ĩyō kí drĩlẹ gá 'bĩ jō drĩ ágó ǎjĩ ku. ¹⁶ ĩzónâ 'bã átépĩ 'bã jọ dó 'bá ĩyō drĩlẹ ru rĩ 'baní, ‘Áfẽ ándrá mǎ ĩzépĩ ágɔbì 'dĩ ní ũkú ru,

wó ú'di'da gā dó i'di úmgbé. ¹⁷ Íjǒ 'dī sī ú'di'da alí dó ìnzō ìzónǎ mádrī ɔrɔ'ba gá āzila jǒ isú mā ìzèpì adru bīkīrā ku. Wó 'bá iyō 'dī, āko i'dalépi la mā ìzèpì i'di bīkīrā rī i'di sókā ārī trū ándrá i'baní sī ru lajǒ drī la gá ú'dú drīdrī 'dā sī rī gápi 'dī.' ¹⁸ Íjǒ 'dī 'bā ũngúkú gá 'bá iyō drīlé ru táwũnī drī kí dó ágô 'dú sī i'di ìndú cojǒ. ¹⁹ 'Bā lì kí drī la gá séndē sílīvā rú rī 100 fēlé fáyīnī rú átépī ní, ā'dusīku ágǒbì 'dī iza ìzónǎ bīkīrā rú Ìsīrayílī rú 'dī 'bā rú. Ìzónǎ 'bā adru dó i'di 'bā ũkú ru āzila lē ágô 'bā dro i'di ku kpere i'diní drā agā.

²⁰ “Wó Íjǒ i'di tǒjǒ rī drī adru āndá āzila āko āzī i'dalépi la ìzónǎ 'dī bīkīrā la drī adru 'dáyɔ, ²¹ lē 'ba agɔ i'di átépī drī kējítì gá, 'bá táwũnī 'dā gá 'dāá rī 'bā u'bé kí i'di írā sī káyī rá, ā'dusīku i'diní Íjǒ drīnzá ru la idéjǒ āngū Ìsīrayílī drī gá i'diní mī-ācì idéjǒ átépī drī kogálé 'dī sī rɔ drī ágó ku rú rī sī. Gērī 'dī áni rī sī, ìmi dó sī Íjǒ ũnzí drī atrī ìmi drīdrīnī gá rá.

²² “Údrī ágǒbì āzì isú 'bá āzì 'bā ũkú drī iza agá, ágǒbì i'di 'bā ũkú drī izalépi 'dā kí ũku 'dā be lē ú'dí kí ìrītrá rá. Gērī 'dī áni rī sī, ìmi dó sī Íjǒ ũnzí atrī ìmi drīdrīnī gá Ìsīrayílī gá 'dā.

²³ “Ágǒbì āzì drī kí ru isú ìzónǎ bīkīrā rú drī 'bālé ìgbālé ũkú ru la be drī drī la iza sī ru lajǒ rá, ²⁴ ìmi kí 'dú ìrītrá kējítì táwũnī 'dā drī gá āzila ìmi ú'bé kí írā sī káyī rá, ā'dusīku ìzónǎ 'be ũlúlú āzākoma isújǒ ku, ágǒbì iza 'bá āzì 'bā ũkú drī. Gērī 'dī 'bā áni rī sī, ìmi dó sī Íjǒ ũnzí drī atrī ìmi drīdrīnī gá rá.

²⁵ “Wó 'bá āzì drī ìzónǎ drī 'bālé ìgbālé 'bá āzì ní ũkú ru la ɔrɔ rá, lē ágǒbì 'dā 'bā drā lú Íjǒ 'dā sī nī. ²⁶ Lē idé Íjǒ āzì ũnzí la ìzónǎ 'dā 'bā ɔrɔ'ba gá ku, ā'dusīku idé drī Íjǒ ũnzí sī i'diní drājǒ rá la ku. Kēsī 'dī i'di cécé 'bá āzì ní 'bá āzì cojǒ āzila sī i'di 'díjǒ rī áni, ā'dusīku ²⁷ ágǒbì ɔrɔ ìzónǎ

drĭ 'bālĕ ĭgbālĕ ũkú ru 'dĭ ásĕ agâlĕ, ĭzónâ ní tání uzájó sĭ
 āzākoma ĭsŭjójó rá tí, 'bá āzĭ a'dĭ ru sĭ ĭ'di āzā kojó ku.

²⁸ “Ăgóbĭ āzĭ drĭ ĭzónjá bĭkĭrā rú drĭ 'bālĕ ĭgbālĕ ku la
 āzĭ ũru rá, údrĭ kí ru rá, ²⁹ ĭ'di ĭzónâ 'bā átĕpĭ drĭ ājĕ ũfĕ
 séndĕ sĭlĭvā rú kālĭ tōwú sĭ. Lĕ 'bā 'du ĭ'di ĭ'di 'bā ũkú ru
 ā'dusĭku ũru ĭ'di ũkpō sĭ. Icó ĭ'di drolĕ ku kpere ĭ'dinĭ drā
 agá.

³⁰ “Bā āzĭ 'bā la ru átĕpĭ 'bā ũkú sĭ ku, lĕ 'bā fĕ drĭnzā
 átĕpĭ ní ĭ'dinĭ ru lajójó átĕpĭ drĭ gbólójó sí gá rĭ sĭ ku.”

23

Ijójó adrujójó Úpĭ 'bā 'bá ru ku rĭ

¹ Mŭsā jō ĭsĭrayĭlĭ ní, “Ăgóbĭ acolĕ pálĕ gâlĕ rá jōku
 pálĕ la lĭjójó rá rĭ 'bā fi 'bá Úpĭ drĭ kí agá ku.

² “Bā tĭlĕ ũgbójó ru rĭ jōku 'bā 'dĭ ání rĭ 'bā anzĭ mŭlĕ
 tĭlĕ drĭlĕ gâlĕ rĭ kí, cajójó kpere á'bĭ anzĭ mŭdrĭ rĭ 'ba rŭ,
 'bā fi kí 'bá Úpĭ drĭ kí agá ku.

³ “Bā Āmónĭ drĭ kí jōku 'bá Mŭwábŭ drĭ kí jōku anzĭ
 ĭ'badrĭ mŭlĕ tĭlĕ drĭlĕ gâlĕ rĭ kí abe, kpere á'bĭ anzĭ
 mŭdrĭ rĭ 'ba rŭ, 'bā fi kí 'bá Úpĭ drĭ kí agá ku jā 'dā. ⁴ ĭ'bā kí
 ándrá gājójó ĭminĭ ínā āzĭla ĭyĭ fĕjójó úmgbĕ gĕrĭ gá 'dāā sáwā
 ĭminĭ āfŭjójó Mĭsĭrĭ gâlĕ rĭ sĭ rĭ sĭ, āzĭla ĭ'banĭ ándrá Bĕyŏrĭ
 ngŏpĭ Bālámŭ angálĕpĭ táwŭnĭ Pĕtŏrĭ Mĕsŏpŏtámĭyā gá
 rĭ ayujójó ĭmi wājójó rĭ sĭ. ⁵ Wójó Úpĭ Ādrónjá mídrĭ gā Bālámŭ
 tĭ arelĕ úmgbĕ, kĕjĭ la gá uja áwātánjá 'dĭ mínĭ drĭlĕba rŭ,
 ā'dusĭku ĭ'di 'bā ĭmi lĕjójó rá rĭ sĭ. ⁶ Lĕ ĭndrŭ u'ájójó ĭ'ba abe
 ásĭ ĭgbĕ sĭ ku jōku ĭndrŭ málĭ ĭ'badrĭ kí sáwā pĭrĭ mínĭ
 adrujójó ídrĭ rŭ rĭ kí agá ku.

⁷ “Mĭ ide 'bā Ídŏmŭ drĭ kí ku ā'dusĭku kí mĭ ádrĭpĭka
 kí. Mĭ ide vā 'bá Mĭsĭrĭ drĭ kí ku ā'dusĭku mí u'á ándrá vā
 āmĭyŏjójó ru ĭ'badrĭ āngŭ gá rá. ⁸ Á'bĭ anzĭ ĭ'badrĭ mŭlĕ

tiłé drīlĕ gálé nábā na sī rī kí dó mu filé 'bá Úpí drī ru tralépi rī kí agá nī.”

Kámbī āsikáři 'badrī 'bā adru ālá ru

⁹ Músā jō Iṣṛayílī ní, “Īminí ĩmi tra agá kámbī sī ā'dí 'dijó mĕrŏ' 'bá ĩmidrī kí abe rī gá, ĩmi idé ĩjŏ ũnzí ku.

¹⁰ Ágŏbī āzī drī ru ũnzŏ ĩnī sī údré sī yā áni, 'bā fū kámbī agá 'dāá rī sī āmvé ā'dusīku ĩ'di āndī ru āzila 'ba u'á á'dūsī.

¹¹ Drī ca ĩndrŏ sī 'bā ũjī ru rá, ĩtŭ 'bā 'de agá 'dā icó dó afilé 'bá kí agá kámbī agá 'dŏlé rá.

¹² “Lĕ āngŭ ĩminí sī mujŏ ĩzĕ gá āzila údré gá rī 'bā adru kí kámbī agá rī sī āmvé. ¹³ Īminí acī agá, ĩmi acī āko āzī sī 'bŭ gajŏ la trŭ, ĩjŏ 'dī sī ĩdrī dŏ sī lĕ mułé ĩzĕ gá, ĩmi dó sī 'bŭ ga āzila ĩmi dó sī ĩzĕ drī kŭ cí. ¹⁴ Īmba kámbī míní sī rijŏ ala gá rī tā ālá ru ĩminí ĩmī tra agá āngŭ ālu gá, ā'dusīku Úpí Ādrŏná mídrī ĩ'di ĩmi drīdrījī gá 'dā cí sī ĩmi tā mbajŏ āzila ĩminí ā'dí ndĕjŏ, ĩjŏ 'dī sī lĕ ĩmi idé cākā ku, Úpí Ādrŏná ĩmidrī la mu ru ũgŏrŏ ujalé ĩminí ku rá.”

Āzítánjá āzī rī kí

¹⁵ Músā jō bá Iṣṛayílī drī 'baní, “Ātí' 'bŏ ágŏbī ru jŏku ũkú ru rī drī kí apá ágŏbī ĩ'bā āmbŏgŏ ru rī rŭ 'dāá rī sī rá, drī kí apá mīrī rŭ sī ru pajŏ, lĕ ĩpĕ kí tī vŭlĕlé ĩdī ku.

¹⁶ Icó u'álé ĩmi drīdrījī gá 'dā āngŭ ĩ'di 'bā pĕlé táwŭnī ĩmidrī kí 'bā āzī ālu ĩ'diní múké la agá rá.

¹⁷ “Āgŏbī jŏku ũku Iṣṛayílī gá rī 'bā nga kí āwŭ āngŭ sī Ādrŏná ĩnzjŏ rī gá ku. ¹⁸ Sĕndĕ ĩsŭlé āwŭ sī rī lĕ ájī ĩ'di jŏ Ādrŏná drī agá sī ũyŏ najŏ drī la gá ku. Úpí Ādrŏná mídrī gā sĕndĕ sī ũru' 'bá ũzjŏ 'dī áni rī kí úmgbĕ.

¹⁹ “Īdrī sĕndĕ jŏku ākŏnā jŏku āko cí la fĕ 'bá mí āni Iṣṛayílī rŭ la nī, lĕ í'bā ũrŏdrī drī la gá ku. ²⁰ Mí icó ũrŏdrī 'balé āko 'dī áni 'dī drī gá rá la āmíyŏná 'banī, wŏ ku la 'bá mí āni Iṣṛayílī rŭ rī nī, mí ũbī āzítánjá 'dī kí vŭ

āzila Úpí Ādrónjá mídrî la dô sî míní sŭsŭ wi āko pírí míní mŭlé 'dŭlé rî kí agá āngŭ míní sî mŭjó rijó rî gá.

²¹ “Ídrî ũyō na Úpí Ādrónjá mídrî drîlĕ gá, lĕ í'be íjō míní azilĕ sî ũyō najó 'dā vŭrŭ ku, Úpí Ādrónjá mídrî la ími ru ũyō ĩnzō rŭ 'dī sī rá, āzila ĩ'di íjō ũnzí la ídrî ũyō nalé rî tā mba ku rî gá. ²² Wó ídrî ũyō na ku adru ími drĭ gá íjō ũnzí la rú ku. ²³ Wó ídrî ũyō na ími tĭ sĭ cĕnĭ 'bo, ími vúnjá 'bā mba ũyō míní nalé Úpí Ādrónjá mídrî drĭlĕ gá rĭ tā múké-múkĕ.

²⁴ “Ídrî mŭ mĭ jĭránĭ 'bā ámvŭ zābĭbŭ drĭ tĭ gā sĭ, mí icó zābĭbŭ ala gá rĭ kí nalé rá, wó lĕ í'dŭ āzila ākójó sĭ ĩndĭ ku. ²⁵ Ídrĭ mŭ mĭ jĭránĭ 'bā ámvŭ āná drĭ tĭ gā sĭ, mí icó ānâ ucelé anilé ími drĭ gá nalé rá, be la rá la, ílā ílĭnjá sĭ ku.”

24

Íréjá ũkú 'bā āni ágóbĭ be rĭ

¹ Mŭsā jō İşırayılĭ ní, “Ícétánjá sĭ ágóbĭ āzĭ drĭ ũkú ĩgbā rá āzila drĭ vŭlé vŭlé ru lĕ ĩ'di gālĕ úmgbĕ, ā'dusĭku ĩ'dinĭ íjō āzĭ āyĭkō fĕlĕpĭ ĩ'dinĭ ku la ĩsŭjó ĩ'di ũrŭ'bá gá rĭ sĭ, lĕ 'bā sĭ wárāgā sĭ ũkú 'dā gājó rĭ drĭ la gá āzila 'bā pĕ dó sĭ tĭ la ĩ'di drĭko gá 'dāá rá. ² Ŭkú 'dā drĭ lícŭ ágóbĭ 'dā drĭ a'be 'bo, drĭ dó mŭ ágó āzĭ gá, ³ āzila ũkŭ 'bā ágó nāmbā ĩrĭ sĭ rĭ drĭ vā ĩ'di ngŭ ũnzĭ, ágô 'bā sĭ wárāgā ĩ'di 'bā sĭ ũkú 'dā gājó rĭ fĕlĕ drĭ la gá ĩndĭ, 'bā pĕ dó sĭ ĩ'di tĭ ĩ'di drĭko gá 'dāá rĭ sĭ rá, jōku ágô drĭ drā rá, ⁴ ágó kāyú ándrá ĩ'di gālĕpĭ 'dā lĕ 'bā ĩgbā ũkú 'dā ĩdĭ ku, lĕ 'bā nĭ rá ũkú 'dā dó āndĭ ru, drĭ ĩ'di ĩgbā ĩ'dinĭ ũkú ru ĩdĭ, ĩ'di adru Úpí Ādrónjá mídrĭ drĭlĕ gá 'bā ngŭlĕ ũnzĭ la rú, lĕ mí idé ũnzĭkānā āzĭ āmbógó 'dĭ āni la āngŭ Úpí Ādrónjá mídrĭ 'bā fĕlĕ míní rĭ gá 'dā ku.

5 “Ágóbí āzī drī ūkú ĩgbā ú'dí, lě úpě tị la ā'dí gá ku jōku úfě ĩ'diní āzī ngalé ũ'bí kí agá ku, lě 'ba u'á drīlēmgbọ rú ílí ālu lịcọ gā sī āzıla 'bā fě sī āyikō ūkú ĩ'di 'bā ĩgbālē rī ní rá ká.

6 “Ídrī 'bā āzī ní dẹnō fě, lě í'dụ ĩ'di 'bā írā sī ānā 'įjọ rī tị la gá gúrā rú ku, 'dī la fě la mi 'bá lịcọ 'dā agá 'dāá rī kí 'bā āko kí sī u'ájó ídri rī 'dụ rá.

7 “Údrī 'bā āzī ịsụ 'bá Ịsịrayílị rú ágóbí jōku ūkú ru la uzị agá ātí'bo ru séndě sī, lě 'bá 'bá kí ụzịlẹpi 'dī 'bā áni rī ú'dị ĩ'di rá, gẹrị 'dī áni rī sī, ĩmi dó sī ịjọ ũnzị atrị ĩmi drīdrịnjí gá.

8 “'Bá ārī 'bā nalé rá rī kí lě 'bā nga kí ịjọ āzítánjá ru ātalo Lévị rú 'dī 'bā kí fělé rī kī, lě 'bā ũbī kí āzítánjá mání azilé 'dī kí vú múké-múké. 9 Lě mí ũrā ịjọ Úpí Ādróná mídrị 'bā ándrá idélé Míríyāmū rụ gẹrị gá 'dāá sáwā míní ándrá āfujó Mịsịrị gálé rī sī rī 'i.

10 “Ídrī jīrání mídrị ní āko āzī fě dẹnō rú, lě ífi ĩ'didrị jọ agálé ũkpó sī sī āko ĩ'di 'bā 'bālé gúrā rú rī a'dúlé mi 'i la ku. 11 Ítě āmvé 'dāá āzıla ífě 'ba a'dụ āko 'dā ajilé mí rụ 'dólé nī. 12 'Bá 'dā drī adru lēmērí yā áni, ímba ĩ'di 'bā bōngó ĩ'diní sī drị 'bejọ rī tã ịnị-ārā ku. 13 Mí uja ĩ'di 'bā bōngô ĩ'didrịlé vúlé 'dī sī ịtụ 'de drī ku rú, ịjọ 'dī sī ĩ'di dó sī ru drị 'be, ĩ'di dó sī míní sūsụ wi, āzıla ịjọ 'dī la dó sī adru ịjọ ālá la Úpí Ādróná mídrị 'bā drịlẹ gá.

14 “Mí ũnzā 'bá lēmērí āzıla 'bá āzākoma lẹlẹpi āzị ngalẹpi mídrị séndě sī 'dī kí ku, drī tání adru 'bá mī ádrípịka Ịsịrayílị rú la 'bā āzị jōku 'bá āmíyóná ru u'álẹpi táwụnị ĩmidrị 'dī kí 'bā āzị ālu la agá la. 15 Mí ũfě ĩ'di 'bā ũyá ĩ'di 'bā sī āzị ngájó rī ịsụ 'dī sī ịtụ 'de drī ku rú, ā'dusiku tị ásị ũyá 'dā drị gá. Ídrī ũfě la ku ĩ'di mụ awalé

míní ÚPÍ drĭlĕ gá rá āzĭla 'dĭ la adru ími ʊru 'bá gá Íjŏ ũnzĭ la.

¹⁶ “Ú'di átĕpĭ kĭ āndrĕ be Íjŏ ũnzĭ anzi 'badrĭ sĭ ku, jŏku ú'di anzi kĭ Íjŏ ũnzĭ átĕpĭ 'badrĭ āndrĕ be rĭ sĭ ku, be la rá la 'bá ālu-ālu 'bā drā Íjŏ ũnzĭ ĩ'didrĭ 'bā tĭ gá.

¹⁷ “Mí ĩkpā āmĭyŏŋá kĭ ĩmvú kĭ abe ĩ'bā hákĭ drĭ gá ku, āzĭla ĩ'du āwúzĭ 'bā bŏngŏ sĭ drĭ 'bejŏ la mŏrĭ tĭ gá ku.

¹⁸ Lĕ mí ũrā Íjŏ ándrá mínĭ adrujŏ átĭ'bŏ ru Mĭsĭrĭ gá rĭ āzĭla ÚPÍ Ādrŏŋá mídrĭ 'bā sĭ ími anzĕjŏ 'dā 'ĭ, 'dĭ Íjŏ mánĭ sĭ mínĭ āzítáná 'dĭ kĭ fĕjŏ ngajŏ 'dĭ.

¹⁹ “Sáwā mínĭ āná lājŏ ámvú mídrĭ agá rĭ sĭ, ími drĭ drĭ āvĭ sĭ āná āzĭ kĭ lājŏ ku, āná āzĭ drĭ kĭ ace ími vúlĕ gālĕ cí, Ígŏ kĭ lālĕ ku. 'Dā kĭ dó āko ru a'belĕpĭ āmĭyŏŋá, ĩmvú āzĭla āwúzĭ 'banĭ rĭ kĭ, Íjŏ 'dĭ sĭ ÚPÍ Ādrŏŋá mídrĭ la dó sĭ mínĭ sŭsŭ wi āzĭ pĭrĭ mínĭ ngalĕ rĭ kĭ drĭ gá. ²⁰ Sáwā mínĭ mĭzĕyĭtŭ ĩfĭ ũtĭjŏ ámvú mídrĭ agá rĭ sĭ, Ígŏ álólŏke ru acelĕpĭ rĭ kĭ ũtĭlĕ ĭdĭ ku, ĭmbĭ la acelĕpĭ álólŏke rú 'dā 'ba ace kĭ dó āmĭyŏŋá 'banĭ ĩmvú kĭ abe āzĭla āwúzĭ kĭ trŭ. ²¹ Mínĭ zābĭbŭ āka ũtĭ agá ámvú mídrĭ agá rĭ gá, Ígŏ álólŏke ru acelĕpĭ rĭ kĭ ũtĭlĕ ĭdĭ ku, ĭmbĭ la acelĕpĭ álólŏke rú 'dā 'ba ace kĭ dó āmĭyŏŋá 'banĭ, ĩmvú kĭ abe āzĭla āwúzĭ kĭ trŭ. ²² Lĕ mí ũrā Íjŏ ándrá mínĭ adrujŏ átĭ'bŏ ru Mĭsĭrĭ gá rĭ. Íjŏ 'dĭ bā sĭ mánĭ sĭ mínĭ āzítáná 'dĭ kĭ fĕjŏ ngajŏ 'dĭ.”

25

Drĭrĭma fĕ jŏ kĕlĭká sĭ rĭ

¹ Mŭsā jŏ ĩsĭrayĭlĭ ní, “Bá ĭrĭ drĭ kĭ Íjŏ ĩsŭ kĭ drĭdrĭnjĭ gá, 'bā agu kĭ Íjŏ la amálĕ 'bá 'bá Íjŏ lĭlĕpĭ rĭ 'badrĭ, āzĭla 'bá 'bá Íjŏ lĭlĕpĭ rĭ drĭ kĭ Íjŏ 'dĭ amá 'bo, 'bā a'be kĭ 'bá Íjŏ pĭrĭ rĭ ngalĕpĭ rĭ rá āzĭla 'bā lĭ kĭ Íjŏ 'bá Íjŏ ũnzĭ idĕlĕpĭ rĭ drĭ gá. ² Drĭ sĭ adru ágŏbĭ Íjŏ idĕlĕpĭ ũnzĭ rĭ ĭndŭ cojŏ, lĕ

'bá 'bá íjọ lịlẹpi rĩ 'bã fẽ kí 'bã la ru vũ gá ãzıla úco dó sĩ ìndú la 'bá íjọ lịlẹpi rĩ drĩlẹ gá. Kālãfe kẹlĩká drĩ sĩ 'ĩ'di ìndú cojọ rĩ la adru íjọ 'ĩ'di 'bã izalé rĩ 'bã úmgbó sĩ. ³ Ícọ drĩ la gá kẹlĩká 'bã kālãfe lịlẹ ù'bí ru rá, wó rá la 'bã alì kālĩsụ ku ã'dusĩku, drĩ alì rá, 'ĩ'di drĩnzá ají 'bá íjọ izalẹpi rĩ ní ù'bí kí drĩlẹ gá rá.

⁴ “Mí úmbé jọ mọnĩgọ ãná tulẹpi rĩ 'bã tị cí sĩ 'ĩ'di atriјó ãná naná gá ku.

Únere fiјá

⁵ “Bá ádrípị rú ãrĩ la drĩ kí u'á ãngũ ãlu gá wó ãzĩ ãlu rĩ drĩ drã rá drĩ ngótĩјá a'be ku, 'bá ãzĩ lịcọ ndú gá la 'bã fi ùkú 'ĩ'di 'bã a'belé rĩ ní ku; 'ĩ'di ãzĩ ágóbí drālẹpi rá rĩ 'bã ádrípĩ ãni sĩ ãwúzì 'dĩ fiјó sĩ anzi tiјó ádrípĩ drālẹpi rá rĩ nĩ. ⁶ Ngótì ágóbí 'ĩ'bã kí tìlẹ drĩdrĩ rĩ ála 'ĩ'di lã 'bá drālẹpi rá rĩ 'bã ngótì ru, íjọ 'dĩ sĩ, lịcọ 'ĩ'didrĩ 'bã anú rú dó sĩ sùrú İsrayĩlĩ drĩ agá 'dã ku be nĩ.

⁷ “Wó ágóbí drālẹpi rá rĩ 'bã ádrípị drĩ gã ùkú ãwúzì ru 'dã filé úmgbé, ãwúzì 'bã mu 'bá ãyō táwũnĩ tị gá rĩ 'ba rú ãzıla 'bã jọ 'ĩ'baní, ‘Mâ únere gã áma filé sĩ anzi tiјó sĩ 'ĩ'di 'bã ádrípĩ drālẹpi rá rĩ rú ajíјó İsrayĩlĩ gá 'dã úmgbé.’

⁸ 'Dã 'bã ùngúkú gá 'bá ãyō táwũnĩ tị gá rĩ 'bã umve kí ágóbí drālẹpi rá 'dã 'bã ádrípĩ 'i sĩ íjọ jọјó 'ĩ'di be. Drĩ gã kpere ãwúzì 'dã filé úmgbé, ⁹ ãwúzì ádrípĩ 'bã a'belé rĩ 'bã mu 'ĩ'di rú 'bá ãyō táwũnĩ tị gá rĩ kí drĩ gã sĩ, 'bã átrũ ñĩlã únẽrê 'bã pá ãlu rĩ gá rĩ rá, 'bã wi sũsú 'ĩ'di méléti gá ãzıla 'bã jọ, “Dĩ íjọ ngalé 'bá gālẹpi ádrípĩ drālẹpi rá rĩ ní anzi tiјó úmgbé sĩ 'ĩ'di 'bã rú ajíјó rĩ uru 'bá gá rĩ 'i.’ ¹⁰ Ála mu lịcọ 'ĩ'didrĩ nĩlẹ İsrayĩlĩ gá 'dã lịcọ sĩ ágóbí ala gá rĩ 'bã pá gá ñĩlã trũјó rá rĩ rú.

Ãzítánjá ãzĩ ndú-ndú rĩ kí

¹¹ “Āgōbī ĩrĩ drī kí rū co āzila ũkú ágōbī ālu rī drī drī amú ĩ'di 'bā ágō apalé ágōbī ĩ'bā kí rū cojō rī drī gá drī ágōbī āzī 'dā rū pálé gá ũkpó sī, ¹² ĩ'bā ásī ĩgbē ũkú 'dā drī gá ku, ĩlī drī la rá.

¹³ “Lě mí adru āko sī āko kí ānzī ũ'bĩjō rī kí trū mídrī bégĩ agá ĩrĩ āzī rī la adru ānzī rū āzī rī ĩpé ru la ku. ¹⁴ Lě mí adru āko sī āko kí ānzī ũ'bĩjō rī kí abe ĩrĩ mídrī jó agá, āzī rī la adru mgbōrú āzī rī la dó sī adru ĩmbíránjá ru íni la ku. ¹⁵ Mí ayú āko sī āko ũ'bĩjō múké 'bá najō ku íni rī, ĩjō 'dī sī mi dó sī u'á ílí āzo rū āngū Úpí Ādrónjá mídrī 'bā fělé míní rī gá. ¹⁶ Úpí Ādrónjá mídrī ngũ 'bá 'bá kí ũnzālēpi rī ũnzí.

Āzítánjá fělé 'bá Āmālékĩ rū rī kí ũ'díjō rá rī

¹⁷ “Īmi ũrā drī ĩjō 'bá Āmālékĩ rū rī 'bā kí idélé ĩmi rū gērĩ gá 'dāá sáwā ĩmĩ āgōjō Mĩsĩrĩ gálé rī sī rī. ¹⁸ Idé kí ándrá ũrĩ Ādrónā sī ku ĩjō 'dī sī, ũ'dí kí ándrá 'bá āndělēpi rá amŭlēpi jājā rū vúlélé rī kí pírí rá. ¹⁹ ĩjō 'dī sī, Úpí Ādrónjá mídrī drī míní āngū fē āzila drī fē la āngū 'ba adru ĩgbē ru mērō 'bá mídrī ĩmi andre gá rī kí drī gá rī sī 'bo, lě mí ũ'dí 'bá Āmālékĩ rū 'dī kí ũnókú drī gá 'dā pírí rá, ĩjō 'dī sī 'bá āzī agá dó sī ĩjō kí drī gá ĩdí ku be nī. Mí āvĩ jō ĩjō 'dī ku!

26

Ākónā āfŭlēpi drīdrī rī kí ālu mŭdrī drī be

¹ “Ídrī āngū Úpí Ādrónjá mídrī 'bā fělé míní rī 'dŭ mí āko rū sī rijō ala gá 'bo, ² lě mí ají ākónā āfŭlēpi drīdrī míní atralé ámvú agalé ākónā ālu-ālu míní salé rī 'badrī kí pírí gŭfá sī. Ímŭ kí trū āngū Úpí Ādrónjá mídrī 'bā pělé sī ĩ'di rū ĩnzĩjō rī gá. ³ Ímŭ átáló drīlē ru sáwā 'dā sī rī rū āzila ĩjō ĩ'diní, 'Má ají fětánjá 'dī āndrū Úpí Ādrónjá mídrī

ní sī 'i'dajó má afí dó āngū ándrá ī'di 'bā ūyō la najó āmā áyíṗika 'baní 'i fē la āmaní rī gá 'bo.' ⁴ Átáló la dó gúfā 'dū ími drī gá rī sī āzila ī'di dó ī'di 'bā ālītārī Úpí Ādrónjá mídrī drī drī gá.

⁵ “Dā 'bā ūngúkú gá mi dó ǐjǒ 'dī jǒ Úpí Ādrónjá mídrī drīlē gá: ‘Mā áyíṗi 'i ándrá 'bā Ārāménīyā rú āngū pilépi la, 'dū 'bā ī'didrī lícǒ gá rī kí trū mujó Mīšírī gá. Sāwā ī'bā kí mujó Mīšírī gá rī sī kí kālāfe ándrá were rú, wó acá kí dó sūrú āmbógó āzila ūkpó la rú. ⁶ Wó 'bā Mīšírī rú rī fē kí āmaní ūcōgō āzila 'bā kí āma āzī ngalé ātí'bó ru. ⁷ Dā 'bā ūngúkú gá āma awá Úpí Ādrónjá āmā áyíṗika 'badrī rú. Are áwáná āmadrī rá āzila ndre drīçǐná, ūcōgō, āzila íkpāná sī āma íkpājó rī rá. ⁸ ǐjǒ 'dī sī Úpí fē 'bā Mīšírī gá rī kí acalé ūrī āmbógó la sī tálí ī'didrī ūkpó rī kí sī, āzila Mīšírī gālē rī sī, anzé dó sī āma drī ūkpó ī'didrī sī rá. ⁹ Ají āma 'dā āzila fē āmaní āngū málí trū mǔ'dū-mǔ'dū ānú 'bā sī rajó lé be 'dī 'i. ¹⁰ ǐjǒ 'dī sī, má ají dó ú'dí'da Úpí ní ākónā drīdrī āfūlépi ī'di 'bā fēlé mání rī 'i.’ Dā 'bā ūngúkú gá í'bā dó gúfā 'i Úpí Ādrónjá mídrī bā drīlē gá āzila ísu dó drī vū gá sī ī'di ǐnzǐjǒ. ¹¹ Ífē Úpí Ādrónjá mídrī ní āwādīfō āko ūniyambamba rú ī'di 'bā fēlé míní āzila lícǒ mídrī ní rī kí sī; 'bā Léṽí rú āzila 'bā āmíyóná ru u'álépi ĩmi drīdrīnī gá rī 'bā amú kí āyīkō idélé ĩndī.

¹² “Ílí na ālu-ālu sī, lē ífē ālu mūdri ākónā mídrī āfūlépi rī drī kí 'bā Léṽí rú, 'bā āmíyóná ru, 'bā ĩmvú ru āzila 'bā āwúzí ru rī 'baní, ǐjǒ 'dī sī táwūnī cí í'bā kí adrujó rī gá, kí dó sī āko cí í'bā kí lēlé nalē rī ǐsú rá. 'Dā 'bā ūngúkú gá, ¹³ ǐjǒ dó, Úpí Ādrónjá mídrī ní, ‘Áfē dó ú'dí'da ālu mūdri drī mádrī ālápítí rī 'bā Léṽí rú, āmíyóná ru, ĩmvú ru āzila āwúzí ru rī 'baní cécé míní azilē mání rī áni. Má āṽí ǐjǒ kí āzī ālu la drī gá ku. ¹⁴ Ána ǐmbí la ālá rī sáwā mání 'bā

mádrī drālēpi rá rī awájó rī sī ku; á'du wókō la āzī sáwā mání adrujō āndī ru rī sī ku āzila áfē wókō la āzī ídétáná ru 'bá drālēpi rá rī ní ku. Áfē ārútáná Úpí Ādróná mádrī ní rá; ánga íjō pírí míní azilé mání rī kí rá. ¹⁵ Mí andré drī āngū angájó 'bū gá, āngū míní u'ájó ālápítí 'dā gálé, āzila íwi sūsū 'bá mídrī Īṣṛayílī rú rī 'baní āzila āngū míní fēlé āma ní rī drī gá cécé míní ándrá ūyō la najó āmā áyīpika 'baní rī áni, āngū málī trū mū'dū-mū'dū lé 'bā sī rajó ala gá ānū úsā be rī gá.'

Īmi ūbī āzítáná Ādróná drī kí vú

¹⁶ “Ú'dū āndrū 'dī sī, Úpí Ādróná mídrī azī míní sī āzítáná ī'didrī kí tā mbajó pírí; íjō 'dī sī ímba dó sī kí tā ími ásī pírí sī āzila ími ídri pírí sī. ¹⁷ Āndrū ĩmi ā'ī dó Úpí 'i Ādróná ĩmídrī rú 'bo; ĩna vā ūyō sī jōjō la ĩmi mū ī'di ĩnzīlé rī gá rá, sī āzítáná ī'didrī kí tā mbajó pírí, āzila āzítáná pírí ī'di 'bā fēlé rī kí ngajó. ¹⁸ Āndrū Úpí lā dó mi ī'di 'bā 'bá ūrōdrī ru la rú 'bo cécé ándrá ī'di 'bā azilé míní rī áni; āzila fē míní āzítáná sī āzítáná ī'didrī kí tāmabajó pírí. ¹⁹ Ī'di ími 'bā āmbógó ru sūrū āzī ī'di 'bā ū'bālé 'dī 'baní āndānī, āzila mi dó rú kuma ajī ĩnzítáná be ī'diní. Mí dó sī adru 'bá Úpí Ādróná mídrī āni ālá rī rú cécé ī'di 'bā azilé rī áni.”

27

Āzítáná Ādróná drī kí sījó Írā drī gá rī

¹ Mūsā kí 'bá īyō Īṣṛayílī drī kí abe jō kí 'bá 'baní, “Īmba āzítáná mání fēlé ĩminí āndrū 'dī kí tā pírí. ² Ú'dú míní Mírī Yōrīdānī zajó āzila fijó āngū Úpí Ādróná mídrī 'bā fēlé míní rī agá rī sī, mí ī'dī írā 'bara la kí āzila mí ase kí ūru'ba cí. ³ Írā 'dī kí ūru'ba gá mí ūsī āzítáná āzila

ímbatánjá 'dĩ kí píri. Sáwã míní fijó ãngũ máli trũ mũ'dũ-
mũ'dũ lé 'bã sĩ rajó ala gá ãnú be ÚPí Ādrónjá mí áyĩpĩka
'badrĩ 'bã azilé míní rĩ áni rĩ gá, ⁴ ídrĩ Īyĩ Yōrídánĩ za 'bo,
mí ì'dĩ írã 'dĩ kí 'Bé Ībálĩ drĩ gá, cécé mání ãndrũ azilé míní
'dĩ áni ãzĩla mí ase írã 'dĩ kí uru' bá cí. ⁵ 'Dãá isĩ ãlĩtãrĩ ÚPí
Ādrónjá mídrĩ ní írã upalé aya sĩ ku rĩ kí sĩ, ⁶ ãlĩtãrĩ míní
sĩlè ÚPí Ādrónjá mídrĩ ní rĩ lē 'ba adru írã upalé ku rĩ sĩ.
Ālĩtãrĩ míní sĩlè rĩ gá 'dãá mi dó sĩ mání ídétánjá ivélé ivē
rĩ kí ivé, ⁷ ãzĩla mí idé ídétánjá ásĩ ĩgbē drĩ 'dãá, ina ĩ'di 'bá
kí abe ãzĩla mí adru ãyĩkō ãmbógó la sĩ ÚPí Ādrónjá mídrĩ
drĩlè gá. ⁸ Ísĩ ĩjō ãzítánjá 'dĩ drĩ kí píri tondolo írã míní
mũlé sĩlè rĩ kí drĩ gá múké-múké 'bá 'bã lã kí rũ sĩ kí ĩjō
ãzĩ kóru benĩ.”

⁹ 'Dã 'bã ũngúkú gá Mũsã kí ātalo Lévĩ rú rĩ kí abe jō
kí Īsĩrayĩlĩ, “Mí are drĩ āma! Āndrũ mí acá 'bá ÚPí Ādrónjá
mídrĩ āni la rú 'bo; ¹⁰ ĩjō 'dĩ sĩ mí are ÚPí Ādrónjá mídrĩ tĩ
ãzĩla ímba ãzítánjá ĩ'didrĩ mání mũlé fēlé míní ãndrũ 'dĩ
kí tã píri.”

Ādrónjá la 'bá ĩ'di tĩ gālèpi úmgbé rĩ ní drĩrĩma fē rá

¹¹ Ú'dú 'dã 'bã vúná sĩ Mũsã jō 'bá Īsĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ,
¹² “Ídrĩ Īyĩ Yōrídánĩ za 'bo, ínátĩ Sĩmōnĩ drĩ, Lévĩ drĩ,
Yúdã drĩ, Īsākãrĩ drĩ, Yũsũfũ drĩ ãzĩla Bénézãmĩnĩ drĩ 'bã
tu kí pá 'Bé Gērĩzĩmũ drĩ gá sĩ sũsũ ãlã rĩ wijó 'bá kí drĩ
gá. ¹³ Ínátĩ Rúbēnĩ drĩ, Gádĩ drĩ, Ásērĩ drĩ, Zãbũlōnĩ drĩ,
Dánĩ drĩ ãzĩla Nãfútálĩ drĩ 'bã tu kí pá 'Bé Ībálĩ drĩ drĩ gá
sĩ áwátánjá wãjō.

¹⁴ “'Bá Lévĩ rú rĩ kí ĩjō 'dĩ kí jō ú'dúkō urugá sĩ 'bá
Īsĩrayĩlĩ drĩ 'banĩ píri:

¹⁵ “'Bá ãlĩgō ru í'dã ĩnzĩlè ĩnzĩ-ĩnzĩ rĩ idélèpi írã sĩ, bãwũ
sĩ jōku aya sĩ ãzĩla í'dã ĩ'di 'bã idélè ĩ'didrĩ sĩ rĩ ĩnzĩlèpi

ũní-ũní ru rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá; Úpí ngũ í'dá ãnzĩjójó
ĩ'di kějĩ gá rĩ ũnzí.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

16 'Bá átépĩ kí tị arelépi ãndrẽ be ku rĩ Ãdrónjá la rĩ'di
wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

17 'Bá rĩ'di 'bã jĩránĩ 'bã írã lõkókõrĩ í'dalépi rĩ nzelépi rá
rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

18 'Bá 'bá mĩfĩ kóru rĩ drĩ 'delépi gẽrĩ ndú gã sĩ rĩ
Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

19 'Bá ãmĩyójójá, ãmvú ãzĩla ãwúzĩ kí íjójó lĩlépi pĩrĩ ku
rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

20 'Bá drĩnzá fělépi átépĩ ní rĩ'di 'bã rũ lajójó úkúpĩ sĩ rĩ
Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

21 'Bá ru lalépi ãnãkpá sĩ rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

22 'Bá ru lalépi ámvópĩ sĩ rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

23 'Bá ru lalépi ídrã sĩ rĩ Ãdrónjá la rĩ'di wã rá.'

'Bá pírí 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

²⁴ 'Bá i'di 'bã jírání 'dìlépi üní rĩ Ãdrónjá la i'di wã rá.
'Bá píri jọ kí 'Ámĩnã!'

²⁵ 'Bá séndě sĩ 'bá mífí sajó rĩ 'dùlépi sĩ 'bá íjó kóru rĩ
'dijó rá rĩ Ãdrónjá la i'di wã rá.
'Bá píri 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

²⁶ 'Bá Ãdrónjá tị arelépi ku ãzítánjá ãzıla ímbátánjá
'didrî kí tã mbalépi ku rĩ Ãdrónjá la i'di wã rá.
'Bá píri 'bã jọ kí 'Ámĩnã!'

28

Ãdrónjá la ãminí Ásí ãgbě fě rá ãdrĩ tị la are rá rĩ gá

¹ Músã jọ Ísırayılĩ ní, "Ídrĩ Úpí Ãdrónjá mídrî tị are
ã'ítánjá sĩ ãzıla ãzítánjá i'didrî mání fělé míní ãndrũ 'dĩ kí
tã mba rá, Úpí Ãdrónjá mídrî la ími 'bã adrulé sũrũ ãzi
ũnókũ drĩ gá 'dã rĩ 'baní píri ãmbógó ru ãndãnĩ. ² Mí are
Úpí Ãdrónjá mídrî 'bã tị, i'di dó sĩ míní sũsũ wi ãzıla ãko
'dĩ kí dó sĩ acá mí ãni la rú:

³ Úpí mídrî la sũsũ wi míní táwũnĩ ãmidrî kí drĩ gá
ámvũ ãmidrî kí abe.

⁴ Úpí la ãminí sũsũ wi sĩ anzĩ kí tıjó ũ'bı ru, i'di ãminí
ãkónã kí fě kalé ãyõ rú, i'di tı ãzıla kãbılõ ãmidrî 'baní
fě kpělé wěwě rú.

⁵ Úpí la ãminí sũsũ wi ãzıla ãkónã ãminí nalé rĩ kí adru
ãyõ rú ãminí calépi rĩ sĩ.

⁶ Mı adru drĩléba rú míní afı agá ãzıla mı adru drĩléba
rú míní fũ agá.

⁷ “Úpí la fě mi mēró' bá amúlépi mí rú ā'dí gá rí kí ndě rá. Mēró' bá kí amú mí rú ā'dí gá gērĩ ălu gá sī, wó kí apá mídrĩ gērĩ ndú-ndú gá sī.

⁸ “Úpí Ādróná mídrĩ la míní sũsú wi ăngũ ĩ'di 'bā fělé míní rĩ gá ăzıla ăkónā kí sī ka múké. Jó jōku ĩrá míní ăkónā 'bājó rĩ kí ga ăkónā sī tré-tré sũsú ĩ'di 'bā wilé rĩ sī.

⁹ “Ídrĩ Úpí Ādróná mídrĩ tĩ are ăzıla ăzítáná ĩ'didrĩ kí tã mba rá, ĩ'di ími 'bā adrujó 'bá ĩ'di ăni ălá rĩ rú cécé ĩ'di 'bā ándrá ũyō la najó rĩ ăni. ¹⁰ 'Dā 'bā ũngúkú gá 'bá pírí ũnókú gá 'dā rĩ kí dó sī ndre la rá Úpí pě mi ĩ'di 'bā 'bá ru ăzıla kí dó acá ũrĩ sī. ¹¹ Úpí la míní anzi kí fě wěwě rú, tĩ kí fě tĩlé ũ'bí ru ăzıla ăkónā fě kpěté-kpěté ăngũ ándrá ĩ'di 'bā ũyō najó mĩ áyípika 'baní 'i mu fělé la míní rĩ gá. ¹² Úpí la míní uzogó 'bũ gá rĩ tĩ nzĩ 'dĩlé áyi múké rĩ gá ăzıla ĩ'di ăsĩ ĩgbě 'bā ăzĩ pírí míní ngalé rĩ kí drĩ gá. Mĩ mōrĩ fě sūrú ũ'bí 'baní, wó mí icó mōrĩ a'ílé sūrú ăzĩ drĩ ku. ¹³ Úpí Ādróná mídrĩ la ími 'bā sūrú kí agá 'dā adrulé drĩlé gá ĩjō pírí kí sī, mí icó adrulé 'bá kí vúlé gá ku. Mĩ 'bé adru ăko trũ ăzıla ĩjō ăzĩ icó ími ndělé ku ídrĩ ăzítáná mání fělé míní ăndrũ 'dĩ kí vú ũbĩ ăsĩ pírí sī rá rĩ gá. ¹⁴ Wó lě ígā jō ăzítáná mání mұлé fělé míní ăndrũ 'dĩ kí 'bā ăzĩ ălu la gērĩ ăzĩ sī jōku míní ĩnzítáná fějó ăzıla ăzĩ ngajó ădroŋa ăzĩ 'dĩ 'ba ní rĩ sī ku.”

Áwātáná ĩsúlé Ādróná tĩ gāŋá sī rĩ

¹⁵ Mũsā jō ĩṣirayĩlĩ ní, “Ídrĩ Úpí Ādróná mídrĩ tĩ gā úmgbé ăzıla ídrĩ ăzítáná mání fělé míní ăndrũ 'dĩ kí ă'ĩ ku, ăwātáná ndú-ndú 'dĩ kí pírí ími rú rá:

¹⁶ Úpí la ăngũ míní ăzĩ ngajó táwũnĩ rú ăzıla ămvú ru rĩ kí wā pírí rá, málí icó kí míní ăfúlé kí agá ku.

- 17 Úpí la ími wã rá, ãná ãzila ãkónã míní nalé rĩ icó kí adrulé míní calépi rĩ sĩ ku.
- 18 Úpí la anzi mídrî kí wã ãkónã kí trũ rá. Ĩ'di ãnãkpá tí ru ãzila kãbĩlõ rú 'dĩ kí wã rá.
- 19 Ĩ'di ími wã míní afí agá ãzila míní fũ agá.

20 “Ĩdrĩ íjõ ùnzí kí nga ãzila Úpí gã úmgbé, Ĩ'di áwátánjá, ùcõgõ ãzila drĩnama ají ãzĩ pírí ĩminí ngalé ĩmi drĩ sĩ rĩ kí agá kpere ĩminí ìlĩkĩ agá pírí gbõnjánjá ru. 21 Úpí la ïyengã tĩ ãpẽ ïyengã vúlé gá ĩmi rulé ĩndũ cená kóru kpere Ĩ'di 'bã ĩmi ìlĩkĩ agá pírí ãngũ ĩminí mụlé 'dulé ĩminí la rú rĩ gá. 22 Úpí la ĩmi co ïyengã sĩ, ĩmi uru'ba kí ãvõ-ãvõ ãzila ĩmi uru'ba la ko tĩrĩ-tĩrĩ. Ĩ'di ĩtúkã ãzila ãlúkúkũ ãcí'bírító rĩ kí tĩ ãpẽ ãkónã ĩmidrĩ kí izalé. Ako 'dĩ kí ru idé ĩmi abe íni kpere ĩminí ùdrã agá pírí. 23 'Bũ ĩmi drĩ gá rĩ la adru cécé bũrõnzĩ áni ãzila vũ ĩmidrĩ la umba ùkpómgboroto rú aya áni. 24 Uzogó kějĩ gá Úpí la ĩminí pũtrũ ãzila cínákí fẽ 'dĩlé angájó 'bũ agálé kpere ĩminí ìlĩkĩ agá.

25 “Úpí la fẽ méré'ba ĩmidrĩ amúlépi ĩmi rú ã'dĩ gá rĩ kí ĩmi ndẽ rá. ĩmi méré'ba kí gbẹ gẽrĩ ãlu rĩ gã sĩ, wó ĩmi apá ĩ'badrĩ gẽrĩ ndú-ndú gã sĩ, ãzila 'ba pírí ùnókũ drĩ gá 'da íjõ 'dĩ kí ndrelépi rá rĩ kí ũrĩ ãmbógó la kí ru íjõ ru ngalépi ĩmi uru'ba gá 'dĩ kí sĩ. 26 Ĩdrĩ ùdrã 'bo, nógúnúke 'bũ gá rĩ kí ùbõgũ abe kí amũ ĩmi ïzá ucelé nĩ ãzila 'ba ãzĩ amúlépi nógúnúke kí adrolépi ĩmĩ ãvũ drĩ gá 'dãá rá la kí adru 'da yu. 27 Úpí la kũrúté tĩ ãpẽ ĩmi uru'ba gá ándrá Ĩ'di 'bã idélé 'ba Mĩsĩrĩ rú rĩ kí uru'ba gá rĩ áni. Ĩ'di fẽ ĩmi uru'ba la ùkpẽ ãkõzá ru. ĩmi uru'ba la ura ĩvĩ rú ãzila ĩmi ĩmi ùvĩ ãrĩ trũ wó júwẽ 'dĩ icó walé ku. 28 Úpí la fẽ la

aza la fi ĩmi drĭ gá cí, ĩ'di ĩmi miĭfĭ kĭ āzũ cí āzĭla ĩmi drĭ la ru iza kpékpé. ²⁹ Drĭ táni adru ĭtú sĭ mi mu āngũ ʊmvĭ trũ 'bá miĭfĭ kóru rĭ áni āzĭla mí icó gĕrĭ tá míní lĕjó mujó rĭ ĩsũlé ku. ĩmi icó drĭlĕba máli drĭ ĩsũlé āzĭ píri ĩminí ngalé rĭ kĭ agá ku. Ála ĩmi ĩkpā āšĭná kóru, āko ĩmidrĭ kĭ ála kĭ ra rá āzĭla 'bá āzĭ ālu icólépi ĩmi āzā kolépi rá la la adru 'dá yu.

³⁰ “Mi tátí dó lĕ ĭzóná āzĭ 'dũlé míní ũkú ru rá wó 'bá āzĭ ndú la la uja ĩ'di 'dũlé ĩ'diní ũkú ru nĭ. Mi jó sĭ rá wó mí icó u'álé ala gá ku. Mi ámvũ zābĭbũ drĭ agá zābĭbũ kĭ sa rá wó mí icó āka la kĭ nalé āluṅá la ku. ³¹ Tĭ ĩmidrĭ kĭ ála kĭ ʊlí ĩmi drĭ gā sĭ wó ĩmi icó kĭ āzĭ ālu la 'bā ĭzá nalé ku. Kāyĭnō ĩmidrĭ kĭ ála kĭ 'dũ ĩmi dĭ kĭ ndre sĭ āzĭla ícó kĭ umvilé ĩmidrĭ vulé ku. Kābĭlō ĩmidrĭ kĭ ála kĭ fĕ mĕrǒ'bá 'banĭ āzĭla 'bá āzĭ icólépi ĩmi āzā kolépi rá la kĭ adru yu. ³² Anzĭ āgǒbĭ ĩmidrĭ kĭ izonzĭ ĩmidrĭ kĭ abe ála kĭ fĕ ātĭ'bó ru sũrũ āzĭ gá ĩmi dĭ kĭ ndre sĭ. ʊ'dũ píri ĩmi miĭfĭ la adru gĕrĭ gá ĩ'bā āgǒná drĭ tĕjó ĩmi ĩ'bā āgǒná ũtĕ tí. ³³ Sũrũ āzĭ ĩminí nĭlé ku la kĭ amũ āzĭla kĭ ākónā ĩminí āzĭ la kĭ ngájó ũkpó sĭ sĭ kĭ sajó rĭ kĭ palé rá, kĭ ĩmi ĩkpā ásĭ ũnzĭ sĭ āzĭla kĭ ĩmi ru drĭ ũkpó sĭ. ³⁴ ĭjó ĩminí ũcǒgō ndrejó ĩmi miĭfĭ sĭ 'dĭ la fĕ ĩminí azalé rá. ³⁵ ʊpĭ la kũrũtĕ tĭ āpĕ ĩmi ʊru'bá gá. ĩ'di fĕ ĩmi ʊru'bá la ũkpĕ ākōzá ru ĩ'dójó ĩmi pá alé gá kpere drĭkā gá wó jũwĕ 'dĭ icó walé ku.

³⁶ “ʊpĭ la ĩmi dro ʊpi ĩmidrĭ ĩminí ũ'bālĕ rĭ kĭ abe sũrũ ĩminí nĭlé ĩmi áyĭpĭka kĭ abe ku rĭ kĭ agá ĩmi dó sĭ acá ātĭ'bó ru. ĩmi mu ādroṅa āzĭ idélé bāwũ sĭ āzĭla ĭrā sĭ rĭ kĭ ĭnzĭlé āzĭla āzĭ ngalé ĩ'banĭ 'dāá. ³⁷ 'Bá ʊpĭ 'bā sĭ ĩmi drojó āngũ ĩ'badrĭ agá rĭ kĭ idé drĭnzā āmbógó la sĭ ĭjó ru idélépi ĩmi ʊru'bá 'dĭ kĭ sĭ; kĭ ĩmĭ gũgũ āzĭla kĭ ĩmi ide-ĭdĕ.

³⁸ “ĭmi ũri kpĕ ámvũ kĭ agá wĕwĕ rú wó ĩmi ākónā la kĭ atrá wereṅá ru ā'dusĭku úmbĭ 'bā kĭ najó rá rĭ sĭ. ³⁹ ĩmi

ámvú āzī nga sī zābībū sajó rá āzila ĩmi kí tã mba múké rá wó ĩmi icó kí sù mvulé wáyīnī rú jōku āka la nalé ku ā'dusīku ũ'bu la kí ũsō rá. ⁴⁰ Mīzēyītū la zo āngū ĩmidrī agá pírí, wó ĩmi icó ādu la nalé ku ā'dusīku mīzēyītū 'bā āka la kí zō nī kí drī ku rú. ⁴¹ ĩmi anzī kí tì rá, wó mēř'bá kí amú kí 'dulé rá, kí dó sī acá mābūsū arúlé ā'dí gá rī kí rú. ⁴² Ife āzila ākónā ĩmidrī ámvú agá rī kí Ūmbí la kí na pírí.

⁴³ “Bá āmíyóřá ru u'álépi āngū ĩmidrī agá rī kí acá kúréní ru āzila ma kí 'bā ĩmi drīlẹ gá wó ĩmi adru kí pálé gá. ⁴⁴ Kí ĩminí sēndē fē dēnō rú rá wó ĩmi icó i'baní dēnō fēlé ku. Āsījó kí adru 'bá ĩmi drī celépi rī kī rú, wó ĩmi dó acá kótē rú.

⁴⁵ “Áwātáná ndú-ndú 'dī kí pírí amú ĩmi drī gá, kpere i'ba kí ĩmi ru agá āzila kí ĩmi ĩlīkī rá ā'dusīku mí are Úpí Ādróná mídrī tì āzila ímba āzítáná i'didrī i'di 'bā fēlé míní rī kí tã ku. ⁴⁶ Áwātáná 'dī kí amú pírí ícétáná ru āzila bílẹ ĩndúlima rú ĩmi drī gá anzī ĩmidrī mụlé tìlẹ drīlẹ gálé rī kí abe jā 'dā. ⁴⁷ Míní āzī ngajó Úpí Ādróná mídrī ní ásí āyīkō rú sī āzila āyīkō sī sáwā míní adrujó málī trū rī sī ku rī sī. ⁴⁸ Ijọ 'dī sī Úpí la ĩminí mēř'bá kí tì āpē ĩmi 'dulé ĩmi dó sī mụ āzī ngalé i'baní, ābírí agá, ĩyíví trū āzila ĩdrī átā adru pílílí ru āzila āko āzī kóru. Úpí la fē la mēř'bá ĩmidrī kí ĩminí cāndí fē āzila kí ĩminí ũcōgō fē kpere ĩminí ũdrā agá.

⁴⁹ “Úpí la súrú ĩminí adrujó i'ba abe rá-rá rú la kí ají angájó ũnókú 'bā āsī agá, kí zō ĩmi drī gá yúkú 'bā 'dejó ā'ú drī gá rī áni, súrú ĩminí tì i'ba kí jolé rī vājó ku la, ⁵⁰ Súrú āzī ĩminí icólé drī tēlé ku āzila icólépi 'bá ĩyō kí rulépi ku jōku ásí ĩgbē 'bālépi anzī kí drī gá ku la kī. ⁵¹ Kí ānākpá ĩmidrī kí na āzila kí ākónā ĩmidrī ámvú agá rī kí upa rá kpere ĩminí ĩlīkī agá. Icó kí ĩminí āko āzī ífí ālu la

a'belé ku; ăná, wáyĩnĩ ú'dí, ădu Mĩzěyítũ drĩ jōku kăjóná kí kăbĩlōmvaka kí abe kpere ĩminí ĩlĩkĩ agá. ⁵² Súrú 'dĩ kí táwũnĩ mídrĩ kí andre ce trōkĩlĩrĩ cí kpere mére Bōrō rú míní s̄ilé trōkĩlĩrĩ cí ĩmi ásı 'bă s̄i mbajó ũkpó ru 'dĩ kí andi agá. Kí táwũnĩ mídrĩ kí andre ce ăngũ Úpí Ādróná mídrĩ 'bă fělé míní rĩ kí abe trōkĩlĩrĩ cí.

⁵³ “Méró'bá mídrĩ kí ĩmi drĩ gá ũcōgō ajjó ĩ'bă kí ĩmi andre cejó trōkĩlĩrĩ cí rĩ s̄i, mi dó ũri ăfũlépi ĩmi uru'bá gá rĩ kí na, mi anzĩ ăzıla izonzi mídrĩ Úpí Ādróná mídrĩ 'bă fělé míní rĩ kí 'bă ĩzá na. ⁵⁴ Ágóbı́ ásı ĩgbě trũ ĩmi agá 'dă ăndânĩ rĩ ásı la icó adrulé ĩgbě ru ádrĩpĩ ní, ũkú ní jōku anzĩ ĩ'didrĩ acelépi ídri rĩ 'banı́ ku. ⁵⁵ Ágóbı́ la gă ĩzá ngótĩná ĩ'didrĩ ĩ'di 'bă nalé rĩ drĩ fělé ĩ'ba ăzi ălu la ní úmgbé ă'dusıku ăko ăzı ndú la 'bă acejó ĩ'dinı́ ku méró'bá 'bă kí ĩ'di ĩcăndĩjō ăzıla cejó trōkĩlĩrĩ rĩ s̄i. ⁵⁶ Ŭkú ásı ĩgbě trũ ĩmi agá 'dă ăndânĩ, ru pá alé s̄i vũ tulépi ku rĩ ásı icó adrulé ĩgbě ru ĩ'di 'bă ágō ĩ'dinı́ lělé ambamba rĩ ní jōku ĩ'di 'bă ngōpĩ ăzıla ĩzépĩ ní ku. ⁵⁷ ĩ'di anzĩ 'bă ũtu ăzıla ũrekeņá ĩ'dinı́ t̄ilé rĩ kí na ũnı́-ũnı́ ru ă'dusıku méró'bá ĩmídrĩ 'bă kí ĩmi cejó trōkĩlĩrĩ cí rĩ s̄i.

⁵⁸ “Ídrĩ ímbátáná Ādróná drĩ ĩ'di 'bă s̄ilé búkũ ăzítáná drĩ agá rĩ kí vú ũbı́ ásı pírı́ s̄i ăzıla ídrĩ Úpí Ādróná mídrĩ 'bă rú ũniyambamba rĩ ĩnzı́ ku, ⁵⁹ Úpı́ la mínı́ ăyánı́ ăzıla jũwě ăzı icólé ídăwălé ku rĩ kí t̄i ăpě ĩmi drĩ gá anzĩ mídrĩ m̄ulé t̄ilé dr̄l̄é gálé rĩ kí abe. ⁶⁰ ĩ'di ĩmi drĩ gá ĩyengă ũnzı́ ándrá mínı́ n̄l̄é M̄ısır̄ı́ gálé rĩ kí ajı́ ăzıla ăyánı́ 'dĩ icó kí walé ku. ⁶¹ Úpı́ la mínı́ ăyánı́ ũvı́ ndú-ndú ăzıla jũwě ăzı 'banı́ rú ũl̄ulé búkũ s̄i ăzítáná ăzıla ímbátáná Ādróná drĩ kí s̄ijó rĩ agá ku 'dĩ kí t̄i ape ĩmi ĩl̄ĩk̄ıl̄é rá. ⁶² Ídrĩ tání kp̄é l̄ěl̄égó 'bũ gá 'dĩ kí ăni, ĩmi agá 'dă 'bă were la kí m̄u acelé ídri rú nı́ ă'dusıku mí are Úpı́ Ādróná mídrĩ t̄i ku. ⁶³ Cécé

Úpí 'bā adrujó āyīkō sī ĩmi fējó adrujó málí trū āzila kālāfe mīdrī 'bā kpējó rī āni, gēřī ālu 'dī sī ĩ'di adru āyīkō sī ĩmi andijó āzila ĩmi ĩlīkījó. ĩ'di ĩmi unze ízókí trū āngū mīnī mūlé 'dūlé mí āni la rú rī gá.

⁶⁴ “'Dā 'bā ũngúkú gá, Úpí la ĩmi iré sūrú pírí kí agá, i'dójó wókō ālu rī gá cajó āzī rī gá. Āngū ĩ'di sī ĩmi drojó rī gá, ĩmi mū āzī ngalé ādroŋa idélé ife sī āzila írā sī, ādroŋa ĩmi jōku ĩmi áyípika 'bā kí ĩnzīlé ku rī 'banī. ⁶⁵ ĩmi icó ásí ĩgbē ĩsúlé āngū āzī gá ku, āngū āzī ĩminí umvelé ĩminí la la adru yū; Úpí la ĩmi fē adrujó ũrātáná sī, ĩmi adru ásí tīŋá kóru āzila ĩmi ásí la dó umvú-umvú. ⁶⁶ ĩdri ĩmidrī agá ĩmi drī la ru iza ĩndú ceŋá kóru, ĩtū kí ĩnī be ĩmi u'á ũrī drādrī agá ásí 'bāŋá ko ru. ⁶⁷ ĩmi ásí la umvú ũrī sī āko pírí ĩminí ndrelé rī kī sī. Ũ'būtī ālu-ālu sī ĩmi tátí lē la ĩndró 'bā acá nī, wó ĩndró ālu-ālu sī ĩmi tátí lē la ũ'būtī 'bā acá nī. ⁶⁸ Úpí la ĩmi tī pē mēlī sī Mīśírī gá vúlé, drī tání ándrá jō la ĩmi icó gólé Mīśírī gálé ku rá tí. 'Dā gálé ĩmi tí lē ĩmi ũzilé mēró 'bā ĩmidrī 'banī átí 'bó ru, wó kí āzī ālu la icó ĩmi ĩgbālé ku.”

29

Tī icíma Úpí āni 'bā ĩśīrayílī drī kí abe āngū Mŭwábŭ drī agá rī

¹ 'Dī kí āzítáná Úpí 'bā fēlé Mŭsā ní sī tī icíma idéjé 'bā ĩśīrayílī drī kí abe āngū Mŭwábŭ drī gá rī kī; tī icíma 'dī ĩ'di Úpí 'bā ándrá idélé ĩ'ba abe 'Bé Hōrēbŭ gá rī 'i.

² Mŭsā umve 'bā ĩśīrayílī drī kí pírí āngū ālu gá āzila jō ĩ'baní, “ĩndre ĩmi mīfī sī ĩjō Úpí 'bā idélé úpí Mīśírī drī rū āmbogo ĩ'didrī kí abe āzila sūrú ĩ'didrī ũrŭ 'bá gá rī kí rá. ³ ĩndre vā ĩmi mīfī sī ũ'bītáná ũkpó ru, tálí āzila ĩjō ũśŭtáná ru Úpí 'bā idélé rī kí rá. ⁴ Wó Úpí nzī ĩmi mīfī

sī ĩjō 'dī kí ndrejō jōku ũŋmī sī ĩjō 'dī kí vājō āzila bīlé sī ĩjō 'dī kí arejō ku. ⁵ Ílí kālī sū 'dī kí agá Úpí ri ĩmi drī u'delē āngū kōtōrō rú rī agā sī, 'dāā bōngó ĩmidrī kí jōku āko ĩminí sūlé ĩmi pá gá rī kí abe de kí ku. ⁶ Īna ándrá mūkātī ku, ĩmvu ándrá wáyīnī jōku āko ũká mvulé mvu-mvū 'dī kí ku. Wó Úpí Ādróná ĩmidrī fē ĩminí āko 'dī kí sī ĩmi imbájō 'i Ādróná ĩmidrī 'i.

⁷ “Dā 'bā ũngúkú gá āma dó mu acalé āngū 'dī gá 'bo, úpí Sīhōnī Hēzībōnī drī kí úpí Ūgī Bāsānī drī be āfū kí amúlē ā'dī gá āma rú, wó āndē kí rá. ⁸ Āpa āngū ĩ'badrī rá āzila āfē ĩ'di ínátī Rúbēnī drī, Gádī drī āzila ínátī Mānásē drī 'bā nūsū 'baní āwītā rú.

⁹ “Īmi ũ'bī ásí pírí sī ĩjō tī icíma 'dī drī kí vú ũbījō, ĩjō 'dī sī, ĩmi dó sī adru drīlēba rú ĩjō pírí ĩminí idélé rī kí agá. ¹⁰ Āndrū ĩmi utu pá pírí Úpí Ādróná ĩmidrī drīlē gá 'bá ĩmidrī ínátī gá drīlē ru, 'bá úpí ru, 'bá ĩyō, 'bá āmbogo rú āzila 'bá Īsīrayīlī drī kí abe, ¹¹ anzī ĩmidrī kí, ũkú ĩmidrī kí āzila āmīyōná ĩminí ĩjjá galépi rī kí, ĩminí ĩyī kolépi u'álépi ĩmidrī lícō gá rī kí abe. ¹² Ítu pá 'dā la sī fījō tī icíma agá Úpí Ādróná mídrī be, tī icíma 'dī ĩ'di tī icíma Úpí Ādróná mídrī 'bā mūlé icilé mí be ũ'dū āndrū 'dī sī rī āzila ála umbé la ũyō naṅá sī. ¹³ ĩjō 'dī sī Úpí la dó sī ĩmi lā ĩ'di 'bā 'bá ru āzila ĩ'di dó sī adru Ādróná ĩmidrī rú cécé ĩ'di 'bā ándrá azilē āzila ũyō la najō ĩmī áyīpīka Īburahímū, Īsákā āzila Yākó'bō 'baní rī áni. ¹⁴ Ma tī icíma 'dī idé, ũyō la naṅá be, adru lú ĩmi abe á'dūsī la ku. ¹⁵ Ma ĩ'di idé 'bá pírí pá utulépi áma drīlē gá, Úpí Ādróná āmadrī drīlē gá āndrū āzila vā anzī ĩmidrī mūlé tilē drīlē gálé rī 'baní ĩndī.

¹⁶ “Īmī āmgbā rī nī kí āma u'á ándrá Mīsīrī gálé íngoní yā rī drī gá ĩjō rá āzila āma alī kí sūrū āzī 'dī kí agā sī íngoní ru yā rī gá rá. ¹⁷ Īndre ādroṅa ĩ'badrī ĩ'bā kí idélé

ũnzíkānā bāvũ sī, írā sī, sīlīvā sī āzila gólūdī sī icólépi ru alólépi ku 'dī kí rá. ¹⁸ Lē ĩndre múké-múké ágóbí, ũkú, 'bá lícó agá jōku sūrú āndrū pá tulépi 'dā Úpí Ādróná āmadrī drīlḗ gá ru ujalépi ādroŋa sūrú āzī ndú 'dī 'badrī kí ĩnzīlépi āzila āzī ngalépi i'baní rī la ũmbā Úpí Ādróná āmadrī drī umve i'di ʊrʊ 'bá gá. Íjó 'dī la adru cécé ife ízókí ũjí ādrákī rú rī áni.

¹⁹ “Lē ĩndre múké-múké 'bá āzī 'dā āndrū íjó ũyō 'dī drī arelépi rá wó sūsú wilépi i'diní cénī-cení rú sī ũrājó la, 'Íjó kí mʊ adrulé múké i'diní rī drī táni mʊ drī ũnzī sī gērī i'didrī gá.’ Íjó 'dī la 'bá múké rī kí ĩlīkī pírí 'bá ũnzí rī abe trū-trū. ²⁰ Úpí icó 'bá 'dī 'bā áni rī trūlé ku. Be la rá la, i'di 'bā ũmbā velépi ācí áni rī la 'de 'bá ũnzíkānā ngalépi rī drī gá āzila áwātáŋá pírí silé búkū 'dī agá 'dā rī kí 'de i'di drī gá āzila Úpí la dó sī i'di ĩlīkī ũnókú drī gá 'dā rá. ²¹ Úpí la i'di āpē á'dūsī sūrú Ísīyayīlī drī kí agá 'dāá sī ũcōgō īšújó, íjó jolé āzila silé tī ícima drī búkū Ādróná drī āzítáŋá drī agá rī áni.

²² “Ílī drīlḗ gá amúlépi rī kí agá anzī ĩmidrī mʊlé tīlḗ drīlḗ gálé rī kí āzila 'bá āmīyóná ru amúlépi āngū rá-rá ru 'dā kí agá rī kí amʊ ũcōgō āzila āyānī Úpí 'bā ajílḗ āngū ĩmidrī drī gá 'dī kí ndrelé. ²³ Ūnókú ala gá rī la adru āngū ru izalépi rá velépi bārútī sī āzila ā'í sī rī áni, āngū sī icójó ākónā sajó ku, āko āzī 'bā sī icójó angájó ala gá ku, ife āzila ásé 'bā kí sī icójó angájó ala gá ku cécé Sōdómū 'badrī Gōmórā be, Ādīmā, āzila Zēbūyīmū gá ándrá Úpí 'bā ivélé ācí sī ũmbā 'bā i'di najó rī sī rī áni. ²⁴ Sūrú pírí ũnókú drī gá 'dā rī kí zī la, 'Úpí idé dó íjó 'dī āngū 'dī rú íni ā'du íjó sī yā fō? Ásísīŋá ũmbā 'bā Ādróná najó ambamba rī dó ā'du?’ ²⁵ Umvitáŋá lā la adru, 'Íjó 'dī idé ru íni la 'bá 'dī gá kí tī ícima ándrá Úpí Ādróná 'bā icílḗ i'bā átépika

abe sáwã ĩ'di 'bã kí anzéjô ãmvé Mĩsĩrĩ gâlé rĩ sĩ rĩ úmgbé.
²⁶ Ri kí ãdroŋa ndú la kí ĩnzĩlé ãzĩla ãzi ngajó ĩ'baní áyu,
 ávũ kí kí drĩlẹ gá, 'dĩ kí ãdroŋa ãzĩ ndú ĩ'bã kí jô drĩ ĩnzĩlé
 ku la kî ãzĩla ãdroŋa ÚPÍ 'bã fělé ĩ'baní nĩ ku la kî. ²⁷ Íjô
 'dĩ sĩ, ũmbã na ÚPÍ 'i 'bá ĩ'didrĩ 'baní rá ãzĩla ají dó ãngũ
 ĩ'badrĩ drĩ gá áwátáná pírí silé búkũ 'dĩ agá rĩ kî. ²⁸ ÚPÍ 'a
 ve dó ĩ'baní áci ru ãzĩla 'a la dra ĩ'baní ũmbájírílí ru ãzĩla
 unze dó sĩ kí ízókí ãngũ ĩ'badrĩ kí agá 'dãá rĩ sĩ rá, dro dó
 sĩ kí ãmíyóná 'bã ãngũ gá 'dĩ ãngũ ĩ'bã kí sĩ ú'da u'ájó ala
 gá kpere ãndrũ rĩ gá.'

²⁹ “Íjô ru zĩlépi cí 'dĩ kí ÚPÍ Ādróná ãmadrĩ ãni, wó íjô
 ru i'dalépi rá 'dĩ kí ãmaní anzi ãmadrĩ kí abe já 'dã, íjô 'dĩ
 sĩ ãma dó sĩ ãzítáná 'dĩ kí vú ũbĩ.

30

Drĩlẹba ĩsúlé ru uajó Ādróná rú rĩ sĩ rĩ

¹ “Ú'di'da áfě míní drĩlẹmgbô sĩ íjô pějô drĩlẹba kí
 drĩdrĩnjĩ gá áwátáná be. Íjô 'dĩ drĩ kí dó ru idé pírí mí rú
 ãzĩla ídrĩ u'a súrú ÚPÍ Ādróná mídrĩ 'bã sĩ ĩmi iréjô rĩ kí
 drĩdrĩnjĩ gá, mi dó mụ íjô mání pělé míní rĩ 'bã íjô agalé.
² Ídrĩ ĩmi uja anzi mídrĩ drĩlẹ gâlé rĩ kí abe ÚPÍ Ādróná
 mídrĩ rú ĩmi ásĩ pírí sĩ ãzítáná ĩ'didrĩ mání fělé míní
 ãndrũ 'dĩ kí tã mbajó, ³ 'dã 'bã ũngúkú gá ÚPÍ Ādróná mídrĩ
 la dó drĩlẹba mídrĩ kí fě adrulé ídu rĩ 'bã áni. Ādróná 'bã
 ásĩ ĩgbẹ la dó adru ĩmi drĩ gá ãzĩla ĩ'di dó ĩmi uja vúlé ãngũ
 ĩ'di 'bã ándrá sĩ ĩmi iréjô ala gá rĩ kí agâlé rá. ⁴ Údrĩ táni
 ĩmi iré agá ãngũ álĩ ãndânĩ ũnókú drĩ gá 'dã rĩ kí agá, ÚPÍ
 Ādróná mídrĩ la ĩmi atrá ãngũ ãlu gá ãzĩla ĩ'di ĩmi ají vúlé,
⁵ íjô 'dĩ sĩ mi dó sĩ mí uja vúlé ãngũ ándrá ĩmi áyípĩka 'bã
 kí sĩ u'ájó ala gá rĩ gá. ÚPÍ Ādróná mídrĩ la fě la mi adru
 drĩlẹba ru ãzĩla mi ũ'bikānã sĩ adru ĩ'baní ãndânĩ. ⁶ ÚPÍ

Ādróná mídrî la ími ásî ãtārã āzîla ásî anzi mídrî mûlé tîlê drîlê gâlê rî 'badrî abe, íjô 'dî sî mi dó sî ã'ã' lē ími ásî píri sî, ími úrîndî sî āzîla mi dó sî u'á āngũ 'dã gá 'dãá. ⁷ Úpí Ādróná mídrî la áwātáná 'dî kí 'bã píri mērô' bá ími ngũlépi ũnzî āzîla mi ãcõcõngâlêpi rî 'ba rú. ⁸ Ídrî Úpí tî are āzîla ídrî āzítáná ã'didrî mánî mûlé fêlê mínî āndrũ 'dî kí tã mba ásî píri sî rá, ⁹ 'dã 'bã ũngúkú gá Úpí Ādróná mídrî la āzî píri ími drî 'bã ngalê rî kí fê adrulê drîlêba āmbógó la trũ, anzi mínî tîlê rî kí, ānãkpá mídrî 'bã mvaka kí āzîla ũri mídrî ámvũ agá rî kí abe. Úpí Ādróná mídrî la u'á mí sî āyikõ sî āzîla ã'di ími fê adrulê drîlêba āmbógó la trũ, cécé āyikõ 'bã ándrá ã'di fujó mí áyîpîka kí sî rî áni. ¹⁰ Ídrî Úpí Ādróná mídrî tî are āzîla ídrî íjô ã'didrî azîlê silê Búkũ āzítáná drî 'dî agá 'dî kí vú ũbî rá, lē mí uja dó mi vúlê ã'di rú 'dôlê ími ásî píri sî.”

Ídrî jôku Drã pějô

¹¹ Músã jô, “Āzítáná āndrũ mánî fêlê ãminî ã'di adru kí ũkpómgboroto rú jôku ãminî sî icójó cajó ala gá ku íni la ku. ¹² Adru kí urugá 'bũ gâlê, ãminî dó sî zijó la, ‘Ā'di la tũ āmanî 'bũ gâlê nî sî kí ajíjô āma rú 'dôlê āzîla íjô la ũlũjô āmanî āma dó sî ã'î la rî gá nî yã la ku.’ ¹³ Jôku ã'di ãyî 'bã 'á 'dã sî ãminî dó sî zijó la, ‘Ā'di la dó āmanî za ãyî 'bã 'á 'dã sî sî mûjô ajíjô la āzîla sî amújô ũlũjô la āmanî, āma dó sî are la āzîla sî ã'î la benî yã?’ ¹⁴ Yũ, íjô Ādróná drî ã'di āni rú ími andre gá 'dî, ã'di ími tî gá 'dî āzîla ími ásî gá 'dî, mí ã'î ã'di.

¹⁵ “Índre, āndrũ áfê mínî drîlémgbô sî íjô pějô mûkê kí drîdrînjî gá ũnzîkãnã be, ídrî kí drîdrînjî gá drã be. ¹⁶ Íjô 'dî sî āndrũ áfê mínî āzítáná sî Úpí Ādróná mídrî lējó, acíjô gērî ã'didrî kí agá, āzítáná ã'didrî kí tã mbajó íjô azîlê rî kí abe; mi dó sî adru drîlêba rú āzîla sũrũ 'bã trũ

ũ'bí la rú. Úpí Ādrónjá mídrî la míní ásí ĩgbě fě āngũ míní mụlé 'dụ lé sī rijó ala gá rī gá.

¹⁷ “Wó ĩmi ásí drī ru uja má rú 'dâ rá āzıla ĩdrī ama tị gā arelé úmgbé ĩminí sī āvũjọ sī ādroṅa āzị kí ĩnzĩjọ āzıla āzị ngajọ ĩ'baní, ¹⁸ ájọ ĩminí ú'dụ āndrũ 'dī sī ĩmi ĩlĩkĩ rá, ĩmi icó u'álé āzo rú āngũ ĩminí sī zajó 'á Mĩrĩ Yōrĩdánĩ gá ĩminí mụlé 'dụlé ĩmi āni la rú rī gá ku.

¹⁹ “Ú'dụ āndrũ 'dō sī ma 'bũ kí umve ũnọkú be adrujọ sādínĩ rú 'dajó la ĩminí á'bā ĩmi drĩlé gá ídri kí drā be, drĩléba kí áwátánjá be. Lě ĩpě ídri, íjọ 'dī sī ĩmi dó sī u'á anzi ĩmidrĩ kí abe ídri rú, ²⁰ āzıla mi dó sī Úpí Ādrónjá mídrî lě, íjọ ĩ'didrî are, āzıla ru ĩkpájọ ĩ'di rú. Íjọ 'dī sī Úpí Ādrónjá mídrî ĩ'di ídri mídrî 'i, ĩ'di míní ílĩ kí fě āzo rú sī āngũ ĩ'di 'bā ándrá ũyō najó sī fějọ la mí átẹpịka Įburaħímũ, Įsákā, āzıla Yākó'bō 'baní rī gá.”

31

Yósũwā 'bā āzị i'dójọ Mụsā 'bā ũngúkú gá rī

¹ 'Dā 'bā ũngúkú gá Mụsā mụ drĩ gá íjọ jọṅâ trũ 'bá Įsırayılĩ drĩ 'baní, ² āzıla jọ, “Áma ílĩ dó ú'dí'da 120 āzıla má icó dó adrulé ĩminí drĩlé ru sī fũjọ āmvé āzıla afíjọ ĩmi abe ĩdí ku. Úpí jọ mání ‘Má icó Įyĩ Yōrĩdánĩ zalé ku.”*

³ Úpí Ādrónjá mídrî lā mụ drĩ 'delé ĩmi drĩlé gá āzıla ĩ'di mụ sũrú u'álẹpi 'dāá rī kí ĩlĩkĩlé, íjọ 'dī sī, mi dó sī āngũ ĩ'badrĩ kí 'dụ mínî. Yósũwā la mụ mụlé ĩmi drĩlé gá sī ĩmi drĩ 'dejó sī zajó nĩ, cécé Úpí Ādrónjá mídrî 'bā jọlé rī áni. ⁴ Úpí la mụ 'bā 'dā kí ĩlĩkĩlé, cécé ĩ'di 'bā ándrá úpí Āmọrĩ drĩ Sĩhónĩ kí ĩlĩkĩjọ Uğĩ be āzıla sũrú ĩ'badrĩ kí āngũ ĩ'badrĩ kí abe rī áni. ⁵ Úpí la fě la ĩmi kí ndě rá āzıla lě ĩnga íjọ ĩ'ba rú cécé mání azilé ĩminí rī áni. ⁶ Mí adru

* ^{31:2} Āzítánjá Amvinjá 1:37; Kālāfe 20:12

jō ũkpó ru āzila ũrĩ kóru. Mí idé ũrĩ sī ku, jōku ími ɔru 'bá 'bā co ācí kī sī ku. Úpí Ādróná mídrī lā mu mí be; má icó ími a'belé jōku ími āzākolé ku la ku.”

⁷ 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā umve dó Yósūwā 'i āzila jō ī'diní 'bá Ịsīrayílī drī kí drī gā sī pírí, “Mí adru ũkpó ru āzila ũrĩ kóru, lē ímu 'bá Ịsīrayílī drī 'dī abe āngū Úpí 'bā ándrá ũyō nalé ī'bā áyípīka 'baní ī'di mu fēlé la ī'baní rī gá āzila lē mí awa āngū 'dī ī'baní āko ī'bā ni la rú. ⁸ Úpí āngbā rī la mu drī 'delé ími drīlẹ́ gá āzila ī'di mu adrulé ími abe. Icó ími a'belé ku jōku ími āzākolé ku la ku. Ími idé ũrĩ sī ku; ími ịsụ ũkpō ākō ku.”

Āzítáná lājó rī

⁹ Ịjọ 'dī sī Músā sī āzítáná 'dī kí pírí búkū́ gá Ịjọ 'bá imbájó rī kí abe āzila fē dó kí ātalo Lévī rú rī 'badrī, 'bá īyō Ịsīrayílī drī kí abe pírí kí, 'dī kí 'bá ándrá Sāndúkū́ Úpí drī tị ícima drī ɔ'dulépi rī kī ¹⁰ 'Dā 'bā ũngúkú gá Músā fē āzítáná ātalo 'dī 'baní 'bá īyō Ịsīrayílī drī kí abe jō, “Ílī ázīrī ālu-ālu 'bā ukóná gá, ílī sī 'bá trūjọ mōrī sī rī drī gá, sáwā ũmū́ nalé bōrōkō agá rī drī sī, ¹¹ ílā dó búkū́ āzítáná drī 'bá Ịsīrayílī drī kí drīlẹ́ gá ī'bā kí ru atrá agá Úpí Ādróná mídrī 'bā drīlẹ́ gá āngū ī'di 'bā pēlé rī gá. ¹² Ími atrá āgọbị, úkú, āzila anzi nírí kī, āzila 'bá āmíyóná ru ímidrī táwūnī gá rī kí abe āngū ālu gá, Ịjọ 'dī sī kí dó sī Ịjọ are āzila Ịjọ ũnī sī Úpí Ādróná ímidrī ũrījọ āzila kí sī adru múké-múké sī Ịjọ ālu-ālu sílẹ́ āzítáná 'dī agá rī kí tā mbajó. ¹³ Ịjọ 'dī sī, anzi ī'badrī mụlẹ́ tìlẹ́ drīlẹ́ gálẹ́ āzítáná 'dī nīlẹ́pi ku rī kí dó sī are la āzila kí sī Ịjọ ũnī sī Úpí Ādróná ímidrī rujó ílī íminí u'ájọ āngū íminí mụlẹ́ 'dulé ími āni la rú rī gá īdrī Ịyí Yōrídání za 'bo rī gá.”

Ūkpō fējó Yósūwā ní sī 'bá Ịsīrayílī drī kí drī cejó rī

¹⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá ÚPÍ jỌ Mŭsā ní, “Índre drī, ụ'dú mídrí míní drājó rī acá dó āni rú. Mí umve Yósūwā 'i āzila ĩmi amú ĩmi i'dalé ĩ'di be Hémā Ādróná ĩnzĭjọ rī agá, ịjọ 'dĩ sī ma dó sī ĩ'diní ũkpō fĕ.” 'Dā 'bā ũngúkú gá Mŭsā mụ kí dó Yósūwā be ru i'dalé Hémā Ādróná ĩnzĭjọ rī agâlĕ.

¹⁵ 'Dā 'bā ũngúkú gá ÚPÍ i'da ru Hémā Ādróná ĩnzĭjọ rī agá āzila ịdĭńá ũrŭ'bŭ rú rī tupá kĕjĭtĭ sī fijó Hémā Ādróná ĩnzĭjọ rī drĭ gá. ¹⁶ ÚPÍ jỌ Mŭsā ní, “Ace were mī mụ drālĕ rá, āzila ịdrĭ drā 'bo 'bá 'dĩ kí dó i'dó ādroņa ndú āngŭ ĩminí mụjọ fijó ala gâlĕ 'dĩ 'badrĭ kí ĩnzĭlĕ āzila kí áma gā úmgbĕ, kí tĭ icíma mání icílĕ ĩ'ba abe rī anu rá. ¹⁷ Ụ'dú 'dā sī ma acá ĩ'baní ũmbā sī, ma kí gā mâ 'bá ru úmgbĕ āzila ma áma ũgōró uja ĩ'baní áyŭ āzila ma kí ịlĭkĭ rá. Ịjọ ũnzí āzila ũcōgō ndú-ndú kí a'dé kí drĭ gá, ịjọ 'dĩ sī kí mụ jolĕ la ụ'dú 'dā sī, 'Ịjọ 'dĩ nga kí ru āma abe 'dĩ 'bā áni la adru Ādróná 'bā adrujọ āma abe yŭ rī sī la ku yā?” ¹⁸ Ụ'dú 'dā sī ma áma ũgōró uja ĩ'baní áyŭ ịjọ ũnzí pírí ĩ'bā kí ngalĕ rī kĭ sī, ā'dusĭku uja kí ru ādroņa ndú la kí ĩnzĭlĕ.

¹⁹ “Ú'dĩ'da ịsĩ úngó 'dĩ 'i āzila mí imbá ĩ'di anzĭ Ịsĭrayĭlĭ drĭ 'baní, 'bā ngo kí ĩ'di, ịjọ 'dĩ sī úngó 'dĩ la adru mání sādínĭ rú 'bá Ịsĭrayĭlĭ drĭ kí ịjọ ịjọ. ²⁰ Ádrĭ kí ajĭ āngŭ málĭ trŭ mŭ'dŭ-mŭ'dŭ lé 'bā sī rajó ānŭ úsā be rī gá āngŭ mání ándrá ũyō najó ma fĕ la ĩ'bā átĕpĭka 'baní rī gá 'bo, āzila drĭ kí ākónā na sī agajọ tré āzila usejọ āmbógó ru 'bo, kí ru uja ādroņa āzĭ ndú la 'ba rŭ sī kí ĩnzĭjọ āzila āzĭ ngajọ ĩ'baní áma idejọ ide-idĕ āzila kí tĭ icíma mádrĭ ĩ'ba abe rī a'be rá. ²¹ Wó ịlĭkĭ ũnzí la drĭ a'dé kí drĭ gá drĭcĭrĭ abe 'bo, úngó 'dĩ la adru sādínĭ rú sī kí ịjọ ịjọ ā'dusĭku anzĭ ĩ'badrĭ mŭlĕ tĭlĕ drĭlĕ gâlĕ rī icó kí ĩ'di āvĭlĕ ku. Ánĭ ịjọ ĩ'bā kí ũrālĕ ngalĕ 'dĩ sī má agŭ drĭ kí āngŭ mání ũyō nalĕ ma kí agŭ ala gá rī gâlĕ ku rú rī kí rá.” ²² 'Dā 'bā ũngúkú

gá Músā sī dó úngó 'dī cí ʔ'dú ālu 'dā sī āzila imbá dó ī'di anzi ʔṣṣrayílī drī 'banī.

²³ 'Dā 'bā ūngúkú gá ʔpí fē dó ūkpō Yósūwā Nūnī ngópi ní āzila jō, “Mí adru jō ūkpō ru āzila ʔrī kóru ā'dusiku mī mu 'bá ʔṣṣrayílī drī kí drī 'delé agulé āngū mání ándrá ūyō la najó mā mu fēlé la ī'baní rī gá. Ma mu adrulé īmi abe.”

²⁴ Músā lā mu āzítáná ʔpí drī 'dī kí delé sīlé búkū gá idóná gá kpere āṣṣná gá 'bo, ²⁵ fē dó āzítáná 'bá Léví rú ándrá Sāndúkū ʔpí drī tī icíma drī ujilépi rī 'baní, ²⁶ “ī'du búkū āzítáná drī 'dī āzila ī'bā ī'di Sāndúkū ʔpí Ādróná īmidrī drī tī icíma drī 'bā búlú gá, ʔjō 'dī sī, ī'di dó sī ace 'dāá sādínī rú ʔjō lijó 'bá ʔṣṣrayílī drī kí drī gá. ²⁷ Ánī īmi drī ūnzikānā íngōpí āzila īmi are 'bá tī ku íngōpí yā rī gá rá. Īdrī dó ʔjō ʔpí drī gā sī ʔṣṣ 'dī sī ma drī ídri, īmi dó ī'di gā íngōpí ádrī dó drā rá rī gá! ²⁸ Īmi atrá mání 'bá īyō īmidrī ínátī gá rī kí drīlēka kí abe áma drīlē gá 'dā pírī, ʔjō 'dī sī ma dó sī ʔjō 'dī kí jō kí drī gá āzila ma 'bū kí umve ʔnókú be sādínī rú ʔjō lijó kí drī gá. ²⁹ Ánī rá drā mádrī 'bā vúlé gá, īmi mu āndá-āndá ru ʔjō ūnzī īmi izalépi rá rī kí ngalé āzila īmi īmi uja gērī pīrī mání azilé īminí rī a'bejó rá. ʔ'dú drúzī amúlépi drīlē gá 'dī kí agá, líkī lā mu a'délé īmi drī gá ā'dusiku īmi mu ʔjō ūnzī idélé ʔpí drīlē gá sī ī'diní ūmbā fējó āko īminí idélé drī īmidrī kí sī rī sī.”

Úngó Músā 'bā ngolé rī

³⁰ 'Dā 'bā ūngúkú gá Músā lā dó úngó 'dī 'i drīkā sī i'dóná gá kpere āṣṣná gá 'bá ʔṣṣrayílī drī ru atralépi rī kí bílé gá:

32

¹ “īmi are, īmi 'bá 'bū gá 'dī! Ma mu ʔjō jolé īminí 'dī;

Ìmi are ìjọ́ áma tì gá rī 'bá ùnọkú gá 'dī.

² Ìmbátánjá mádrì la 'dì ìmi drī gá uzogó áni;
 āzila ìjọ́ mádrì la ka ìmi drī gá cécé andrẹlì 'bā kalé
 rī áni,

cécé uzogó 'bā 'dijó āko dọlẹpi ú'dí rī kí drī gá rī áni,
 cécé uzogó 'bā 'dijó írí āráná rī drī gá rī áni.

³ Ma Úpí rù ịcù,

'bá ì'didrì 'bā ùlū kí āmbөгō Ādróná drì 'bā ìjọ́.

⁴ Ādróná ì'di cécé Írā ùkpó āma tā mbalẹpi rī áni,
 āzì ì'di 'bā ngalé rī kí pírí ālá ru āzila gẹrì ì'didrì kí
 pìrì.

Ì'di Ādróná ā'ítánjá trū ìjọ́ unzí idélẹpi ku rī 'i, ì'di ìjọ́ pìrì
 āzila ùniyamba rī kí nga.

⁵ “Wó ìmi ā'ítánjá kóru, ìsì adrujọ́ ì'di 'bā anzi ru ku,
 ìmi 'bá ru izalẹpi rá āzila sùrù úlétánjá ru la.

⁶ 'Dì gẹrì ìmi sī Úpí ùfějọ́ rī 'i yā,
 ìmi 'bá azalẹpi aza-azā āzila ùndūwā kóru 'dì?

Adru 'bá ìmi átẹpì rú, ìmi ù'bālẹpi nī,
 ìmi 'bālẹpi sùrù ru rī 'i ku yā?

⁷ “Ìmi ùrā drī ílì alìlẹpi 'bo 'dā kí ìjọ́;

ìzì drī 'bá ìyō ìmi tìlẹpi rī kí ā'du ìjọ́ idé kí ándrá ru
 nī yā rī sī,

ìzì 'bá ándrá ídu rī kí sī ìminí ìjọ́ ídu rī kí ùlùjọ́.

⁸ Ādróná Ụruga āndānī rī fě āngū sùrù 'baní āwítā rú rī
 kí nī;

ì'di mù 'bá pírí 'baní āngū sī rijọ́ rī kí awalé 'bo, sī
 ì'baní

lökókörí kālāfe sùrù anzi Ịsìrayílì drì kí vù sī.

⁹ Wó Úpí pě anzi Yākó'bō drì mùlẹ tìlẹ drìlẹ gálẹ rī
 kí adrujọ́ ì'di 'bā 'bá ru.

- 10 “Úpí įsú kí wāyá co agá āngū kōtórō rú,
 'bá kóru, ālúkúkū 'bā sī lijó nī rī agá.
 Ūtē kí andre āzila mba kí tā
 cécé i'di 'bā ru mífí ífí tā mbalé rī áni.
- 11 Cécé yúkú 'bā i'di 'bā mvaka kí imbájó sī ngajó;
 āzila i'di 'bā ru úpúpí kí iréjó sī kí rujójó múké-múké
 rī áni,
 Úpí la Įşırayılı tāmba sī a'déjójó ku rī gá nī.
- 12 Úpí 'de 'bá i'didrî kí drî nī
 á'dūsī ādroņa ĩnzō rú rī kí kólí.
- 13 “Fē i'diní cějójó āngū túpū rú rī kí drî gā sī nī,
 āzila fē i'diní ife ífí ámvú agá rī kí nalé.
 Įsú kí ānú ásé agá rī írā kí agá;
 ife i'badrî Mîzēyítū drî nga kí āngū írā rú rī gá.
- 14 Tı, ĩndrî āzila kābīlō Bāsānī gá rī kí lé fē ĩyō rú;
 kābīlógó, ĩndrî āzila tı i'didrî kí ũniyambamba rú,
 ngánū i'didrî ndē ālāpītī sī rá āzila 'bá alagá rī ri kí
 ándrá zābībū idélé ājı ambamba rī mvulé.
- 15 “‘Bá Úpí drî* zo kí, acájójó kí dó kúrēnı, wó drî ũnzı rú;
 use kí āzila aga kí dó ākónā sī.
 A'be kí Ādrónjá kí 'bālēpi rī rá
 āzila gā kí Írā ũkpó trū kí palēpi rī úmgbé.
- 16 Úpí acá ājā sī i'banı ādroņa ĩnzō rú rī kí ĩnzıjójó rī sı;
 āzila įjójó ũnzı i'bā kí idélé rī sī ũmbā na dó sī Ādrónjá
 i'banı rá.
- 17 Idé kí ídétánjá ādroņa ĩnzō rú rī 'banı,
 ādroņa ú'dı i'bā áyıpıka 'bā kí įjójó nıjójó kí drî gá ku la
 kı,
 ādroņa 'bá Įşırayılı drî 'bā kí įjójó ĩnzılé ku íni la kı.

* 32:15 'Bá Úpí drî tı ĩbūrānıyā drî sī Yésũřũnı 'ı.

- 18 Ìmi ãví ìjọ́ Írã ándrá ìmi tìlẹ̀pì rĩ drĩ gá rá,
 ǎzìlã Ádróná ùkpó trũ ìmi palẹ̀pì rĩ drĩ gá rá.
- 19 “Úpí la mụ ìjọ́ 'dĩ ndrelé 'bo acá ùmbã sī
 ǎzìlã gã anzì Ìsìrayílí drĩ kí úmgbé.
- 20 Úpí jọ, ‘Má icó kí ǎzã kolé ìdì ku,
 'dã 'bã ùngúkú gá ma dó ǎ'du ìjọ́ la drúzì ru idé ì'ba
 rú nĩ yã rĩ ndre,
 'dĩ kí anzì drĩ ùnzì, 'bã ǎzì ǎ'ítánjá kóru ínì la kí.
- 21 Fě kí mánì u'álé ǎjã sī ǎdroṅa 'dá yu la kí sī,
 ǎzìlã fě kí ùmbã na ma ǎdroṅa ì'bã ǎni ìnzõ rú ǎzì
 kọlì 'dĩ kí sī.
 Ma sùrú pìrì kóru la kí ayú sī ì'banì ùmbã fějọ,
 ma fě la ùmbã 'bã ga kí ásì gá sùrú ìjọ́ nílẹ̀pì ku 'dĩ
 kí sī.
- 22 Ùmbã mádrì la akó ǎcí ǎni
 ǎzìlã ì'di ùṅókù ivé ǎko drĩ la gá 'dĩ kí abe pírì.
 Ì'di ca ùṅókù ìndú gá vürùlé
 ǎzìlã ma 'bé kí ivé ìndú trũ.
- 23 Ma líkì ǎzì ajì líkì ǎzì rĩ drĩ gá
 ǎzìlã ma 'é mádrì kí ayú pírì kí ọru 'bã gá.
- 24 Kí mụ ùdrálé ǎbírì sī, ǎyánì sī
 ǎzìlã jùwẹ́ sī.
 Ma ǎnàkpá ǎsé agá rĩ kí tì ǎpě kí u'dìlé
 ǎzìlã ìnì ùjũ trũ rĩ kí tì ǎpě kí agalé.
- 25 ǎ'dì la fě 'bã kí mụ ùdrálé gẹrì agá sī,
 ǎrĩ la fi lícọ́ kí agá nĩ.
 Kārìlẹ́ kí izonzi kí abe kí mụ ùdrálé,
 ùrekeṅá kí ìdranigo kí abe ǎ'be kí ku.
- 26 Má icó ándrá kí ìlìkìlẹ́ pírì
 ìjọ́ 'dĩ sī 'bã ǎzì icó ándrá dó sī ìjọ́ agalé kí drĩ gá ku
 rĩ gá rá.

27 Wó má icó mǝrǝ' bá i'badrî kí a'belé sî ru ipíjô jôjô la
 ïndě 'bá mádrî İşirayîlî drî kí rá la ku,
 işû 'dî sî ma Úpî 'i má u'dî 'bá 'dî kí ma 'i.'

28 “İşirayîlî i'di súrú íjô nîlépi ku la,
 kí ïndũwá kó ru.

29 Icó kí nîlé la ïndě kí ã'du íjô sî yã rî gá ku;
 icó kí vâ drúzî nîlé la ã'du idé ru nî yã rî gá ku.

30 'Bá ālu la 'bá 1,000 kí ndě ã'du íjô sî
 jôku 'bá řřî kí 'bá 10,000 kí dro íngonî ru?

Úpî Ādróná i'badrî a'be kí rá;
 i'di cécé Írã ũkpô trũ rî 'bã ru nzejó i'ba rú 'dã rá rî
 áni.

31 Mǝrǝ' bá i'badrî nî kí cé ādroŋa i'badrî kí ũkpô kóru,
 adru kí ũkpô trũ cécé Ādróná İşirayîlî drî áni ku.

32 Mǝrǝ' bá i'badrî kí cécé zãbîbũ ife salé ámvú Södómũ
 'badrî Gômórã be rî gá rî kî áni.

Ífî i'bã kí kalé rî kí ũjî-ũjî āzîla ādrákî rú;

33 cécé wáyîní idélé ïnî 'bã ũjũ sî rî áni.

34 “Úpî ũrã íjô mǝrǝ' bá i'badrî 'bã kí idélé rî kî;
 āzîla i'di sãwã pîrî i'dinî sî i'banî drîřîma fějô rî tẽ.

35 Úpî la ārígôtî ũfẽ drîřîma be nî.

Sãwã la acá i'banî sî u'dejó rá;

ú'dú i'badrî sî ïlîkîjô rî dó ãni rú āzîla ú'dú kí íjô
 lijô rî dó ãni rú.

36 Úpî la 'bá i'didrî kí íjô lî

āzîla i'di ásî ĩgbẽ fẽ āti'bo i'didrî 'banî nî,

drî dó ndre la ũkpô i'badrî ukó dó rá

āzîla 'bá āzî ātî'bó ru jôku drîlǝmgbô la ace dó ru ku
 rî gá.

37 'Dã 'bã ũngúkú gá Úpî la dó 'bá i'didrî kí zî,

‘Ădroŋa la ĩmi ăni ũkpó trũ ĩminí jô sĭ ăsĭ 'băjó kí drĭ
gá rĭ kí dó íngólé yă?

38 ĩfĕ ándrá ădroŋa 'dĭ 'baní úsă ídétánjá ĩminí idélé rĭ
'badrĭ nalé

ăzĭla ĩfĕ ĩ'baní wáyĭnĭ mvụlé.

Lĕ ădroŋa 'dĭ 'bă amụ kí dó ĩmi ăză kolé!

Ăzĭla 'bă angá kí dó ĩmi palé!

39 ĩndre ma Ădrónjá ru ma 'i;

ădrónjá ăzĭ ndú la yụ.

Ma 'bă 'dĭ ma 'i ăzĭla ma ídri fĕ ma 'i. Ma bĭlĕmĭ 'bă ma
'i, ma ĩ'diní fĕ jalé ma 'i,

ăzĭla 'bă ăzĭ ăma drĭ ụtrĭlépĭ íjó mání lĕlé rĭ gá la yụ!

40 Ma ăma drĭ inga 'bũ gá sĭ ũyô najó;

Ăndá ma Ădrónjá ídri jă 'dă rĭ i,

41 ádrĭ dó ménénjá má drĭ dĭlépĭ dĭ-dĭ rĭ sĭ jĭ 'bo,

ăma drĭ la íjó lĭná pĭrĭ rĭ idé ra.

Ma ărĭgótĭ ũfĕ mĕrô 'bă mádrĭ kí ụrụ 'bă gá

ăzĭla ma drĭrĭma fĕ 'bă ăma ngŭlépĭ ũnzĭ rĭ 'banĭ.

42 'É mádrĭ kí mĕrô 'bă mádrĭ kí 'bă ărĭ mvụ;

ménénjá mádrĭ la 'bă ăma drĭ ụtrĭlépĭ rĭ kí ụ'dĭ rá.

Má icó 'bă ă'dĭ 'dĭlépĭ ma be rĭ kí a'belé ku;

kí jô táni bĭlĕmĭ trũ jôku măbúsũ rú, kí ũdră rá.'

43 “Ăyĭkô 'bă fụ ĩmi ĩmi sŭrụ ũnôkú gá 'dĭ 'bă Ădrónjá drĭ
kí abe,

ă'dusĭku ĩ'di mụ 'bă ătĭ'bó ru 'bă ĩ'didrĭ kí ụ'dĭlépĭ rĭ
'banĭ drĭrĭma fĕlé rá.

Ĭ'di ărĭgótĭ ũfĕ mĕrô 'bă ĩ'didrĭ 'ba rú rá;

ăzĭla ĩ'di íjó ũnzĭ 'bă ĩ'didrĭ 'badrĭ kí trũ rá.”

44 Mŭsă amụ kí Yósŭwă Nŭnĭ ngôpĭ be 'bă kí drĭlé gá
úngó 'dĭ ngolé, 'bă kí dĭ are sĭ la. 45 Mŭsă la mụ úngó 'dĭ

delé ngo agá pírí 'bá Ịsịrayílǐ drị 'baní 'bo, ⁴⁶ jọ ỉ'baní, “Ú'dụ́ pírí sị ỉmi ũrā Ịjọ́ ỉmbátánjá āndrū mání ỉmbálé ỉminí 'dị drị́ gá. Ịjọ́ 'dị 'bā adru ỉminí bílẹ́ Ịndụ́ lima rú, lẹ́ ỉmi ỉmbá sị anzi ỉmidrị́ kí, sị āzítánjá sílẹ́ 'dị kí vú ũbịjọ́. ⁴⁷ Ỉmbátánjá 'dị 'bā adru kí ỉminí Ịjọ́ āzị ỉfí kóru la rú ku, 'dị kí Ịjọ́ ỉminí sị adrujọ́ ỉdri rị kí. Ịjọ́ 'dị kí ỉminí sị u'ájọ́ ỉdri rú rị kí. Ỉmba kí tā āzila ỉmi sị u'á ỉlí āzo rú āngū ỉminí mụlẹ́ 'dulẹ́ ỉmi āni la rú ỉminí Ịyị́ Yōrídání zajọ́ 'bo rị gá.”

Mūsā 'bā mụjọ́ drājọ́ 'Bé Nébō drị́ gá rị

⁴⁸ Ú'dụ́ 'dā 'bā vúnjá sị Úpí jọ́ Mūsā ní, ⁴⁹ “Ímụ́ 'bé Ābārímū āngū Mũwábū́ drị́ ru ndrelépi táwūńí Yẹrịkṓ be rị gá, ỉtu 'Bé Nébō sị gálẹ́, mí undré āngū Kānání drị́ mání mụlẹ́ fẹ́lẹ́ anzi Ịsịrayílǐ drị́ 'baní rị 'i. ⁵⁰ Mí mụ́ drālẹ́ 'bé 'dā drị́ gá cécé mí ádrịpị́ Āróní́ 'bā drājọ́ 'Bé HỌrị́ drị́ gá rị áni, ⁵¹ ā'dusiku ỉmi ándrá mí ádrịpị́ Āróní́ be ỉrịtrá má rú ā'ítánjá kóru 'bá Ịsịrayílǐ drị́ kí drị́lẹ́ gá. 'Dị ỉminí ándrá adrujọ́ Ịyị́ Mĕrịbā́ drị́ tị́ gá, āni rú táwūńí Kādẹsị́ drị́ gá 'dị āngū kótórō rú Zíní drị́ gá rị sị. Ỉmi ỉnzị́ ándrá ālā mádrị́ 'bá Ịsịrayílǐ drị́ kí drị́lẹ́ gá ku. ⁵² Ịjọ́ 'dị sị mí dó āngū 'dā ndre rá-rá ru, wó mí ico dó filẹ́ āngū mání mụlẹ́ fẹ́lẹ́ anzi Ịsịrayílǐ drị́ 'baní rị gá ku.”

33

Mūsā 'bā sūsú́ wíjọ́ súrú́ Ịsịrayílǐ drị́ 'baní rị

¹ 'Dị sūsú́ nábị́ Ádróná́ drị́ Mūsā́ 'bā wílẹ́ anzi Ịsịrayílǐ drị́ 'baní 'dị sị drā́ drị́ ku rú rị:

² “Úpí́ amụ́ angájọ́ 'Bé Sínáyí gálẹ́

āzila agá cécé ỉtụ́ áni Ỉdōmū́ drị́ gá sị;

āzila fẹ́ dǐzā́ ỉ'didrị́ ní dǐjọ́ 'bá ỉ'didrị́ kí drị́ gá angájọ́

'Bé Pārání́ gá.

Amụ́ mālāyíkā́ álífū-álífū abe,

āci velépi la trũ i'di 'bā drĭ āndá rĩ gá.

³ Úpí lē 'bá i'didrĭ ālá rĩ kí rá;
āzĭla i'di 'bá i'didrĭ kí tā mba nĩ.

Ijó 'dĩ sĭ āma āvũ kí i'di 'bā pálé gá
āzĭla āma ũbĩ kí āzítáná i'didrĭ kí vú.

⁴ Āma ũbĩ kí āzítáná ándrá Músā 'bā fĕlĕ āmaní rĩ kí vú,
'dĩ málĭ āmbógó tā mbalé 'bá Yākó'bō drĭ 'baní rĩ 'i.

⁵ Úpí acá úpí ru 'bá i'didrĭ Iṣṛayĭlĭ* kí drĭlĕ gá,
sáwā drĭlĕ 'bá 'badrĭ 'bā kí ru trajó,
súrú Iṣṛayĭlĭ drĭ kí abe rĩ sĭ.”

⁶ Músā jọ Íjọ súrú Rùbĕnĭ drĭ drĭ gá,
“Lē 'bá súrú Rùbĕnĭ drĭ 'bā ũdrā kí ku,
jōku kí kālāfe 'bā adru were rú ku.”

⁷ Músā jọ Íjọ súrú Yúdā drĭ drĭ gá,
“Úpí, mí are Yúdā 'bā áwáná i'diní āzākoma a'í agá mídrĭ.
Mí icí kí súrú Iṣṛayĭlĭ drĭ kí abe 'bá ālu rú ìdí,
ifĕ i'diní ũkpó sĭ mĕrǒ 'bá kí ndĕjó.”

⁸ Músā jọ Íjọ súrú Lévĭ drĭ drĭ gá,
“Tāmímũ mídrĭ kí Ūrĭmũ mídrĭ abe kí 'bá mídrĭ lĕlĕ lĕlĕ
rĩ 'bāni,

mí ũ'bĭ ándrá kí Másā gá
āzĭla mí āwā ándrá i'ba abe ĩyĭ Mĕrĭbā gá 'dāá.

⁹ 'Bá Lévĭ drĭ ā'ĭ kí ándrá Íjọ mídrĭ rá
āzĭla mba kí ándrá tĭ icíma mídrĭ i'ba abe rĩ tā rá.

Kí ándrá ārútáná ru ími ụrụ 'bá gá
ndĕ i'baní i'dalé i'bā átĕpĭka 'baní ádrĭpĭka abe,
jōku anzĭná i'badrĭ 'baní rĩ rá.

Ūbĩ kí āzítáná mídrĭ kí vú ā'ítáná sĭ.

¹⁰ Kí Yākó'bō imbá Íjọ lĭjá mídrĭ sĭ;
āzĭla Iṣṛayĭlĭ imbá āzítáná mídrĭ kí sĭ.

* 33:5 Búkũ āzĭ rĩ kí rú Iṣṛayĭlĭ 'dĩ umve Yĕsũrũnĭ 'i.

Kí lūbánī ivélé ivé-ívě rī 'bā ími drīlĕ gá
 āzīla ídétáná ivélé ivé-ívě rī abe ālītārī mídrĭ drĭ gá.

11 ÚPÍ, íwi sūsú sūrú Lĕvĭ drĭ 'baní sī zojó ūkpó ru;
 mí adru āyĭkō sī ĭjó ĭ'baní idelé ĭ'bā drĭ sī rī kī sī.

Mí ĭ'í mĕrŏ'bá ĭ'badrĭ kí,
 ífĕ 'ba angá kí ĭdí ku.”

12 Mūsā jŏ ĭjŏ sūrú Bĕnzāmīnī drĭ drĭ gá,

“Dī sūrú ÚPÍ ní lĕlé
 āzīla tā mbalé nī rī 'i;

ĭ'di kí āzā ko ú'dú pírí sī
 āzīla ĭ'di adru kí drīdrĭnī gá cí.”

13 Mūsā jŏ ĭjŏ sūrú Yŭsŭfŭ drĭ drĭ gá,

“ÚPÍ 'bā wi sūsú ũnŏkú ĭ'didrĭ drĭ gá
 uzogó ũnī ambamba 'bŭ gá
 āzīla ĭyĭ ũnŏkú ĭndú gá vŭrŭlĕ rī sī;

14 'Bā wi sūsú ĭtŭkā ālá rī sī
 ākónā 'baní sī kajó áyi ālu-ālu sī;

15 'Bā wi sūsú 'bé áyĭpĭka 'badrĭ kí drĭ gá
 āzīla ākónā 'bā ka kí sī ĭ'baní nī jā 'dā;

16 Lĕ ũnŏkú ĭ'badrĭ 'bā ga pírí ĭjŏ múké sī,
 ÚPÍ 'bā sūsú mŭkĕ ĭ'didrĭ wijó ĭ'diní ĭjŏ jŏjŏ angájŏ

mĭrĭ velĕpi ācí sī rī agālĕ rī áni,
 sūsú 'dī 'ba amú rilé sūrú Yŭsŭfŭ drĭ drĭ gá,
 ā'dusĭku ĭ'di drĭlĕ ádrĭpĭka 'badrĭ 'i.

17 Āmbŏgŏ sī Yŭsŭfŭ ĭ'di cécé mŏnĭgŏ kājānī rī áni;

újĕke ĭ'didrĭ kí cécé Ūdrŭ ásé agá rī drĭ áni,
 újĕke ĭ'didrĭ kí āsĭkārī álifŭ-álifŭ Mānásĕ drĭ
 āzīla ĭfŭrayĭmŭ drĭ álifŭ mŭdrĭ rī áni.

Kí 'bā ĭ'bā jĭránī rú rī kí iré
 āzīla dro kpere ũnŏkú ĭndú 'bā āsĭ agá.”

18 Mūsā jŏ ĭjŏ sūrú Zābŭlŏnī drĭ kí drĭ gá sūrú ĭsākārī
 drĭ be,

“Zābũlõnĩ ãmi adru drĩlẹba rú bĩsírā sĩ ãminí acĩ agá ãyĩ
drĩ gá 'dā

āzĩla Īsākārĩ 'baní málĩ 'bā ga ĩmidrĩ lĩcọ́ agá tré.

19 Kí 'bá kí umve ĩ'ba rú 'bé agâlé

āzĩla kí fětánjá ídétánjá ru múké rĩ kí fě;

kí málĩ ĩsú angájó ãyĩ agá

āzĩla cínákí agá ãyĩ tĩ gā sĩ.”

20 Músā jọ́ ńjọ́ súrú Gádĩ drĩ drĩ gá,

“Īmi ńcú Ādrónjá 'i, ĩ'di 'bā āngũ ĩmidrĩ nẓĩlẹpi āmbógó ru
rĩ 'l!

Gádĩ mi adru cécé kẹmĩ áni

'bá kí drĩ jọku drĩkā ucíjọ́.

21 'Dụ ńnókú alá āndānĩ rĩ ĩ'dinĩ;

sáwā drĩlẹka Īsĩrayĩlĩ drĩ 'bā kí ru trajó āngũ ālu gá
rĩ gá,

úfě ĩsélé āngũ drĩlẹ drĩ ĩ'badrĩ

ĩ'di ńjọ́ ńjọ́ pĩrĩ Úpĩ drĩ nga

āzĩla ĩ'di āzítánjá fělé Īsĩrayĩlĩ ní rĩ kí tã mba.”

22 Músā jọ́ ńjọ́ súrú Dánĩ drĩ drĩ gá,

“Dánĩ ĩ'di cécé kẹmĩ mvánjá áni;

ĩ'di amvú āmvé angájó Bāsānĩ gá rĩ sĩ.”

23 Músā jọ́ ńjọ́ súrú Nāfūtālĩ drĩ drĩ gá,

“Úpĩ 'bā ásí ĩgbě ĩ'di súrú Nāfūtālĩ drĩ drĩ gá,

fě ĩ'baní drĩlẹba sĩ;

āngũ angájó ándrá kpere ãyĩ Gālĩlĩ gá rĩ 'dujọ́.”

24 Músā jọ́ ńjọ́ súrú Ásẹrĩ drĩ drĩ gá,

“Drĩlẹba āndānĩ rĩ Ādrónjá 'bā fě 'ba adru anẓi Ásẹrĩ drĩ
'banĩ,

ádrípĩka 'bā lě kí ĩ'di pírĩ lělě,

lě úsu ĩ'di ādu Mĩzẹyítũ drĩ agá.

25 Távũnĩ mídrĩ 'bā kẹjítĩ 'bā adru ũkpó ru aya sĩ āzĩla
bũrônzĩ sĩ,

mi dó sī ími andre ũtẽ ũkpó ru ụ'dụ pírí sī.”

26 “Ími 'bá Ịsịrayílí drị 'dī, ădrónjá ăzí cécé Ădrónjá ĩmidrî áni,
cĕlĕpi 'bũ gâ sī ĩmi ăzā kolĕpi ũkpó ĩ'didrî sī,
ŭrŭ'bũ agâ sī rī áni la 'dáyụ.

27 Ădrónjá ĩ'di 'bá ĩminí sī apájó ĩmi zĭjó ĩ'di rŭ rī 'i,
ăzĭla aja ĩ'di 'bā drĭ ĩmi drĭ gá sī ĩmi tā mbájó jā 'dā.
Ī'di mĕrŏ'bá kí adro ĩmi drĭlĕ gá rī sī rá jŏjŏ la,
'Ími ụ'dí kí!

28 Ịjŏ 'dī sī Yăkŏ'bŏ la dó sī u'á ásí Ịgbĕ agá Ịjŏ kóru,
kídí Yăkŏ'bŏ drĭ lú ĩ'di ăni á'dŭsĭ
ăngŭ múkĕ ăná trŭ ăzĭla wáyĭnĭ trŭ,
'bũ 'bā sī andrelĭ ũsŭjŏ drĭ la gá rī gá.

29 Drĭlĕba ĩminĭ, ĩmi 'bá Ịsịrayílí drị 'dī, 'bá ăzí ĩmi áni la
cí yā?

'Bá ăzí cécé ĩmi áni Úpí 'bā tā mbalé nĭ la 'dáyụ.

Úpí ĩ'di gŏbĕrĕ ăzĭla ménĕnjá ĩmidrî 'i
ĭ'di ĩmi tamba ăzĭla ĩmi fĕ ă'dí ndĕlé.

Mĕrŏ'bá ĩmidrĭ kí amŭ māmálá 'balé ĩmi rŭ sī ásí Ịgbĕ
isŭjŏ
ăzĭla ĩmi kí ndĕ rá.”

34

Mŭsā 'bā drājŏ rī

¹ 'Dā 'bā ũngŭkú gá Mŭsā angá ăngŭ gbayi Mŭwábũ drĭ
gá sī tujŏ 'Bé Nĕbŏ sí gá. Mŭ 'Bé Pĭsĭgā 'bā drĭ mbílí rī gá
'dī Yĕrĭkŏ 'bā wŏkŏ ĭtŭ 'bā ăfŭ agâlĕ ru rī gá. 'Dā Úpí
i'da ĩ'dinĭ ăngŭ 'dā 'i pírí angájó Gĭlĕdĭ gá kpere Dánĭ gá,
² ăngŭ Năfŭtálĭ drĭ gá pírí, ăngŭ Ịfŭrayĭmŭ 'badrĭ Mánásĕ
be rī kí, ăngŭ Yŭdā drĭ pírí kpere ĭyĭ ĭtŭ 'bā 'de agâlĕ ru
rī gá. ³ Úpí i'da Mŭsā ní ăngŭ umvelé Nĕgĕvŭ 'i rī ăzĭla

á'bu Yěříkõ drĭ táwũnĩ káci drĭ 'i kpere āngũ Zówā drĭ gá. ⁴ 'Dā 'bā ũngúkú gá, Úpí jọ Músā ní, “'dĩ āngũ mání ándrá azilé mání sĭ ũyō najó mā mu fĕlé la Įburaħímũ ní, Īsákā ní āzĭla Yākó'bō ní mání jojó la, ‘Ma mu ĭ'di fĕlé anzi ĩmidrĭ mułé tilé drĭlĕ gálé rĭ 'banĭ rĭ 'i.’ Áfĕ ĭ'di ndrelé mínĭ mĭfĭ sĭ, wó mí icó calé ala gálé ku.”

⁵ Įjọ 'dĭ sĭ ātĭ'bó Úpí drĭ Músā uja dó drālĕ Mũwábũ gá 'dāá cécé ándrá Úpí 'bā jolĕ rĭ áni. ⁶ Úpí ĩsĭ dó ĭ'di Mũwábũ gá 'dāá, á'bu gá āngũ Mũwábũ 'badrĭ tĭ ru ndrelĕpi Bĕtĭpĕyórĭ be rĭ gá, wó kpere āndrũ 'bá āzĭ ndre ĭ'di 'bā ĩnadrĭ ku. ⁷ Sāwā Músā 'bā ándrá drājó rĭ sĭ, ĩlĭ la 120, ĩsú 'dĭ sĭ mĭfĭ la ace kí ru ĩdri āzĭla ụrụ'ba la ũkpó ru. ⁸ Anzi Įsĭrayĭlĭ drĭ awá kí Músā 'i āngũ gbayi Mũwábũ drĭ gá ụ'dụ kálĭ na kpere ụ'dụ áwánjá drĭ 'bā kí ukó agá.

⁹ 'Dā 'bā ũngúkú gá úrĭndĭ ũndũwā drĭ tō dó ru Yósũwā Nũnĩ ngopĭ agá ā'dusĭku Músā tĭ ándrá drĭ ĭ'di drĭ gá rá. Įjọ 'dĭ sĭ, 'bá Įsĭrayĭlĭ drĭ ĩnzĭ kí ĭ'di rá āzĭla nga kí Įjọ kí cécé Úpí 'bā ándrá azilé Músā ní rĭ áni.

¹⁰ I'dójó ụ'dụ 'dā sĭ, nábĭ āzĭ āfũlĕpi Įsĭrayĭlĭ gá Úpí 'bā sĭ Įjọ jojó ĭ'di be mĭfĭ gá-mĭfĭ gá Músā áni la 'dáyụ. ¹¹ Nábĭ āzĭ ndú Úpí 'bā tĭ pĕlé tálĭ kí idéjọ Įjọ ũsũtánjá ru rĭ kí abe Mĭsĭrĭ gá Fārāwũ drĭlĕ gá āmbogo ĭ'didrĭ kí abe, āzĭla súrú ĭ'didrĭ drĭ gá pírĭ cécé Músā áni la 'dáyụ. ¹² Nábĭ āzĭ ndú Įjọ ũkpó āzĭla ĩcétánjá ụrĭ fĕlĕpi rĭ kí ngalĕpi Músā drĭ áni 'bá Įsĭrayĭlĭ drĭ kí drĭ gá sĭ la 'dáyụ.

Ijò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

Copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505